

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI**

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

SAYI: 2011-II

ÖNSÖZ

Bankacılık sektörü aktif toplamı, Haziran 2011 itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,08 oranında artarak 9.102,6 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Söz konusu artışta, özellikle krediler kalemi etkili olmuştur.

Brüt krediler 2011 yılının ikinci çeyreğinde, Mart 2011 sonuna göre yüzde 5,50, bir önceki yılsonuna göre ise yüzde 8,15 oranında artarak 5.117,5 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu dönemde toplam kredilerin sektörlere göre dağılımına bakıldığı zaman en yüksek paya, yüzde 50,41'lik oranla işletme kredilerinin sahip olduğu görülmektedir.

2011 yılının ikinci çeyreğinde geçmiş dönemlerde olduğu gibi, mevduat sektörün en önemli fon kaynağı olma niteliğini korumuştur. Buna göre, toplam mevduatın sektör pasif yapısı içindeki payı 2010 yılı sonuna göre ilk altı ayda 0,17 puan artarak yüzde 84,13'e yükselmiştir. İncelenen dönemde mevduat yüzde 8,37 oranında artarak 8.416,8 milyon TL düzeyine ulaşmıştır. Sektör mevduatının vade yoğunluğunun önceki dönemlerde olduğu gibi, 2011 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 1,61 puan azalmasına rağmen yüzde 61,96'lık oranla bir ay vadeli mevduatta olduğu görülmektedir.

Sektörün tahsili gecikmiş alacakları (TGA) 2011 yılı ikinci çeyreğinde yaklaşık olarak yüzde 0,13 oranında artarak 446,3 milyon TL'den 446,9 milyon TL seviyesine ulaşmasına rağmen, TGA dönüşüm oranında (TGA/Toplam Brüt Krediler) 2010 yılı birinci çeyreğinden itibaren başlayan düşüş eğilimi devam etmektedir. Buna göre, Haziran 2010 sonu itibarıyla yüzde 10,81 seviyesinde olan bu oran, Haziran 2011 sonunda yüzde 8,73'e gerilemiştir.

Sektörün 'Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu' Haziran 2011 itibarıyla, bir önceki çeyreğe göre 0,93 puan artarak yüzde 20,86 olarak gerçekleşmiştir. İlgili dönemde SYSR banka grupları bazında incelendiğinde şube bankaları grubu yüzde 28,82, kamu bankaları grubu yüzde 18,59 ve özel bankalar grubu ise yüzde 15,42 düzeyinde olduğu görülmektedir.

Kamu maliyesinin bütçe gelirleri, 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7,00 oranında artarak 1.252,9 milyon TL'den 1.340,7 milyon TL'ye yükselmiştir. İncelenen dönemde bütçe giderleri ise yüzde 8,29 oranında artarak 1.123,0 milyon TL'den 1.216,1 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Mart 2011 sonunda 54,5 milyon TL olan KKTC ihracatı, bir önceki döneme göre yüzde 25,87 oranında artarak Haziran 2011 sonunda 68,6 milyon TL seviyesine yükselmiştir.

2011 yılı ilk yarısında KKTC'ye gelen yabancı yolcu sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,93 oranında 413,021 kişiden 454,019 kişiye ulaşmıştır.

Bülten'in çıkarılmasına katkıda bulunan çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, kullanıcılarına yararlı olmasını dilerim.

Ahmet TUGAY
Başkan

KKTC Merkez Bankası, 2011 / II

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Fax

+0392 - 228 5240

+0392 - 228 2131

Websitesi

<http://www.kkctcmerkezbankasi.org>

E-mail

ileti@kkctcmerkezbankasi.org

Üç aylık bültende yayımlanan veriler geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdeki verilerle karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bültendeki veriler kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AB/AB-13	Avrupa Bölgesi
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
FED	Amerika Merkez Bankası
GSMH	Gayri Safi Milli Hasıla
GSYİH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	Uluslararası Para Fonu
İAB	İstanbul Altın Borsası
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Boy İşletme
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
SYSR/SYR/SYSO	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
YP	Yabancı Para
£	Sterling, GBP
\$/Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları
€	Euro, Avro

B. TANIMLAR

Brüt Krediler: Kredi + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Likit Aktifler: Nakit Değerler + Merkez Bank. Alacaklar + Bankalardan Alacaklar

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Önsöz	i
1 Uluslararası Gelişmeler	1-6
2 İstihdam ve Fiyatlar	7-10
3 Dış Ekonomik İlişkiler	11-15
4 Bütçe Gelişmeleri	17-21
5 Parasal ve Finansal Gelişmeler	23-34
6 Finansal İstikrar Analizi	35-40
Ekonomik Kararlar	41-44
İstatistik Tabloları	45-76
Notlar	77-78

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

1. ULUSLARARASI GELİŞMELER

Gelişmiş Ülkeler ve Türkiye'deki Ekonomik ve Finansal Gelişmeler

Büyüme

ABD'de 2011 yılı birinci çeyreğinde hükümet harcamalarının azaltılmasına bağlı olarak ekonomideki büyüme önceki iki çeyreğe göre daha düşük oranda seyretmiş, GSYİH çeyrek dönem büyümesi yüzde 0,4 oranında gerçekleşmiştir. 2011 yılı ikinci çeyrek döneminde gerek ihracat gerekse iç tüketimde artış gerçekleşmiş, böylece Amerika ekonomisi yüzde 1 oranında büyümüştür. 2011 yılı ikinci çeyreğinde ise Amerikan ekonomisinin yıllık yüzde 1,60 oranında genişlediği görülmektedir. 2010 yılı ikinci çeyreğinde söz konusu yıllık büyüme yüzde 1,7 oranında gerçekleşmiştir.

Avrupa Bölgesi ekonomisi 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,2 genişlemiştir. Bir yıllık dönemde ise Avrupa ekonomisindeki büyüme oranı yüzde 1,7 olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılı birinci çeyreğinde söz konusu genişlemelerin sırası ile yüzde 0,8 ve yüzde 2,50 oranında olduğu görülmektedir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde yaşanan bu zayıf büyümede Avrupa bölgesinde ekonomik büyümeyi güçlendiren ülkeler arasında yer alan Almanya, Fransa ve İngiltere'nin sırası ile yüzde 0,10, yüzde 0,00 ve yüzde 0,20 oranında çeyrek dönemlik büyüme performanslarının büyük etkisi olmuştur.

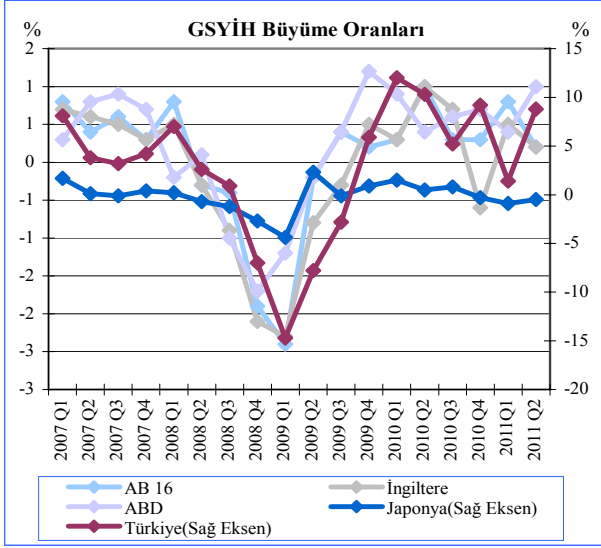
İngiltere ekonomisi 1955-2011 yılları arasında ortalama yüzde 0,58 oranında büyümüş, söz konusu dönemde en yüksek büyüme yüzde 5,30 oranı ile 1973 yılında, en düşük büyüme oranı ise yüzde -2,50 ile 1974 yılında yaşanmıştır. 2010 yılı son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,6 daralma gösteren İngiltere ekonomisi 2011 yılı birinci çeyreğinde yüzde 0,5, 2011 yılı ikinci çeyreğinde ise yüzde 0,20 oranında büyümüştür. 2011 yılı ikinci çeyreğinde Sanayi sektörünün yüzde 1,40, İnşaat sektörünün yüzde 0,50, Maden ve Taşocaklığı sektörünün

6,6, Elektrik, Gaz ve Su üretiminin ise yüzde 3,2 oranında küçüldüğü görülmektedir.

Japonya'da 2011 yılı Mart ayında meydana gelen deprem ve tsunami felaketine bağlı olarak yatırım harcamalarında sert bir düşüş yaşanmış ve Japon ekonomisi 2011 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,9, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,5 oranında daralmıştır. Söz konusu dönemde yatırım harcamaları yüzde 1,3 oranında düşmüş ve devam eden bu olumsuz hava Japonya ekonomisinin 2011 yılı ikinci çeyreğinde de bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,50 oranında daralmasına sebep olmuştur. İhracata dayalı bir ekonomik yapıya sahip olan Japon ekonomisinde, dünya ekonomisindeki daralmaya da bağlı olarak, toparlanmanın zaman alacağı ancak yılın son çeyreğinde hafif bir hareketlenmenin başlayabileceği değerlendirilmektedir.

Türkiye ekonomisi küresel krizin etkisi ile 2009 yılında yüzde 4,8 oranında küçülmüş, 2010 yılında ise yüzde 8,9 oranı ile güçlü bir büyüme performansı elde etmiştir. 2010 yılında ekonomik büyümede yaşanan olumlu gelişmelerin ardından 2011 yılı ilk yarısında da ekonominin yıllık yüzde 10,2'lik yüksek büyüme oranı ile diğer ülkelerden önemli ölçüde ayrılmıştır. Geçmiş iki yılda da olduğu gibi iç talebin yılın ikinci çeyreğinde de büyümeyi güçlü bir şekilde desteklediği ve yatırım harcamalarının olumlu seyrinin devam ettiği görülmektedir. Buna göre 2011 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,0 oranında artış gösteren GSYİH, 2011 yılı ikinci çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla yüzde 19,2 oranında artışla 318,4 milyar TL'ye ulaşmıştır. Böylece Türkiye ekonomisi 2011 yılının ikinci çeyrek döneminde sınırlı bir şekilde hız kaybetse de devam eden güçlü aktiviteyle piyasa beklentisi üzerinde büyüme göstermiştir. Son yedi çeyrekte kesintisiz büyüyen Türkiye ekonomisinin 2011 yılında da güçlü bir büyüme performansı göstereceği beklenmektedir.

Grafik 1.1

Not: Bir önceki çeyreğe göre yüzde değişim oranları.

Kaynak: OECD ve Ülke İstatistik Kurumları

Enflasyon

2011 yılı birinci çeyreğinde Küresel toparlanmanın devam etmesine ve emtia fiyatlarında süregelen artış eğilimine paralel olarak yükselen enflasyon oranı 2011 yılı ikinci çeyreğinde de gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkelerde yıllık bazda yükselmeye devam etmiştir. 2011 yılı ilk yarısında Dünya ekonomisinde görülen toparlanma enflasyon beklentilerinde artışa yol açsa da, Avrupa Bölgesi'nde ortaya çıkan yüksek kamu açığı sorunları ve ABD'nin öncü göstergelerindeki yavaşlama, enflasyon beklentilerinin yeniden değişmesine neden olmuş, gelişmiş ülkelerdeki iktisadi faaliyetlerdeki yavaşlamaya paralel olarak mevsimsellikten arındırılmış aylık tüketici ve çekirdek enflasyon oranları gerileme göstermiştir.

ABD'de enflasyon 2011 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 1,00 oranında artış göstermiş ve haziran itibarıyla yıllık yüzde 3,56 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2011 yılı birinci çeyrek dönemde söz konusu oranlar sırası ile yüzde 2,48 ve yüzde 2,68 oranında gerçekleşmiştir. 2011 yılı ilk yarısında enflasyon oranında meydana gelen artışın ağırlıklı olarak gıda ve enerji fiyatlarındaki artıştan kaynaklandığı, söz

konusu artışların 2011 yılı ikinci yarısında da devam edeceği görülmektedir.

Avrupa Bölgesi'nde 2010 yılı ikinci yarısında enerji fiyatlarındaki gelişmelere bağlı olarak yükselmeye başlayan enflasyon oranı, 2011 yılı birinci çeyreğinde de emtia fiyatlarındaki gelişmelere bağlı olarak devam etmiş ve söz konusu dönemde bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 0,87, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,48 oranında fiyat artışı gerçekleşmiştir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,55, bir önceki yılsonuna göre yüzde 1,61 oranında fiyat artışı meydana gelmiştir.

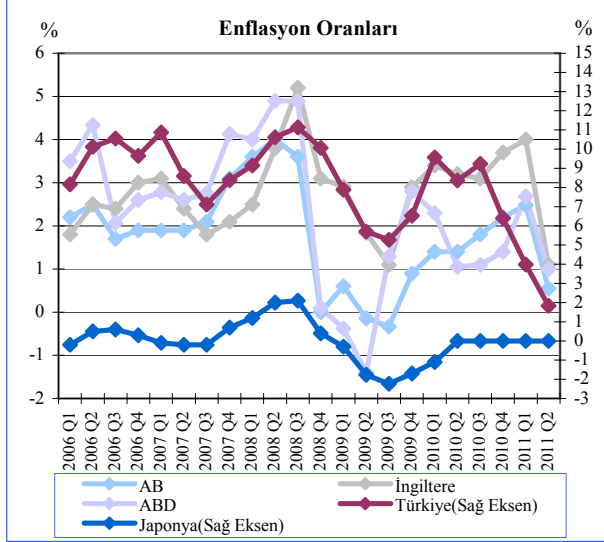
İngiltere'de 2010 yılı içerisinde artış eğiliminde olan enflasyon oranı, yılsonu itibarıyla yıllık yüzde 3,7 seviyesine ulaşmış, 2011 yılı ilk altı ayında da artmaya devam etmiştir. Buna göre 2011 yılı ikinci çeyrek sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,1, bir önceki yılsonuna göre yüzde 2,23 oranında artmıştır. 2011 yılı birinci çeyreğinde enflasyonun bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,1 oranında arttığı görülmektedir.

Japonya'da 2010 yılında çok düşük oranlarda gerçekleşen enflasyon oranları 2011 yılı birinci çeyreğinde de düşük seyrine devam etmiştir. 2010 yılsonu itibarı ile yıllık yüzde -0,7 olan enflasyon oranı, 2011 yılı ilk çeyreğinde, bir önceki çeyreğe göre ve bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0,0 oranında gerçekleşmiştir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde de söz konusu oranların düşük seyrini devam ettirdiği ve yüzde 0,3 oranında gerçekleştiği görülmektedir.

Türkiye'de 2010 yılı son çeyreğinde tüketici fiyatları yüzde 1,55 oranında artmış ve böylece yıllık enflasyon yüzde 6,4 oranında gerçekleşmiştir. 2011 yılı ilk çeyreğinde enflasyon yüzde 1,57 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 3,99 oranıyla tarihsel olarak en düşük seviyeye gerilemiştir. 2011 yılı ilk altı ayında yüzde 3,43 oranında gerçekleşen enflasyon oranı, 2011 yılı haziran sonu

itibariyle yıllık yüzde 6,24 seviyesine ulaşmıştır.

Grafik 1.2

Not: Uyumlaştırılmış Tüketici Fiyat Endeksi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde değişim.

Kaynak: İlgili Ülke Merkez Bankaları

Politika Faiz Oranları

2011 yılı ikinci çeyreğinde küresel ekonomik krizden sonra gözlemlenen büyüme hızı yavaşlamıştır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde büyüme dinamiklerindeki ayrışma devam etmiş, iç talep gücünü korumuştur. Başta Yunanistan olmak üzere İtalya ve İspanya gibi Euro Bölgesi ekonomilerinin yüksek borç stokları ve bütçe açıklarından dolayı kamu borçlarını sürdürebilme kabiliyetlerinin daha fazla sorgulanmaya başlanması, söz konusu ülkelerin kamu maliyesinde ciddi sorunlar yaratmıştır. Buna ek olarak, ABD emek piyasasındaki iyileşmenin sanılandan daha fazla zaman alacağına anlaşılması da küresel ekonomiye dair beklentileri olumsuz yönde etkilemiş ve aşağı yönlü riskleri belirginleştirmiştir.

Avrupa Merkez Bankası, sorunlu Avrupa Birliği üyesi ülkelere ait kâğıtları satın aldığı için bilanço hacminde büyüme gerçekleşmiştir. Bununla birlikte ECB, enflasyon endişesi

arttığından dolayı 2011 yılı Nisan ayında uzun bir zamandan sonra politika faiz oranını 25 baz puan artırıma gitmiştir. ECB para politikası duruşunu politika faiz oranı yoluyla sıkılaştırırken İngiltere, ABD ve Japonya merkez bankaları genişletici para politikalarına devam etmişlerdir. Söz konusu merkez bankaları politika faiz oranlarını tarihsel olarak en düşük seviyede tutmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde uygulanan olağanüstü genişletici para politikalarının küresel iktisadi faaliyet ve küresel enflasyon üzerindeki gecikmeli etkileri konusunda önemli belirsizlikler bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde küresel iktisadi faaliyette beklenenden daha hızlı bir toparlanma olması durumunda gelişmiş ülkelerde enflasyon baskıları beklenenden daha erken ortaya çıkabilecektir. Böyle bir senaryonun gerçekleşmesi halinde küresel politika faizlerinde kademeli olarak yükseliş gündeme gelebilecektir.

Amerika Merkez Bankası (FED) 2008 yılsonu itibarıyla yüzde 0,25 seviyesine çektiği politika faiz oranını ekonomik toparlanmanın yavaşlama sinyali vermesi sebebi ile 2011 yılı birinci çeyreğinde de değiştirmemiştir. FED ekonomideki toparlanmanın sürdürülebilirliği konusunda çok daha iyimser olduğunu ancak ekonomideki gelişmelerin işgücü piyasalarını iyileştirmede yetersiz kaldığını ifade etmektedir. 2011 ikinci çeyreğinde de politika faiz oranı değişmemiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 2011 yılı birinci çeyreğinde de Avrupa Bölgesindeki ekonomik aktivitedeki toparlanmanın devam ettiğini belirtmiş ve önümüzdeki döneme ilişkin belirsizlikler nedeniyle büyümeye ilişkin endişeler bağlı olarak 2009 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla yüzde 1,00 seviyesine çekilen faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir. 2011 yılı içerisinde ECB, Nisan 2011 itibarıyla politika faiz oranını 25 baz puan arttırmış ve 2011 yılı ikinci çeyreğinde oran yüzde 1,25 olarak gerçekleşmiştir. Avrupa Birliğinde

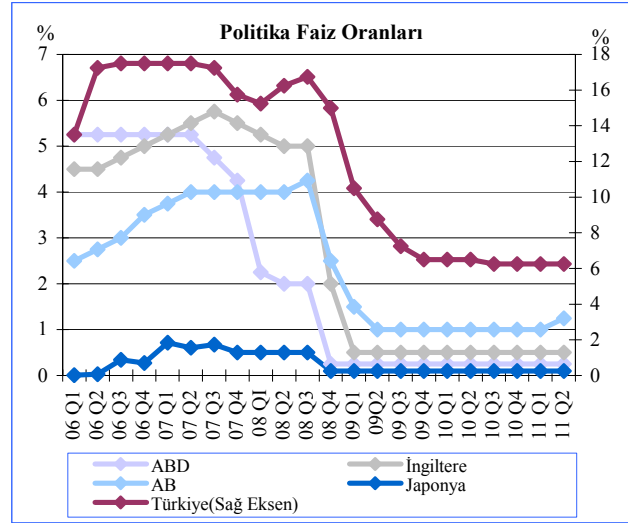
yaşanan borç krizi politika faiz oranlarında artıma gidilmesine neden olmuştur.

Japonya Merkez Bankası (BOJ) 2008 yılı son çeyreğinde iki seferde 20'şer baz puan indirime giderek 0,10 seviyesine çektiği politika faiz oranını 2011 yılı ikinci çeyreğinde de değiştirmemiştir. 2011 yılı itibarı ile Japonya ekonomisinin düşük büyüme sürecinden tedrici de olsa çıkmaya başladığı, küresel ekonomide yaşanan toparlanma paralelinde ihracat ve üretimin de artış eğilimine girdiği belirtilmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) para politikası araçlarında çeşitlendirmeye gitmiş ve politika faizinin yanı sıra, munzam karşılık oranları ve likidite yönetimi gibi araçlardan yararlanmaya başlamıştır. Sermaye girişleri sonucunda artan kredi talebi ile birlikte cari açığı büyüme nedeniyle makro finansal riskleri kısıtlamak için 2010 yılı sonlarına doğru yeni bir para politikası uygulamaya başlamıştır. Bu değişiklikle birlikte politika faizi, munzam karşılık oranları ve faiz koridoru gibi tamamlayıcı özellikte araçlar birlikte kullanılmaya başlanmıştır.

Uygulamaya başlayan yeni politika neticesinde 2010 yılı son çeyreğinde TCMB borçlanma faiz oranlarını Ekim, Kasım ve Aralık aylarında üç seferde toplam 500 baz puan düşürmüş, zorunlu karşılık oranlarını mevduat vade yapılarına göre kademeli belirlenmesi ile kapsamının genişletilmesini uygulamaya koymuştur. Para Politikası Kurulu 2011 ikinci çeyreğinde de politika faiz oranının düşük düzeyde tutulması yönündeki politikasını devam ettirmiş ve oranda değişiklik yapmamıştır.

Grafik 1.3

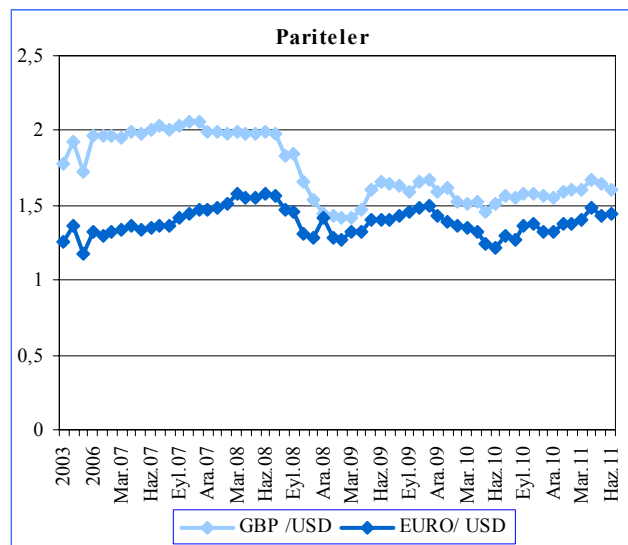

Kaynak: İlgili Ülke Merkez Bankaları

Kur ve Pariteler

2011 yılı Mart sonu itibarıyla 1,4090 seviyesine kadar gelen Avro/Dolar paritesi, 2011 yılı ikinci çeyreği içinde artış göstermiş ve 2011 Haziran sonu itibarıyla, 1,4410 seviyesine yükselmiştir. Sterlin/Dolar paritesinde de az bir düşüş yaşanmış ve 2011 Mart ayı sonunda 1,6053 olan Sterlin/Dolar paritesi, 2011 Haziran sonu itibarıyla 1,6023 seviyesine düşmüştür.

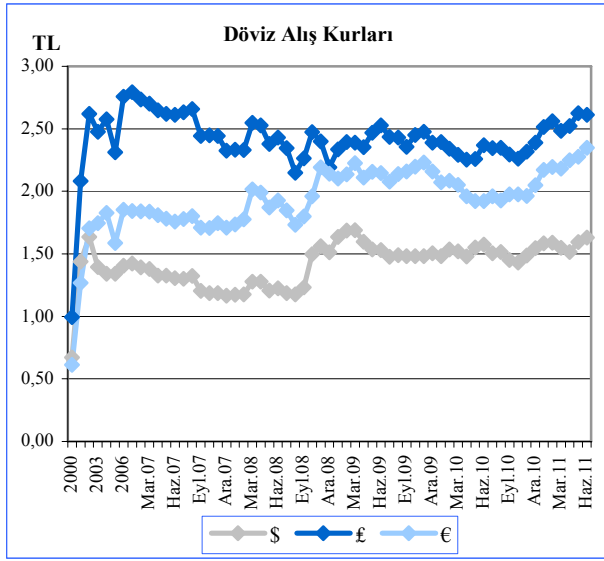
Grafik 1.4

Kaynak: KKTTCMB

2011 Mart sonu itibarıyla Dolar, Avro ve Sterlin karşısında sırasıyla 1,5483, 2,1816 ve 2,4845 seviyelerinde işlem gören Türk Lirası, 2011 yılı ikinci çeyreği içinde üç para birimine karşı da değer kaybetmiştir. Türk Lirası bu dönem içinde bir önceki çeyreğe göre Dolar, Avro ve Sterlin'e karşı sırasıyla yüzde 5,29, yüzde 7,68 ve yüzde 5,10 oranında değer kaybı yaşamış ve 1,6302, 2,3492 ve 2,6111 seviyelerinden işlem görmüştür.

Grafik 1.5

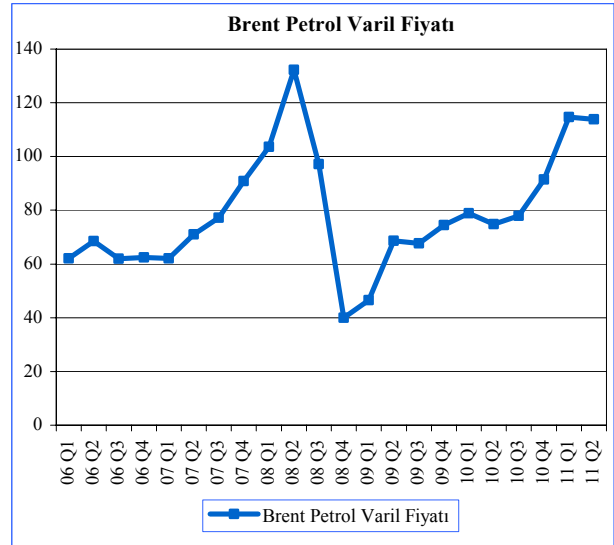

Kaynak: KKTCMB

Petrol

2011 yılının ilk çeyreğinde petrol fiyatları öngörülenin de üzerinde hızlı artışlar sergilemiştir. Özellikle petrol fiyatlarının 2011 yılı ortalaması için yapılan varsayımın belirgin olarak üzerinde seyretmesi maliyet baskılarının arttığı bir görünüm oluşturmuştur. Buna göre Mart 2011 sonunda 114,64 \$/varil seviyesinde olan petrol fiyatları, yaşanan ekonomik daralma sebebiyle talepte düşüş yaşanmış ve Haziran 2011 itibarıyla 113,83 \$/varil seviyesine gerilemiştir.

Grafik 1.6

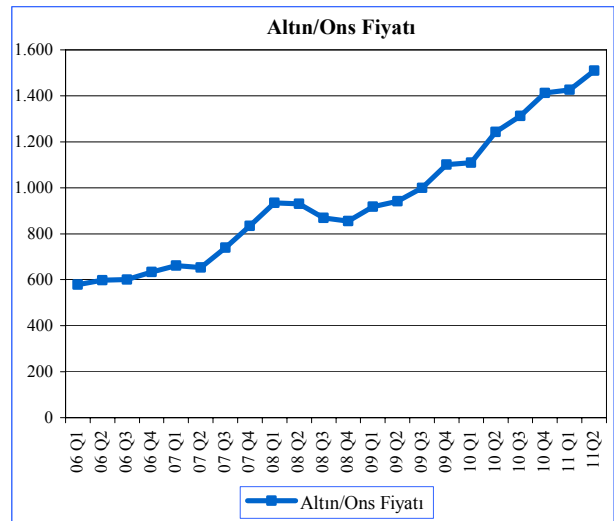
Not: Avrupa Brent Petrol Spot Varil Başına Dolar Fiyatı (FOB)

Kaynak: ABD Resmi Enerji İstatistikleri Kurumu

Altın

Global ekonomide yaşanan olumsuzlukların devam etmesi, yatırımcıların güvenli yatırım araçlarına yönelmelerine neden olmuş, 2009 yılı Aralık ayında 1.100,3 \$/ons seviyesinde bulunan altın fiyatının 2010 yılı son çeyreği içinde 1.423,0 \$/ons seviyesine ulaşmasını sağlamıştır. 2011 yılı içerisinde altın fiyatlarındaki yükseliş devam etmiş 2011 Mart sonu itibarıyla altın 1.426,8 \$/ons seviyesinden 2011 Haziran sonu ise 1.509,8 \$/ons seviyesinden işlem görmüştür.

Grafik 1.7

Kaynak: İAB

Küresel Risk Görünümü

Ekim 2010 - Nisan 2011 döneminde küresel finansal istikrara dair risklerde düşüş gözlenmektedir. Bundaki esas sebep gelişmiş ülkelerdeki makro-ekonomik performans ile gelişmekte olan ülkelerdeki güçlü beklentilerdir. İyileştirici parasal ve finansal koşullar, bilançolardaki sıkıntıyı rahatlatmakta ve risk iştahını artırıcı destek vermektedir. Öte yandan, Avro bölgesinde oluşan yapısal zayıflıklar ve kırılganlıklar doğru analiz edilmezse parasal ve finansal koşullarda gerileme riski söz konusudur.

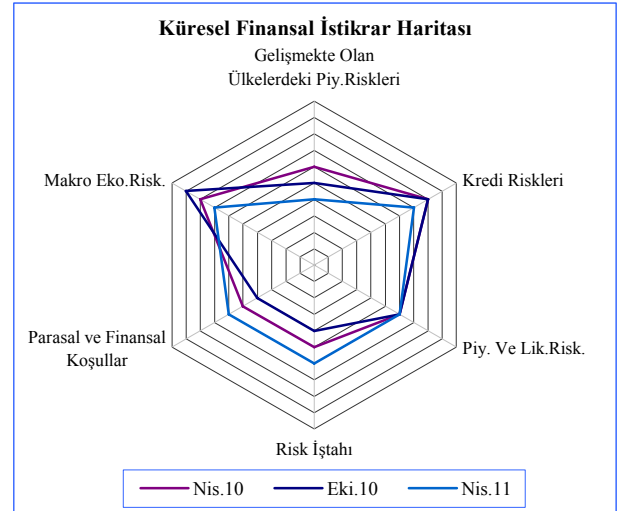
Ekim 2010 Finansal İstikrar Raporu'ndan bu yana, küresel iyileşme gözlenmektedir. Ağır borç yükü ve yüksek işsizlik gelişmiş ülkelerdeki büyüme oranında sıkıntı yaratmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler ise büyümeye devam etmektedirler. Makroekonomik riskler düşmüştür, faaliyetlerdeki iyileşme ve durgunluk riskinin düşük olmasından dolayı genel makroekonomik risklerde düşüş gözlenmektedir. Jeopolitik riskler, petrol fiyatındaki keskin artış ve arz eden taraftaki (Orta Doğu ve Kuzey Afrika) sıkıntılar, ekonomik ve finansal görünümü bozabilir. Parasal ve finansal koşullar Ekim 2010 Finansal İstikrar Raporu'ndan itibaren rahatladığından, deflasyona ilişkin riskler azalmıştır.

Yeni çıkan piyasa çalkantısına rağmen, piyasa ve likidite riskleri değişmeden kalmıştır. Bununla beraber, kolaylaşan parasal ve likidite koşulları birtakım kırılganlıkları maskeleymektedir. Enflasyonist baskılarla artan parasal politikalarındaki sıklaşma, kırılgan ülkelerdeki bilanço ve bankacılık sistemi için fonlama riskini artıracaktır.

Özel sektörden kaynaklı kredi risklerindeki iyileşme, genel ekonomik iyileşmenin gerisinde kalmıştır. Ekim 2010 Finansal İstikrar Raporu'ndan bu yana gelişmekte olan piyasalar riski düşmüştür. Avrupa bölgesinde yeniden oluşan borç krizi ve Orta Doğu'da oluşan politik belirsizlikle beraber büyüme ile ilgili görüşler yine de canlıdır. Gelişmekte olan ülkelerdeki şirket ve finansal kaldıraçtaki artış, varlık değerlemesinin fazla yapılmasına ve enflasyonda büyüme baskısına işaret etmektedir. Bu dengesizliklerin ise tedrici yoldan düzenlenmesi ve politikacıların bu konuda usta bir politika aracı kullanıcısı olmaları gerekmektedir.

Risk iştahı, varlık getiri riskini (Kıymet ve mallar) artırmıştır. Özellikle gelişmiş ülkelerin tam bir piyasa disiplini kurma gereksinimi ve bununla beraber gelişen ve gelişmekte olan ülkelere kaçan sermayeyi minimize etmeleri gerekmektedir.

Grafik 1.8

Not: Merkeze yakınlık düşük risk veya zorlaşan/daralan koşulları ifade etmektedir.

Kaynak: IMF

2. İSTİHDAM VE FİYATLAR

İstihdam

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre 2010 yılı ikinci çeyreğinde 1.724 olan toplam kayıtlı işsiz sayısının 2011 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 37,53 oranında azaldığı ve 389'u erkek, 688'i kadın olmak üzere toplam 1.077 kişiye gerilediği görülmektedir. 2010 yılı ikinci çeyreğinde ise toplam aktif kayıtlı işsiz 678'i erkek, 1.046'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. 2011 yılı ikinci çeyrek dönemi cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiği zaman aktif kayıtlı işsizlerin yüzde 36,12'sinin erkeklerden, yüzde 63,88'inin ise kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bir önceki yılın aynı çeyreğinde bu oranlar sırasıyla yüzde 39,33 ve yüzde 60,67 olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde erkek kayıtlı işsiz sayısının yıllık bazda yüzde 42,62, kadın kayıtlı işsiz sayısının ise aynı dönem içerisinde yüzde 34,22 oranında azaldığı görülmektedir.

Tablo 2.1

	İş İsteği İle Bekleyen Aktif Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı					Yüzde değişim (%) 2010-Q2 2011-Q2
	2010			2011		
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	
Erkek	678	710	563	448	389	-42,62
Kadın	1.046	930	690	507	688	-34,22
Toplam	1.724	1.640	1.253	955	1.077	-37,53

Kaynak: Çalışma Dairesi

Çalışma Dairesi'ne kayıtlı aktif işsizlerin genel görünümü Tablo 2.2'de incelenmektedir. Buna göre 2011 yılı Mayıs sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyen 373'ü erkek, 467'si kadın olmak üzere toplam 840 kişi olduğu, ay içinde iş isteğiyle müracaat eden 174'ü erkek ve 447'si kadın toplam 621 kişi ile bu sayının 1.461'ye yükseldiği görülmektedir. Haziran ayı içinde kayıttan düşen 268 kişi ve bir işe yerleştirilen 116 kişi ile birlikte Haziran sonu itibarıyla iş

isteğiyle bekleyenlerin sayısı 1.077 kişiye yükselmiştir

Tablo 2.2

Aktif İşsizlik Kayıtlarının Genel Görünümü			
	Erkek	Kadın	Toplam
2011 Mayıs Sonu İtibarıyla İş İsteğiyle Bekleyenler	373	467	840
Ay İçinde İş İsteğiyle Müracaat Edenler	174	447	621
Ay İçinde İşe Yerleştirilenler	37	79	116
Ay İçinde Kayıttan Düşenler	121	147	268
2011 Haziran Sonu İtibarıyla İş İsteğiyle Bekleyenler	389	688	1.077

Kaynak: Çalışma Dairesi

2010 yılı Haziran sonuna göre kayıtlı aktif işsizlerin yaş gruplarına göre dağılımının incelendiği tabloda en yüksek paya, yüzde 32,22 ile 347 kişiden oluşan 30-39 yaş grubunun sahip olduğu gözlenmektedir. 334 kişiden oluşan 20-29 yaş grubu yüzde 31,01'lik payla ikinci sırada yer alırken, üçüncü sırada, yüzde 22,75'lik pay ile 245 kişiden oluşan 40-49 yaş grubu yer almaktadır. Dördüncü sırada ise yüzde 9,84'lik pay ile 50-59 yaş grubu bulunmaktadır. 19 yaş ve aşağısı grubu yüzde 3,81 payla beşinci sırada yer alırken geriye kalan yüzde 0,37'lik pay 60 yaş ve üzeri grup tarafından temsil edilmektedir.

Tablo 2.3

Aralık Sonu İtibarıyla Kayıtlı Aktif İşsizlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı				
Yaş Grupları	Erkek	Kadın	Toplam	Yüzde Pay (%)
19 Yaş ve Aşağı	11	30	41	3,81
20 - 29 Yaş Arası	110	224	334	31,01
30 - 39 Yaş Arası	135	212	347	32,22
40 - 49 Yaş Arası	82	163	245	22,75
50 - 59 Yaş Arası	48	58	106	9,84
60 Yaş ve Yukarı	3	1	4	0,37
Toplam	389	688	1.077	100,00

Kaynak: Çalışma Dairesi

2011 yılı ikinci çeyrek sonunda kayıtlı aktif işsizlerin öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 2.4'de gösterilmektedir. Buna göre toplam 1.077 aktif kayıtlı işsizden 5'i okur-yazar olmayan, 6'sı diplomasız okur/yazar, 311'i ilkokul mezunu, 153'ü ortaokul mezunu, 345'i lise veya dengi bir okul mezunu, 2'si meslek yüksek okulu mezunu, 214'ü fakülte-akademi ve 41'inin ise yüksek lisans diplomasına sahip olduğu görülmektedir.

2011 yılı Haziran sonu itibarıyla kayıtlı aktif işsizlerin öğrenim durumlarına göre toplam içerisindeki paylarına bakıldığında zaman yüzde 0,46'sının okur/yazar olmayan, yüzde 0,56'sı diplomasız okur/yazar, yüzde 28,88'inin ilkokul mezunu, yüzde 14,21'inin ortaokul mezunu, yüzde 32,03'ünün lise veya dengi bir okul mezunu, yüzde 0,19'unun meslek yüksek okulu mezunu, yüzde 19,87'sinin fakülte-akademi mezunu, yüzde 3,80'inin ise yüksek lisans diplomasına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 2.4

2011 Yılı Birinci Çeyrek Sonunda Kayıtlı Aktif İşsizlerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Erkek	Kadın	Toplam	Yüzde Pay (%)
Okur / Yazar Değil	-	5	5	0,46
Diplomasız Okur Yazar	2	4	6	0,56
İlkokul Mezunu	133	178	311	28,88
Ortaokul Mezunu	83	70	153	14,21
Lise / Kolej Mezunu	60	154	214	19,87
Meslek Lisesi Mezunu	43	87	130	12,07
Pratik Sanat Okulu Mezunu	1	-	1	0,09
Meslek Yüksek Okulu Mezunu	2	-	2	0,19
Fakülte Akademi Mezunu	59	155	214	19,87
Yüksek Lisans	6	35	41	3,80
Genel Toplam	389	688	1.077	100,00

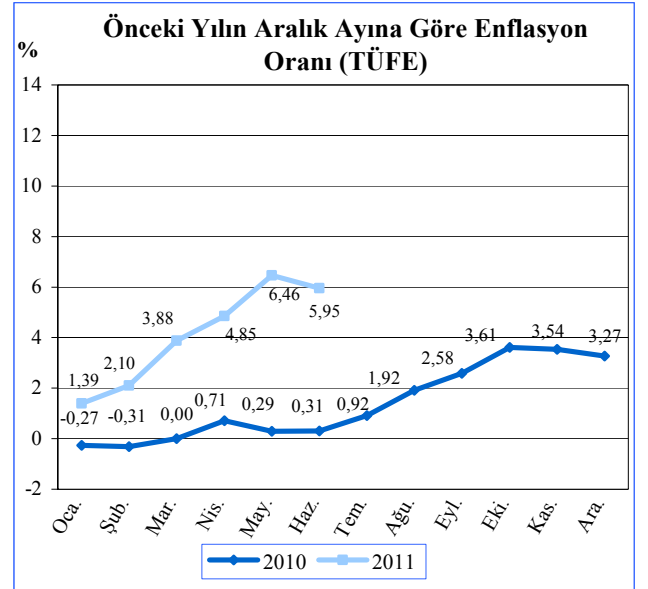
Kaynak: Çalışma Dairesi

Enflasyon

2008 yılı son çeyreğinde başlayan küresel kriz ile birlikte bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de enflasyon oranlarının hızla gerilemiş 2009 ve 2010 yıllarında da düşük seyrine devam etmiştir. 2010 yılsonu itibarıyla enflasyon yön değiştirmeye başlamış trend artış yönüne dönmüştür. Buna göre 2011 yılı Ocak ayında yüzde 4,99 olan yıllık enflasyon oranı 2011 yılı Mart ayında yıllık yüzde 7,28'e, 2011 Haziran ayı itibarıyla ise yıllık yüzde 9,08 seviyesine yükselmiştir.

2010 yılı Aralık ayına göre 2011 yılı ikinci çeyreğinde gerçekleşen enflasyon oranlarını 2010 yılı aynı dönemi ile kıyaslayacak olursak, 2011 yılı Nisan ayında yüzde 4,85 olan enflasyon oranı, Mayıs ayında yüzde 6,46, Haziran ayında ise yüzde 5,95 oranında gerçekleşmiştir. 2010 yılı aynı ayları için enflasyon oranlarının sırasıyla yüzde 0,71, yüzde 0,29, ve yüzde 0,31 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Grafik 2.1

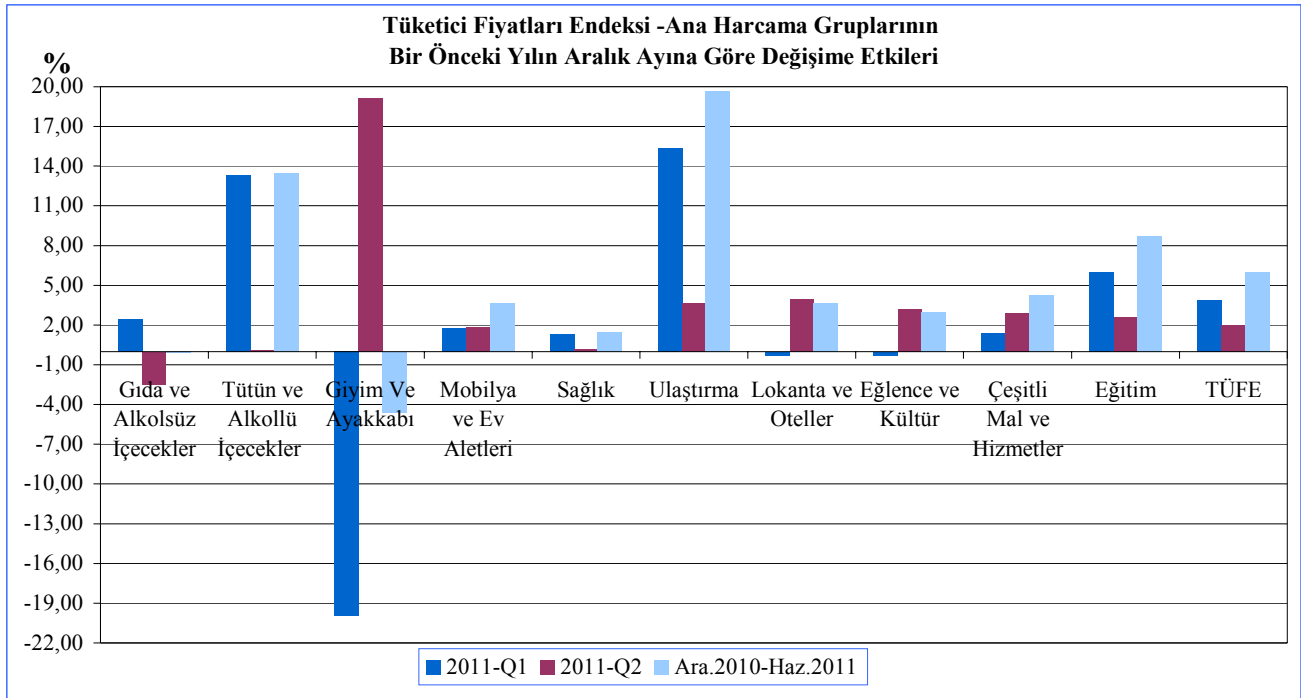

Kaynak: DPÖ

Ana harcama gruplarına göre tüketici fiyatları endeksine bakıldığı zaman, 2011 yılı ikinci çeyreğinde giyim ve ayakkabı alt grubunda yüzde 19,16, lokanta ve oteller alt grubunda yüzde 3,99, ulaştırma alt grubunda yüzde 3,70, eğlence ve kültür alt grubunda yüzde 3,24, Eğitim sektöründe yüzde 2,57 oranında fiyat artışına karşın gıda ve alkolsüz içecekler alt kaleminde yüzde 2,50 oranındaki fiyat azalışı gerçekleşmiştir. Tütün ve alkollü içecekler alt grubu, mobilya ve ev aletleri alt grubu, sağlık sektörlerinde 2011 yılı ikinci çeyreğinde önemli bir değişiklik gözlenmemiştir.

2011 yılı ikinci çeyrek sonunda, bir önceki yılın aralık ayına göre TÜFE yüzde 5,95 oranında artış göstermiştir. Yılın ikinci çeyreği sonunda TÜFE’de meydana gelen bu artışta ulaştırma sektöründe gerçekleşen yüzde 19,65, tütün ve alkollü içecekler alt grubunda gerçekleşen yüzde 13,46, eğitim alt grubunda gerçekleşen yüzde 8,69 artış etkili olmuştur. Aynı dönem içerisinde giyim ve ayakkabı alt sektöründe ise yüzde 4,60 oranında fiyat gerilemesi olmuştur

Grafik2.2

Kaynak: DPÖ

Tablo 2.5’de 2010 ve 2011 yılı aylık, bir önceki yılsonuna göre ve yıllık Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları verilmektedir. Buna göre 2011 yılı Nisan ayında yüzde 7,52, Mayıs ayında yüzde 9,64, Haziran ayında ise yüzde 9,08 oranında gerçekleşen yıllık enflasyon oranı, 2010 yılı aynı ayları için sırası ile yüzde 4,86, 4,11 ve 3,22 oranında gerçekleşmiştir.

2010 ve 2011 yılı Tüketici Fiyat Endeksi değerleri aylık bazda incelendiği zaman, 2010 yılı Nisan ayında yüzde 0,71, Mayıs ayında yüzde -0,42 ve Haziran ayında yüzde 0,03 oranında gerçekleşen fiyat değişimlerinin, 2011 yılı aynı aylarında sırası ile yüzde 0,93, yüzde -1,54 ve yüzde -0,49 oranında gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 2.5

Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100 Temel Yılı) Endeks Değerleri ve Değişim Oranları

Yıllar	Aylar	Aylık	Yıl Sonuna Göre	Yıllık
2010	Ocak	-0,27	-0,27	3,71
	Şubat	-0,05	-0,31	4,02
	Mart	0,31	0,00	3,10
	Nisan	0,71	0,71	4,86
	Mayıs	-0,42	0,29	4,11
	Haziran	0,03	0,31	3,22
	Temmuz	0,61	0,92	5,24
	Ağustos	0,99	1,92	5,39
	Eylül	0,65	2,58	5,17
	Ekim	1,00	3,61	4,98
	Kasım	-0,07	3,54	3,25
	Aralık	-0,26	3,27	3,27
2011	Ocak	1,39	1,39	4,99
	Şubat	0,70	2,10	5,77
	Mart	1,74	3,88	7,28
	Nisan	0,93	4,85	7,52
	Mayıs	1,54	6,46	9,64
	Haziran	-0,49	5,95	9,08
	Temmuz			
	Ağustos			
	Eylül			
	Ekim			
	Kasım			
	Aralık			

Kaynak: DPÖ

3. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

İhracat

KKTC'nin 2011 yılı Ocak-Haziran dönemini kapsayan ilk altı aylık toplam ihracatı, TL bazında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 40,21 oranında artarak, 123,1 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Dolar bazında karşılaştırıldığında, 2010 yılı ilk iki çeyreğinde toplam 58,0 milyon Dolar olan toplam ihracat tutarının, 2011 yılının aynı döneminde yüzde

36,03 oranında artarak 78,9 milyon Dolar'a yükseldiği gözlenmektedir.

2010 yılı ikinci çeyreğinde 50,8 milyon TL olan ihracat tutarı, 2011 yılı aynı çeyreğinde yüzde 35,04 oranında artarak 68,6 milyon TL'ye, dolar bazında ise yüzde 31,94 oranında artarak 33,5 milyon Dolar'dan 44,2 milyon Dolar'a yükselmiştir.

Tablo 3.1

Çeyrek Dönemler İtibarıyla Yıllık İhracat

Dönem	TL (Milyon)					ABD \$ (Milyon)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
2009	27,6	37,2	17,5	18,5	100,8	16,7	23,7	11,7	12,4	64,5
2010	37,0	50,8	25,1	23,6	136,5	24,5	33,5	16,7	16,2	90,9
2011	54,5	68,6			123,1	34,7	44,2			78,9

Kaynak: Ticaret Dairesi

2011 yılı ilk iki çeyreğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden yapılan ihracatın toplam tutar bazında değerleri göz önünde bulundurulduğu zaman, en fazla paya sahip ilk beş mal grubunu sırasıyla narenciye, süt ürünleri, hurda ve döküntüleri, rakı ve patates alt grupları oluşturmaktadır.

Narenciye ihracatı, 2011 yılı ikinci çeyreğinde en fazla paya sahip birinci mal gurubu olmuştur. 2010 yılı ikinci çeyreğinde 16,1 milyon Dolar olarak gerçekleşen narenciye ihracatı 2011 yılı aynı dönemde yüzde 26,71 oranında artarak 20,4 milyon Dolar'a yükselmiştir.

KKTC ihracatında ikinci sırada yer alan süt ürünleri kalemi ihracatı, 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 28,79 oranında artmış, 2010 yılı aynı dönemine göre ise yüzde 23,19 oranında artarak 8,5 milyon Dolar'a yükselmiştir. 2010 yılı ilk altı ayında

toplam 26,8 milyon Dolar olan süt ürünleri ihracatı 2011 yılı aynı dönemine göre yüzde 43,66 oranında küçülerek 15,1 milyon Dolar'a gerilemiştir.

2011 yılı Nisan-Haziran döneminde hurda ve döküntüleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 78,95, oranında artarak 3,4 milyon Dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2011 yılı ikinci çeyreği, önceki çeyreğe göre yüzde 35,85 oranında azalmıştır. 2010 yılı ilk altı ayında 2,5 milyon Dolar olarak gerçekleşen hurda ve döküntüleri ihracatı 2011 yılı aynı dönemde yüzde 248 oranında artarak 8,7 milyon Dolar'a yükselmiştir.

2011 yılı ikinci çeyreğinde dördüncü sırada yer alan rakı ihracatı bir önceki çeyreğe göre yüzde 21,74 oranında artmış, bir önceki yılın ikinci çeyreğine göre 2,8 milyon Dolar'la aynı seviyede kalmıştır.

Patates 2011 yılı Nisan-Haziran döneminde 1,2 milyon Dolar tutarla beşinci sırada yer almıştır. 2011 yılı ikinci çeyrekte patates ihracatı, bir

önceki çeyreğe göre yüzde 42,86 oranında azalış göstermiştir.

Tablo 3.2

ABD \$ (Milyon)	İhracatta Tutar Bazında En Fazla Paya Sahip İlk Beş Mal Grubu										
	2010					2011					
Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
Süt Ürünleri	10,7	16,1	0,0	0,3	27,1	Narenciye	10,6	20,4			31,0
Narenciye	6,6	6,9	6,0	6,4	25,9	Süt Ürünleri	6,6	8,5			15,1
Rakı	1,0	2,8	2,1	1,7	7,6	Hurda ve Döküntüleri	5,3	3,4			8,7
Hurda ve Döküntüleri	0,6	1,9	1,7	2,3	6,5	Rakı	2,3	2,8			5,1
Konfeksiyon	1,1	0,7	1,2	1,1	4,1	Patates	2,1	1,2			3,3

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo 3.8 KKTC ihracatında önem arz eden ihraç ürünlerinin miktarlara göre dağılımı gösterilmektedir. 2010 ve 2011 yılı çeyrek dönemler itibarıyla KKTC ihracatında yer alan beş farklı kalem olarak narenciye, hurda ve döküntüleri, süt ürünleri, patates ve rakı kalemlerinin dönemsel ihraç miktarları, her birinin farklı ağırlık birimleri ile ölçülmesinden dolayı kendi içerisinde değerlendirilmiştir.

2011 yılı ikinci çeyrek dönemi narenciye ihracat miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 101,24 oranında artarak 32,3 milyon Kg.'dan 65,00 milyon kg. seviyesine yükselmiştir. 2010 yılı ilk altı ayında toplam 80,70 milyon kg. miktarında gerçekleşen narenciye ihracatı, 2011 yılı aynı döneminde yüzde 20,57 oranında artarak 97,30 milyon Kg.'a yükselmiştir.

KKTC ihracatı içerisinde önemli bir payı olan hurda ve döküntüleri kaleminin ihracat miktarı, 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 24,36 oranında artarak 7,8 milyon Kg.'dan 9,7 milyon Kg.'a yükselmiştir. 2011 yılı ilk altı aylık döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 339,02 oranında artış gerçekleşmiştir.

Süt ürünleri kalemi ihracat miktarı, 2011 yılı Nisan-Haziran döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 53,85 oranında artış göstererek 1,3 milyon Kg'dan 2,0 milyon Kg'a çıkmıştır. 2010 yılı ilk altı aylık döneminde toplam 2,6 milyon kg. olan süt ürünleri ihracatı 2011 yılı aynı döneminde yüzde 26,92 oranında artarak 3,3 milyon kg. seviyesine yükselmiştir.

2011 yılı ikinci çeyreğinde 2,7 milyon kg. olarak gerçekleşen patates ihracatı bir önceki çeyreğe göre yüzde 32,50 oranında gerilemiştir. 2010 yılı ikinci çeyreğinde ise patates ihracatı olmamıştır.

2011 yılı ikinci çeyrek rakı ihracat miktarı ise bir önceki çeyrekle aynı miktarda gerçekleşmiştir. 2011 yılı ikinci çeyrek rakı ihracatı 2010 yılı aynı dönemine göre yüzde 50,00 oranında azalmış 0,2 milyon litre seviyesine gerilemiştir.

Tablo 3.3

Seçilmiş İhraç Ürünlerinin Miktarlara Göre Dağılımı											
2010						2011					
Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
Narenciye (Milyon Kg.)	31,1	49,6	0,0	1,5	82,2	Narenciye (Milyon Kg.)	32,3	65,0			97,3
Hurda ve Döküntüleri (Milyon Kg.)	0,4	7,8	2,0	5,8	16,0	Hurda ve Döküntüleri (Milyon Kg.)	26,3	9,7			36,0
Süt Ürünleri (Milyon Kg.)	1,3	1,3	1,1	1,2	4,9	Süt Ürünleri (Milyon Kg.)	1,3	2,0			3,3
Patates (Milyon Kg.)	1,1	0,0	0,0	0,7	1,8	Patates (Milyon Kg.)	4,0	2,7			6,7
Rakı (Milyon Lt.)	0,1	0,4	0,2	0,2	0,9	Rakı (Milyon Lt.)	0,2	0,2			0,4

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC’de ihracat yapılan ülkeler ele alındığı zaman, ihracatın büyük bir kısmının Türkiye ile gerçekleştirildiği görülmektedir. Bunlara ek olarak, 2005 yılında Yeşil Hat Tüzüğü’nün devreye girmesiyle Güney Kıbrıs’a da ihracat yapılmaya başlanmıştır. Tüzüğün bütünüyle uygulanmamasından dolayı Güney ile yapılan ihracat, toplam KKTC ihracatı içerisinde küçük bir paya sahiptir. Bu oran, düşük bir oran olmakla birlikte yıllar itibarıyla seviyesini korumuştur.

2011 yılı ilk altı aylık döneminde Güney Kıbrıs’a yapılan ihracat tutarları, 2010 yılı aynı dönemine göre yüzde 11,11 oranında artarak 2,7 milyon Euro’dan 3,0 milyon Euro’ya yükselmiştir. 2010 yılı ikinci çeyreğinde 1,4 milyon Euro seviyesinde gerçekleşen ihracat miktarı 2011 yılı aynı çeyreğinde yüzde 14,29 oranında büyümüş ve 1,6 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3.4

Euro (€) Milyon	Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında Güney Kıbrıs ile Yapılan İhracat				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
2009	1,4	2,1	1,3	1,2	6,0
2010	1,3	1,4	1,8	1,7	6,2
2011	1,4	1,6			

Kaynak: Kıbrıs Türk Ticaret Odası

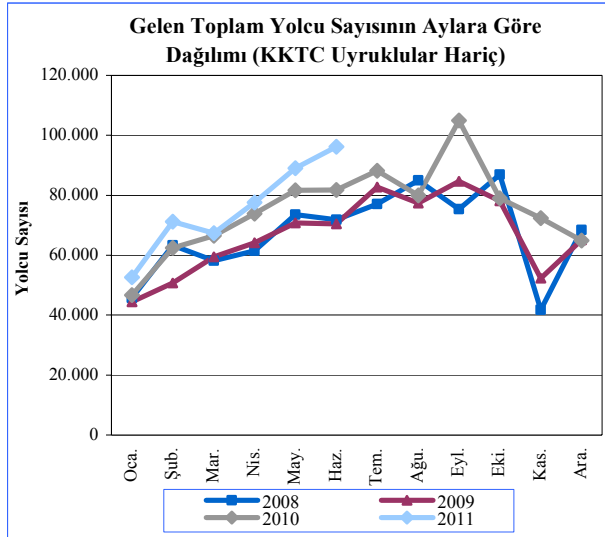
Not: İthalat verileri, ilgili kurum tarafından yayınlanmadığından dolayı bültende yer almamıştır.

Turizm

KKTC turizminin canlanmaya başladığı Nisan ayı itibarıyla ülkeye gelen yabancı yolcu sayısında da artış olmuş, 2011 yılı Nisan ayında 77,593, Mayıs ayında ve Haziran ayında toplam 185,266 yabancı yolcu ülkeye giriş yapmıştır. 2011 yılı ikinci çeyreğinde ülkeye giriş yapan yabancı yolcu sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,74 oranında artarak 262,859 kişiye ulaşmıştır.

2010 ve 2011 yılı ilk altı aylık dönemlerini karşılaştıracak olursak, 2010 yılı Ocak-Haziran döneminde toplam 413,021 kişi olan yabancı yolcu sayısı, 2011 yılının aynı döneminde 40.998 kişi artarak 454,019 kişiye ulaşmıştır.

Grafik 3.1

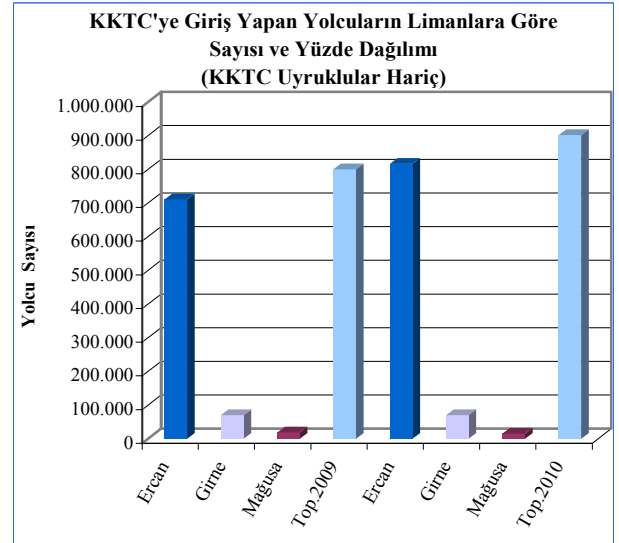
Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Grafik 3.3'de KKTC'ye giriş yapan yabancı yolcuların limanlara göre sayısı ve dağılımı gösterilmektedir. Buna göre ülkemizde mevcut tek havalimanı ve iki deniz kapısından giriş yapan kişilerin toplam sayısı, 2011 yılı ilk yarısında 454,019 kişiye ulaşmıştır. Ülkeye girişlerde tek havalimanı olan Ercan Hava Limanı, 2011 yılı ilk yarısında toplam girişlerin yüzde 94,00'ünün yapıldığı kapı olurken, Girne Limanı'ndan giriş yapanlar yüzde 5,0, Mağusa

Limanı'ndan giriş yapanlar ise toplamın yüzde 1,00'ünü oluşturmaktadır.

2011 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla Ercan Havalimanı'ndan giriş yapan yabancıların sayısı 425,475 olurken, girişlerde Girne Limanı ve Mağusa Limanı'nı tercih eden yabancıların toplam sayısı sırasıyla 23,063 ve 5,481 kişi olarak kaydedilmiştir.

Grafik 3.2

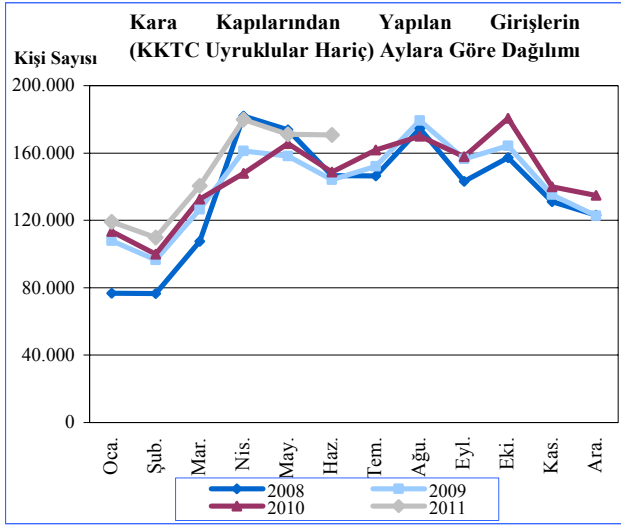

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2010 yılı ikinci çeyreğinde toplam 413,021 kişi olarak gerçekleşen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne kara kapılarından giriş yapan yabancıların sayısı 2011 yılı aynı döneminde yüzde 9,93 oranında artarak toplam 454,019 kişiye yükselmiştir.

2011 yılı ilk altı aylık döneminde toplam 890,955 yabancı Güney Kıbrıs ve KKTC arasında olan kara kapılarından giriş yapmıştır. 2010 yılı aynı dönemde söz konusu miktar 808,011 kişi olduğu görülmektedir.

Grafik 3.3

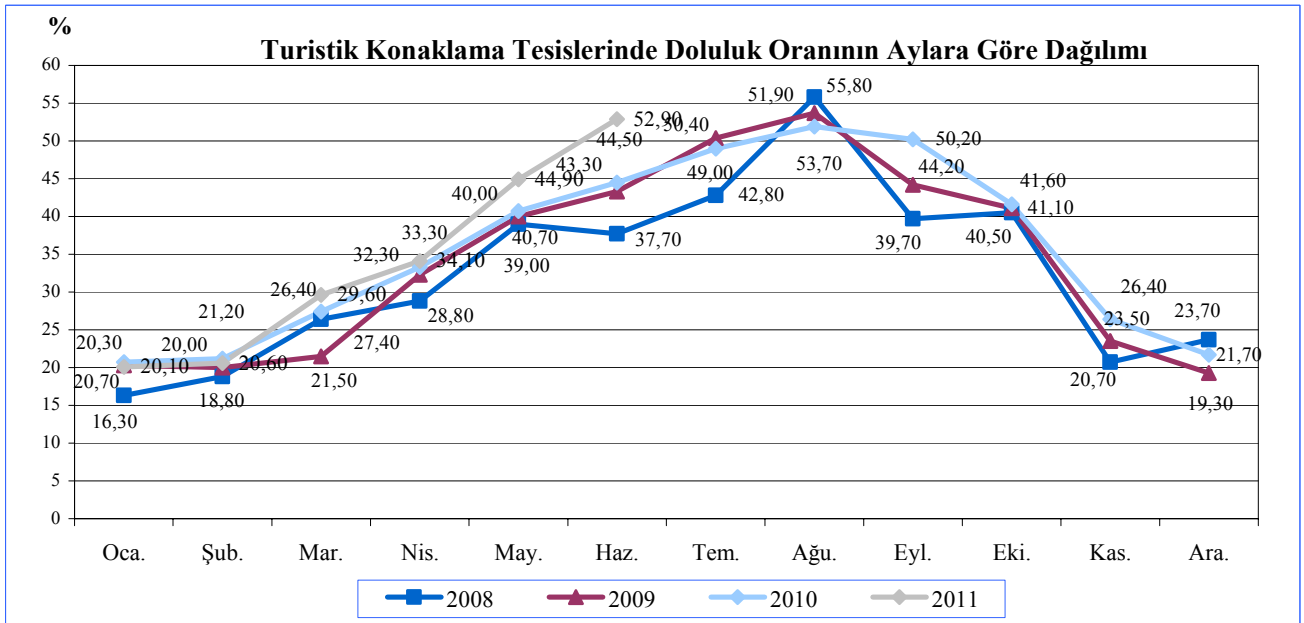
Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Turizm sezonunun açılması ile birlikte 2011 yılı ikinci çeyreğinde, bir önceki çeyreğe göre, turistik konaklama tesisleri doluluk oranları da artmıştır. 2011 yılı Ocak ayında yüzde 20,10, Şubat ayında yüzde 20,60, Mart ayında ise yüzde 29,60 oranında gerçekleşen doluluk oranlarının 2011 yılı Nisan ayında yüzde 34,10, Mayıs ayında yüzde 44,90, Haziran ayında ise yüzde 52,90 oranında gerçekleştiği görülmektedir.

2010 yılı yarı döneminde turistik konaklama tesislerinde ortalama yüzde 31,80 oranında gerçekleşen doluluk oranı, 2011 yılı aynı dönemde yüzde 6,92 oranında artış göstererek dönemi yüzde 34,00 doluluk oranı ile kapatmıştır

KKTC’de faaliyet gösteren turistik konaklama tesislerinde doluluk oranlarının aylara göre dağılımı Grafik 3.5’te gösterilmiştir.

Grafik 3.4

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

4. BÜTÇE GELİŞMELERİ

2010 - 2011 Birinci Yarı Yıl ve İkinci Çeyrek Karşılaştırmaları

KKTC 2011 mali yılı bütçesi yılın ilk yarısında 1.216,1 milyon TL giderine karşılık 1.340,7 milyon TL gelir elde ederek 124,6 milyon TL bütçe fazlası vermiştir. Altı aylık bu dönem içerisinde bütçe giderleri toplamı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8,29 artış gösterirken, bütçe gelirlerindeki artış yüzde 7,00 seviyesinde kalmıştır. 2011 yılı ilk yarısında yılsonu itibarıyla gerçekleşmesi öngörülen toplam bütçe gelirlerinin yüzde 44,36'sı tahsil edilirken, bütçe giderlerinin yüzde 37,23'ü kullanılmıştır.

Tablo 4.1

2010-2011 Birinci Yarıyıl Karşılaştırmaları					
Milyon TL	2010		2011		Yüzde Değişim (%)
	Yıllık Gerçekleşme	Birinci Yarıyıl	Tadil Ödenek	Birinci Yarıyıl	
		Gerçekleşme		Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	2.643,0	1.252,9	3.022,2	1.340,7	7,00
Bütçe Giderleri	2.661,0	1.123,0	3.265,8	1.216,1	8,29
Bütçe Dengesi	-18,0	129,9	-243,6	124,6	-4,08

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

KKTC 2011 mali yılı ikinci çeyrek bütçe gelişmeleri bir önceki yılın aynı dönemine göre incelendiği zaman bütçe gelir toplamlarında yüzde 6,93 artış yaşanırken, bütçe gider toplamlarında yüzde 10,27 artış yaşanmıştır. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2011 yılı ikinci çeyreğinde sırasıyla 677,8 milyon TL ve 665,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Bir önceki yılın aynı döneminde 30,2 milyon TL fazla veren kamu maliyesi, 2011 yılı ikinci çeyreğinde de 12,1 milyon TL fazla vermiştir.

Tablo 4.2

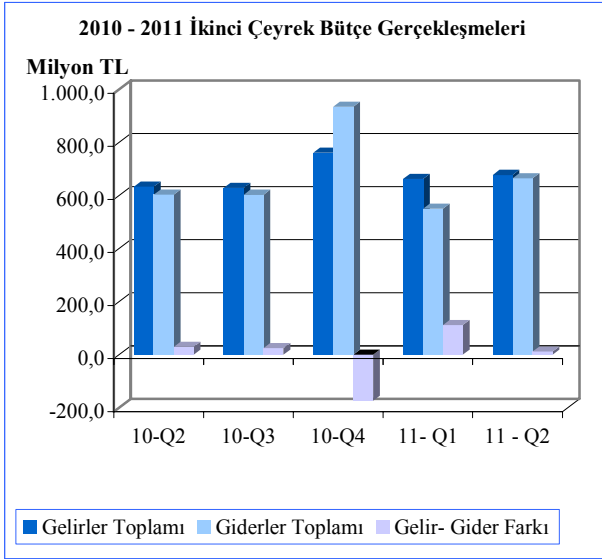
2010-2011 İkinci Çeyrek Karşılaştırmaları					
Milyon TL	2010		2011		Yüzde Değişim (%)
	Yıllık Gerçekleşme	Q2	Tadil Ödenek	Q2	
		Gerçekleşme		Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	2.643,0	633,9	3.022,2	677,8	6,93
Bütçe Giderleri	2.661,0	603,7	3.265,8	665,7	10,27
Bütçe Dengesi	-18,0	30,2	-243,6	12,1	-59,93

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

2011 yılı tamamı için öngörülen 3.022,2 milyon TL'lik bütçe gelirleri toplamının yüzde 22,43'ü ikinci çeyrek içinde tahsil edilirken, 2010 yılında bu gerçekleşme yüzde 23,98 olmuştur. 2011 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılması öngörülen 3.265,8 milyon TL'nin ise yüzde 20,38'i ikinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 22,69 olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe gelir ve gider gelişmeleri aşağıdaki grafikte çeyrekler itibarıyla verilmiştir. 2011 yılı ikinci çeyreğinde hem gelir hem de gider kalemlerinde yukarıda belirtilen değişimler görülmektedir.

Grafik 4.1

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Gelirler

2011 mali yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,93 artış göstererek 633,9 milyon TL'den 677,8 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu dönemler arasında meydana gelen artışın temelini vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemlerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla yaşanan yüzde 9,95 ve yüzde 12,01 oranlarındaki artışlar oluşturmuştur. Buna göre vergi gelirleri kalemi 2011 yılı ikinci çeyreği içinde 340,2 milyon TL, vergi dışı gelirler kalemi ise 158,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemler içinde alınan bağış yardım ve krediler kalemi ise önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,15 gerileme göstermiş ve 182,0 milyon TL'den 170,8 milyon TL'ye gelmiştir.

Tablo 4.3

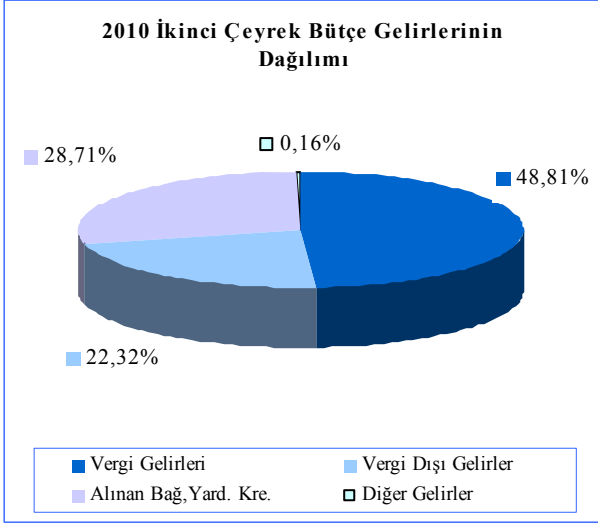
Bütçe Gelirleri			
Milyon TL	2010 Q2	2011 Q2	Yüzde Değişim (%)
Vergi Gelirleri	309,4	340,2	9,95
Vergi Dışı Gelirler	141,5	158,5	12,01
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	182,0	170,8	- 6,15
Diğer Gelirler	1,0	8,3	730
Toplam	633,9	677,8	6,93

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre vergi dışı gelirler kalemindeki artış hızının vergi gelirleri kalemindeki artış hızından daha fazla olmasına ve alınan bağış yardım krediler kaleminde gerileme yaşanmasına bağlı olarak, toplam bütçe gelirleri alt kalemlerinin dağılımlarında da değişiklikler yaşanmıştır.

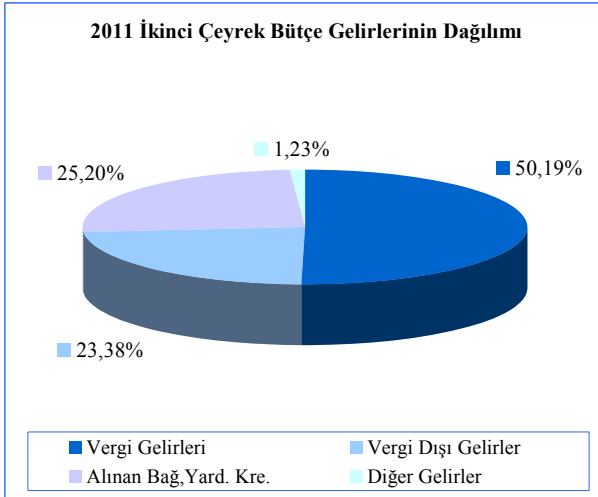
Buna göre, 2010 yılı ikinci çeyreği içerisinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 28,71 iken bu rakam 2011 yılı ikinci çeyreği içinde yüzde 25,20'ye gerilemiştir. Alınan bağış, yardım ve kredi kaleminin payının gerilemesine bağlı olarak vergi dışı gelirler kaleminin yüzde 22,32 olan payı yüzde 23,38 seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemler arasında vergi gelirlerinin toplam gelirler içindeki payı çok az bir artış göstermiş ve yüzde 48,81'den yüzde 50,19'a ulaşmıştır.

Grafik 4.2

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Grafik 4.3

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Giderler

2011 yılı ikinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,27 artış göstererek 603,7 milyon TL'den 665,7 milyon TL'ye yükselmiştir. Yaşanan bu artışta en büyük katkıyı aynı dönemler arasında yüzde 18,61 oranında artarak 48,6 milyon TL yükselen, bütçe giderleri içerisinde en büyük paya sahip, cari transferler kalemi ile birlikte 10,7 milyon TL artış gösteren personel giderleri kalemi yapmıştır. Bütçe giderleri içerisinde en büyük paya sahip cari transferler kalemi 2011 yılı ikinci çeyreğinde 309,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu dönem içerisinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,59 artış gösteren personel giderleri kalemi ise 243,9 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Mal hizmet alım giderleri ise aynı dönemler arasında yüzde 3,20 artış yaşamış ve 51,6 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bütçe giderleri içinde bu dönemler arasında gerileme gösteren tek kalem ise yüzde 11,92 düşüş yaşayarak 26,6 milyon TL olarak gerçekleşen sermaye giderleri ve transferleridir.

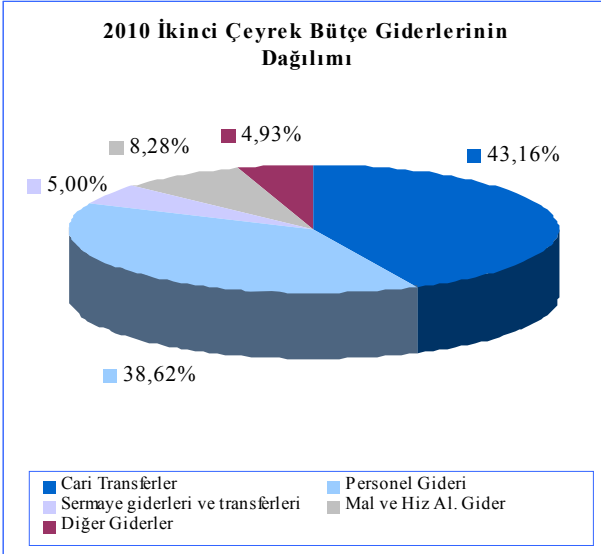
Tablo 4.4

Milyon TL	Bütçe Giderleri		Yüzde Değişim (%)
	2010 Q2	2011 Q2	
Cari Transferler	260,6	309,1	18,61
Personel Giderleri	233,2	243,9	4,59
Sermaye Giderleri ve Transferler	30,2	26,6	- 11,92
Mal Hizmet Alım Giderleri	50,0	51,6	3,20
Diğer Giderler	29,7	34,5	16,16
Toplam	603,7	665,7	10,27

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

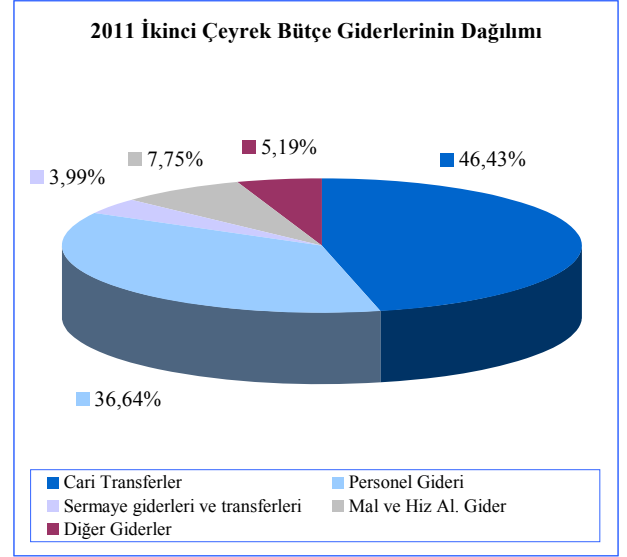
2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yaşanan değişimlerden sonra bütçe giderlerini oluşturan kalemlerin toplam giderler içerisindeki ağırlıkları değişim göstermiştir. Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı 2010 yılı ikinci çeyreği içinde yüzde 38,62 iken, 2011 yılı ikinci çeyreğinde 36,64'e gerilemiştir. Personel giderleri kalemindeki gerilemeyi ise cari transferler kalemi payının artması karşılamıştır. 2010 yılı ikinci çeyreği içinde bütçe giderleri toplamının yüzde 43,16'sını oluşturan cari transferler kaleminin payı 2011 yılı ikinci çeyreğinde artış göstermiş ve yüzde 46,43 olmuştur. Bu değişikliklerle birlikte personel giderleri ve cari transferler kalemlerinin toplam bütçe giderleri içindeki payı yüzde 81,78'den yüzde 83,07'ye yükselmiştir.

Grafik 4.4

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Grafik 4.5

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Finansman Dengesi

Bütçe gelirlerinden TC kredileri ve iç borçlanma kalemlerinin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2011 yılı ikinci çeyreğinde 2010 yılı aynı dönemine göre yüzde 8,99 artış göstererek -94,5 milyon TL'den -103,0 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu çeyrekte gerçekleşen açığın kapatılması için finansman kaynağı olan TC kredileri toplamı ise önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7,70 düşüş göstererek 124,7 milyon TL'den 115,1 milyon TL'ye gerilemiştir. Finansman ihtiyacından fazlasının kredi olarak alınmasına bağlı olarak 2011 yılı ikinci çeyreği içinde bütçe fazlası oluşmuştur.

Vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemlerinde 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla 30,8 milyon TL ve 17,0 milyon TL artış yaşanmasına bağlı olarak, yerel gelirler kaleminde aynı dönemler içinde yüzde 12,19 artış yaşanmış ve yerel gelirler toplamı 507,0 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2011 yılı ikinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 76,16 olmuştur. Aynı oran 2010 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 74,85 idi. 2011 yılı ikinci çeyrek içinde oluşan 103,0 milyon TL tutarındaki finansman açığı, yerel gelirlerin yüzde 20,32'sine denk gelmektedir.

Tablo 4.5

Finansman Dengesi		
Milyon TL	2010 Q2	2011 Q2
Bütçe Gelirleri	509,2	562,7
1. Yerel Gelirler	451,9	507,0
Vergi Gelirleri	309,4	340,2
Vergi Dışı Gelirler	141,5	158,5
Sermaye Gelirleri ve Alacaklardan Tah.	1,0	8,3
2. Dış Yardımlar	57,3	55,7
TC Yardımları	57,3	55,7
Bütçe Giderleri	603,7	665,7
Personel Giderleri	233,2	243,9
Cari Transferler	260,6	309,1
Sermaye Giderleri	30,2	26,6
Diğer Giderler	79,7	86,1
Finansman Dengesi	-94,5	-103,0
Finansman	124,7	115,1
TC Kredileri	124,7	115,1
İç Borçlanma	-	-

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

2011 Mali Yılı Bütçesi

Aşağıdaki tabloda 2010 yılı gerçekleşme rakamları ile 2011 mali yılı bütçesinde Haziran ayı itibarıyla tadil edilerek yılsonu itibarıyla gerçekleşmesi öngörülen gelir ve gider rakamları karşılaştırılmaktadır.

Buna göre 2011 yılında toplam gelirlerin, 2010 yılı gerçekleşme rakamlarına göre, yüzde 14,35 artış göstererek 3.022,2 milyon TL olması öngörülmektedir. 2011 yılı vergi gelirleri toplamı öngörüsünde 2010 yılına göre yüzde

11,60, alınan bağış yardım ve krediler kaleminde de yüzde 26,95 artış yaşanması beklenmektedir. Buna göre 2011 mali yılında vergi gelirleri ve vergi dışı gelirlerden tahsil edilmesi beklenen tutarlar sırasıyla 1.419,7 milyon TL ve 520,2 milyon TL iken alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin 1.081,2 milyon TL olacağı tahmin edilmektedir.

2011 mali yılı bütçe gider toplamının ise 2010 yılına göre yüzde 22,73 artış göstererek 3.265,8 milyon TL olması beklenmektedir. 2011 yılı içerisinde personel giderleri kaleminin 2010 yılına göre yüzde 6,18 artarak 1.087,8 milyon TL olması öngörülürken, cari transferler kaleminde de yüzde 14,40 artış yaşanması beklenmektedir.

Tablo 4.6

Bütçe Gelirleri Yıllık Karşılaştırma (Milyon TL)			
Milyon TL	2010	2011*	Yüzde Değişim (%)
Gelirler	2.643,0	3.022,2	14,35
Vergi Gelirleri	1.272,1	1.419,7	11,60
Vergi Dışı Gelirler	509,4	520,2	2,12
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	851,7	1.081,2	26,95
Diğer Gelirler	9,8	1,1	- 88,78
Giderler	2.661,0	3.265,8	22,73
Personel Giderleri	1.024,5	1.087,8	6,18
Cari Transferler	1.183,5	1.353,9	14,40
Sermaye Giderleri ve Transferleri	177,8	311,6	75,25
Mal Hizmet Alım	186,8	188,1	0,69
Diğer Giderler	88,5	324,4	266,55

* 2011 Haziran ayı itibarıyla tadil ödenek rakamları kullanılmıştır.

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Not: 01/2011 sayılı 2011 Mali Yılı Bütçe Yasası'nın 19. maddesine istinaden 2011 mali yılı içerisinde bütçe gelirleri ve bütçe giderleri arasındaki farkın finanse edilmesi amacıyla, 150 milyon TL'ye kadar iç borçlanma yapılabilir. 2011 yılı bütçe giderleri toplamı içinde yer alan 150 milyon TL faiz giderleri ödeneğinin karşılanabilmesi için, yasa kapsamında iç borçlanma yoluyla borçlanılabilecek bu tutar aşağıda verilen bütçe gelirleri içerisinde yer almamaktadır.

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

5. PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

Bankacılık Sektörü Piyasa Yapısı

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı Haziran 2011 sonunda 23'dür. Sektördeki 23 bankanın 4'ü kamu mevduat bankası, 12'si özel sermayeli banka ve 7'si

şube bankasıdır. 2011 ikinci çeyrek sonu itibarıyla, özel sermayeli bankaların toplam banka sayısı içindeki payı yüzde 52,18'dir. Özel sermayeli banka grubunu sırasıyla yüzde 30,43'lük payla şube bankalar ve yüzde 17,39'luk payla kamu mevduat bankaları izlemektedir.

Tablo 5.1

	Banka Sayısındaki Gelişmeler								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Mart 2011	Haziran 2011
Kamu Mevduat Bankalar	3	2	2	2	2	2	4	4	4
Özel Sermayeli Bankalar	16	15	15	15	15	15	12	12	12
Şube Bankalar	6	6	6	7	7	7	7	7	7
Toplam	25	23	23	24	24	24	23	23	23

Kaynak: KKTCMB

Not : TMSF Bankaları, kamu mevduat bankaları grubunda gösterilmiştir.

Sektörde hizmet sunum birimi olan şube sayısı 2011 yılı ikinci çeyreği sonunda, bir önceki çeyreğe göre 2 şube artarak 187'ye yükselmiştir. Şube sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, özel

sermayeli bankaların toplam şube sayısı içindeki payı ikinci çeyrek sonunda yüzde 59,36, şube bankaların yüzde 21,39 ve kamu mevduat bankalarının payı ise yüzde 19,25'dir.

Tablo 5.2

	Şube Sayısının Gelişimi ve Yüzde Dağılımı (%)								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Mart 2011	Haziran 2011
Kamu Mevduat Bankalar	29	23	23	24	27	29	34	36	36
Özel Sermayeli Bankalar	88	83	83	95	111	120	118	109	111
Şube Bankalar	21	25	28	30	32	35	40	40	40
Toplam	138	131	134	149	170	184	192	185	187
Yüzde Dağılım (%)									
Kamu Mevduat Bankalar	21,01	17,56	17,16	16,11	15,88	15,76	17,71	19,46	19,25
Özel Sermayeli Bankalar	63,77	63,36	61,94	63,76	65,30	65,22	61,46	58,92	59,36
Şube Bankalar	15,22	19,08	20,90	20,13	18,82	19,02	20,83	21,62	21,39

Kaynak: KKTCMB

Sektörün personel sayısı Mart - Haziran 2011 döneminde 7 kişi artarak 2.390'dan 2.397'ye yükselmiştir.

Banka grupları bazında personel sayısı incelendiğinde, ikinci çeyrek sonunda özel sermayeli bankalarda 1.382, kamu mevduat bankalarında 561 ve şube bankalarında 454 kişi çalışmaktadır.

Bir yıllık dönemde (Haziran 2010 - Haziran 2011) sektörde çalışan kişi sayısı 31 kişi azalarak 2.428 kişiden 2.397 kişiye gerilemiştir. İlgili dönemde personel

sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, kamu mevduat bankalarında 1 kişi, özel sermayeli bankalarda 61 kişi azalmasına karşın şube bankalarında çalışan personel sayısında 26 kişi artış olmuştur.

Haziran 2010'da sektörün toplam personel sayısı içinde yüzde 17,63'üne sahip olan şube bankaların payı Haziran 2011 sonunda yüzde 18,94'e, kamu mevduat bankalarının payı yüzde 22,94'den yüzde 23,40'a yükselmesine karşın, özel sermayeli bankalarının payı ise yüzde 59,43'den yüzde 57,66'ya gerilemiştir.

Tablo 5.3

	Personel Sayısı Dağılımı (%)									
	2006	2007	2008	2009	Mart 2010	Haziran 2010	Eylül 2010	Aralık 2010	Mart 2011	Haziran 2011
Kamu Mevduat Bankalar	491	518	558	562	560	557	552	549	565	561
Özel Sermayeli Bankalar	1.257	1.386	1.432	1.433	1.434	1.443	1.444	1.437	1.386	1.382
Şube Bankalar	296	345	382	413	427	428	428	443	439	454
Toplam	2.044	2.249	2.372	2.408	2.421	2.428	2.424	2.429	2.390	2.397
Yüzde Dağılım (%)										
Kamu Mevduat Bankalar	24,02	23,03	23,52	23,34	23,13	22,94	22,77	22,60	23,64	23,40
Özel Sermayeli Bankalar	61,50	61,63	60,37	59,51	59,23	59,43	59,57	59,16	57,99	57,66
Şube Bankalar	14,48	15,34	16,11	17,15	17,64	17,63	17,66	18,24	18,37	18,94

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu

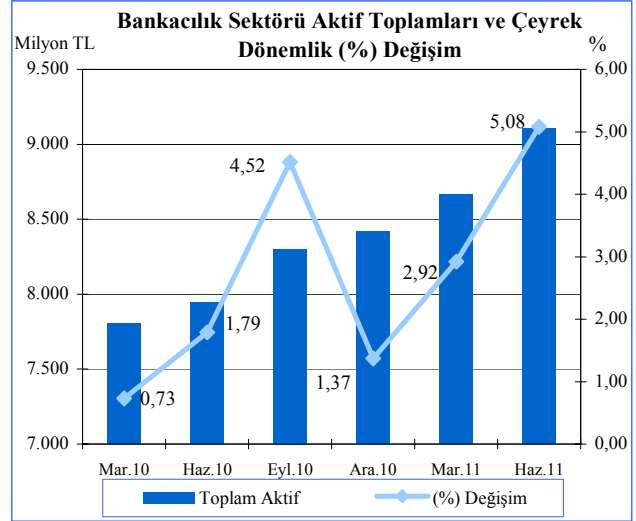
2011 yılı birinci çeyreği sonunda 8.662,6 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörü toplam aktifleri 440 milyon TL artarak ikinci çeyrek sonunda 9.102,6 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. İlgili dönemde menkul değerler cüzdanı yüzde 44,20, ve brüt krediler yüzde 5,50 oranında artmasına karşın likit aktifler yüzde 1,93 oranında azalma göstermiştir.

Haziran 2010 - Haziran 2011 dönemi incelendiğinde, sektörün aktif toplamı yüzde 14,58 oranında arttığı görülmektedir. Bu bir yıllık dönemde sektörün en önemli plasman kalemi olma özelliğini koruyan brüt krediler yüzde 22,15, menkul değerler cüzdanı yüzde 55,96 oranında artarken, likit aktifler ise yüzde 1,84 oranında azalmıştır.

Sektörün kaynak yapısına bakıldığında, Haziran 2011 sonunda geçmiş dönemlerde olduğu gibi mevduat en önemli fon kaynağı olma niteliğini korumuş ve Mart 2011 sonuna göre artış oranı yüzde 3,98 olmuştur. İncelenen dönemde, özkaynaklar yüzde 11,49 oranında artmıştır. Bir yıllık dönemde ise (Haziran 2010 - Haziran 2011) mevduat yüzde 14,07, özkaynaklar yüzde 16,60 oranında artmıştır.

Sektör toplam aktiflerinin çeyrek dönemlik yüzde değişimleri incelendiğinde, 2011 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 5,08 oranında genişlemiştir. 2010 yılının çeyrek dönemlerinde büyüme oranları grafikten de görüldüğü üzere sırasıyla, yüzde 0,73, 1,79, 4,52 ve 1,37'dir.

Grafik 5.1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 5.4

Milyon TL	Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu							
	2010				2011		Yüzde Değişim (%)	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran	03/2011-06/2011	06/2010-06/2011
Likit Aktifler	2.346,3	2.355,9	2.304,4	2.493,8	2.358,0	2.312,6	-1,93	-1,84
MDC	656,3	565,6	547,2	500,2	611,7	882,1	44,20	55,96
Krediler (Brüt)	4.015,1	4.189,4	4.260,8	4.630,7	4.850,5	5.117,5	5,50	22,15
Diğer Aktifler	786,9	833,4	917,7	792,1	842,4	790,4	-6,17	-5,16
Toplam Aktif-Pasif	7.804,6	7.944,3	8.030,1	8.416,8	8.662,6	9.102,6	5,08	14,58
Mevduat	6.607,8	6.713,9	6.737,6	7.066,9	7.365,3	7.658,4	3,98	14,07
Diğer Pasifler	377,6	362,3	387,2	414,4	389,4	432,0	10,94	19,24
Özkaynaklar	819,2	868,1	905,3	935,5	907,9	1.012,2	11,49	16,60

Kaynak: KKTCCMB

2011 yılı ikinci çeyreğinde sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük payı yüzde 56,22 oran ile brüt krediler kalemi almaktadır. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 25,41 payla likit aktifler, yüzde 9,69 payla menkul değerler cüzdanı ve diğer aktifler yüzde 8,68'lik payla takip etmektedir.

Bankacılık sektörü bir yıllık (Haziran 2010 - Haziran 2011) yapısal dağılım yönünden incelendiğinde, likit aktiflerde ve diğer aktiflerdeki daralmaya karşın, brüt krediler ile MDC'de genişleme olduğu görülmektedir. Bu dönemde brüt kredilerin aktif toplamı içerisinde payı yüzde 52,73'den yüzde 56,22'ye MDC yüzde 7,12'den yüzde 9,69'a

düzeyine yükselirken, likit aktifler yüzde 29,66'dan yüzde 25,41'e, ve diğer aktifler yüzde 10,49'dan yüzde 8,68'e gerilemiştir.

Haziran 2011 itibarıyla toplam pasifin yüzde 84,13'ünü mevduat, yüzde 11,12'sini özkaynaklar ve yüzde 4,75'ini diğer pasifler oluşturmaktadır.

Haziran 2010 - Haziran 2011 döneminde mevduatın toplam kaynak içindeki payı yüzde 84,51 düzeyinden yüzde 84,13 düzeyine gerilemiş, özkaynakların payı ise yüzde 10,93 seviyesinden yüzde 11,12 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 5.5

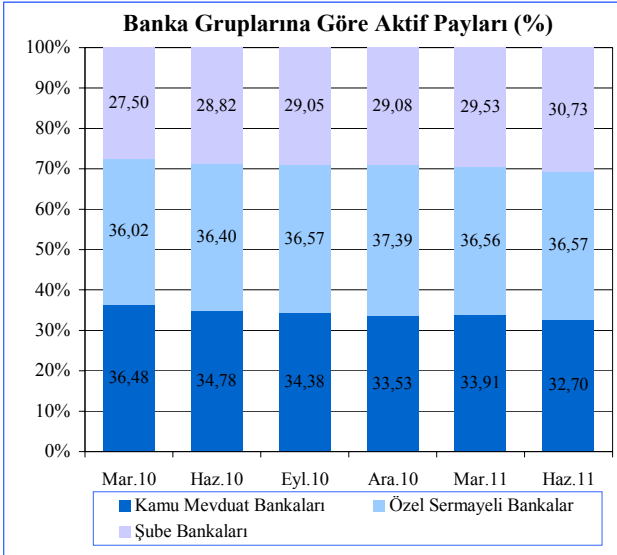
Aktif	Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Dağılımı (%)					
	2010				2011	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Likit Aktifler	30,06	29,66	28,70	29,63	27,22	25,41
MDC	8,41	7,12	6,81	5,94	7,06	9,69
Krediler (Brüt)	51,45	52,73	53,06	55,02	55,99	56,22
Diğer Aktifler	10,08	10,49	11,43	9,41	9,72	8,68
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif						
Mevduat	84,67	84,51	83,91	83,96	85,02	84,13
Diğer Pasifler	4,83	4,56	4,82	4,92	4,50	4,75
Özkaynaklar	10,50	10,93	11,27	11,12	10,48	11,12
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCMB

2011 yılının ikinci çeyreğinde banka grupları itibarıyla aktiflerin yüzde payları incelendiğinde, bir önceki çeyreğe göre şube bankalar grubu yüzde 29,53'den yüzde 30,73'e, özel sermayeli bankalar grubu yüzde 36,56'dan yüzde 36,57 düzeyine yükselmiştir. Aynı dönemde kamu mevduat bankaları grubu yüzde 33,91 seviyesinden yüzde 32,70 seviyesine, gerilemiştir.

Bir yıllık dönemde, (Haziran 2010 - Haziran 2011) sektörün toplam aktif yapısı banka grup paylarına göre incelendiğinde, özel sermayeli bankalar ile şube bankalar gruplarında artışa karşın kamu mevduat bankaları grubunda azalma olmuştur.

Grafik 5.2

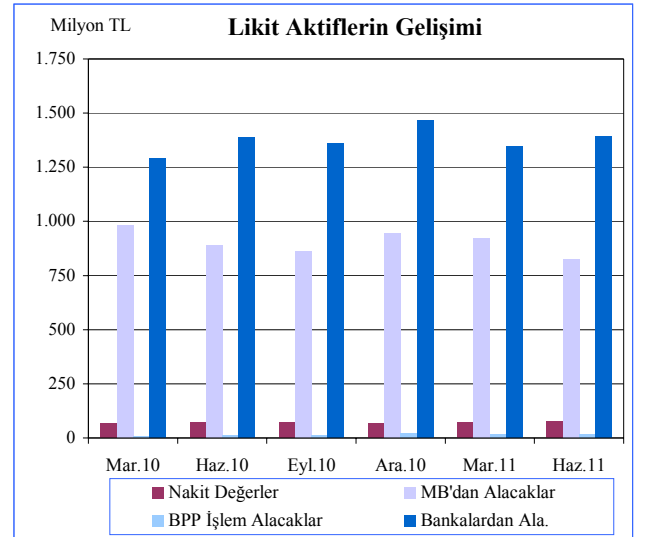
Kaynak: KKTOMB

Likit Varlıklar

Bankacılık sektörü likit aktiflerini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar, Merkez Bankası'ndan alacaklar ve BPP işlem alacaklar kalemlerinin toplamı, Haziran 2011 döneminde bir önceki çeyreğe göre 45,4 milyon TL azalarak 2.358,0 milyon TL'den 2.312,6 milyon TL'ye gerilemiştir. İlgili dönemde Merkez Bankası'ndan alacaklar kaleminde 95,0 milyon TL azalış, bankalardan alacaklarda 43,1 milyon TL, BPP işlem alacaklar kaleminde 1,1 milyon TL, nakit değerler kaleminde ise 5,4 milyon TL artış meydana gelmiştir.

2010 yılı Haziran döneminde 2.355,9 milyon TL olan likit aktifler, 2011 yılının aynı döneminde yüzde 1,84 oranında azalarak 2.312,6 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Anılan dönemde, bankalardan alacaklar kalemi 1.386,4 milyon TL'den 1.390,1 milyon TL'ye, nakit değerler 71,8 milyon TL'den 78,4 milyon TL'ye ve BPP işlem alacaklar kalemi 11,5 milyon TL'den 17,5 milyon TL'ye ulaşmıştır. Merkez Bankası'ndan alacaklar kalemi ise 886,2 milyon TL'den 826,6 milyon TL'ye gerilemiştir.

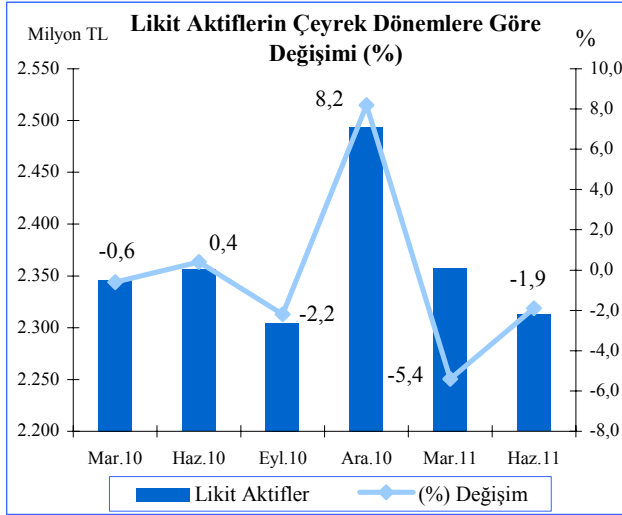
Grafik 5.3

Kaynak: KKTOMB

İzleyen grafikten de görüleceği üzere likit aktiflerin yüzde değişimi çeyrek dönemler bazında incelendiği zaman, 2010 yılının birinci, ikinci ve son çeyreğinde artış, üçüncü çeyrekte ise azalış olduğu görülmektedir. 2011 yılı birinci çeyreğinde yüzde 5,4, ikinci çeyrekte ise yüzde 1,9 oranında gerileme olduğu görülmektedir.

Grafik 5.4

Kaynak: KKTCMB

Krediler

Sektörün temel görevi finansal aracılık yapmaktır. Dolayısıyla, bankaların topladığı fonlar sayesinde kredilerde yarattığı gelişmeler takip edilmesi gereken önemli bir göstergedir. Haziran 2011 itibarıyla kredilerin sektörlere göre dağılımında, geçmiş dönemlerde olduğu gibi işletme kredileri birinci çeyreğe göre yüzde 4,07 oranında artarak 2.354,2 milyon TL ile birinci sırada yer almaktadır. Bunu 1.515,1 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Bir yıllık dönemde, (Haziran 2010 - Haziran 2011) işletme kredileri 1.966,9 milyon TL'den 2.354,2 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise 1.151,6 milyon TL'den 1.515,1 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 5.6

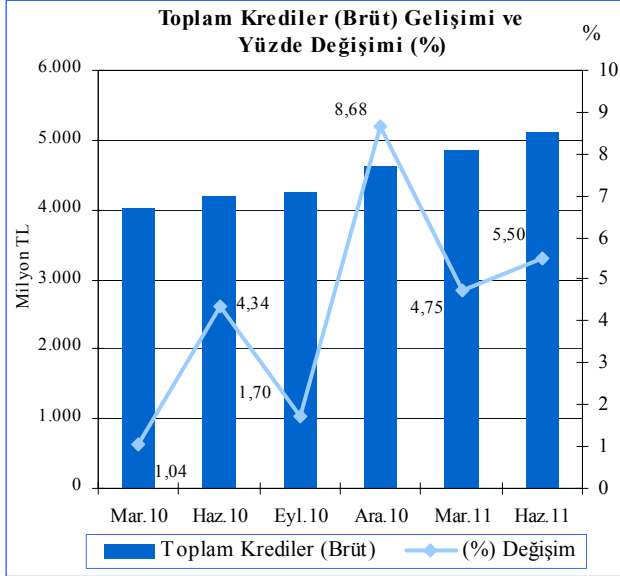
Milyon TL	Kredilerin Sektörel Dağılımı					
	2010				2011	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
İskonto ve İştira Senetleri	44,1	46,5	53,0	59,3	55,4	63,0
İhracat Kredileri	1,6	1,7	1,9	4,5	6,4	10,4
İthalat Kredileri	14,6	15,0	15,5	16,8	16,8	17,6
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diğer Yatırım Kredileri	6,7	6,0	6,2	6,5	20,3	26,3
İşletme Kredileri	1.858,7	1.966,9	1.972,2	2.202,2	2.262,1	2.354,2
İhtisas Kredileri	21,6	20,2	15,8	19,4	22,2	17,3
Fon Kaynaklı Krediler	16,4	16,1	14,3	14,4	13,4	12,8
Tüketici Kredileri	1.054,5	1.151,6	1.182,9	1.273,7	1.368,8	1.515,1
Kredi Kartları	124,7	133,7	140,8	146,3	144,5	156,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KKTCMB Kaynaklı Krediler	7,6	6,1	4,4	5,8	5,7	5,7
KKTCMB Kaynaklı Aracılığıyla Kullanılan Kredileri	1,7	1,7	1,7	1,0	0,0	1,2
Diğer Krediler	421,0	371,0	400,7	439,4	488,6	490,9
Toplam Krediler	3.573,2	3.736,5	3.809,4	4.189,3	4.404,2	4.670,5

Not: TGA'lar dahil değildir.

Kaynak: KKTCMB

Sektörün brüt kredileri grafikten de (Grafik 5.5) görüldüğü üzere 2010 yılının çeyrek dönemlerinde artmış ve en güçlü artış yüzde 8,68 oranıyla dördüncü çeyrekte olmuştur. 2011 yılının ikinci çeyreğinde kredi büyüme hızının bir önceki çeyreğe göre 0,75 puan artarak yüzde 5,50 oranında genişlemiştir.

Grafik 5.5

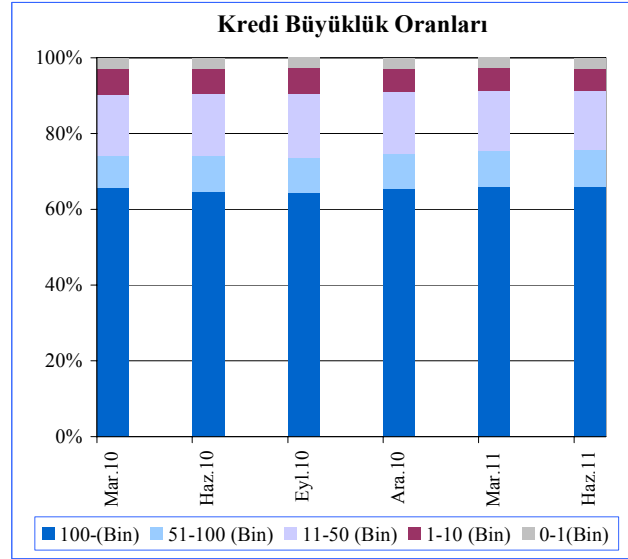

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün kredi büyüklük oranlarına bakıldığında, ilk sırayı alan 100 bin TL'den büyük krediler ile 1-10 bin TL tutarlarındaki kredilerin toplam krediler içindeki payında, bir önceki çeyreğe göre değişiklik olmamış ve sırasıyla kredilerin yüzde 68,87 ve 5,86'sını oluşturmaktadır. İlgili dönemde kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 15,54 paya sahip 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL krediler toplam kredilerin yüzde 9,60'nı, sektördeki en düşük kredi kullanımı ise yüzde 2,85 payla 0-bin TL krediler oluşturmaktadır.

Haziran 2010 - 2011 döneminde sektördeki kredi büyüklüklerine bakıldığında, 100 bin TL'den büyük krediler, 51-100 bin TL krediler ve 0-1 bin TL dilimindeki kredilerde artışa karşın, 11-50 bin TL ile 1-10 bin TL kredilerde azalış olmuştur.

Grafik 5.6

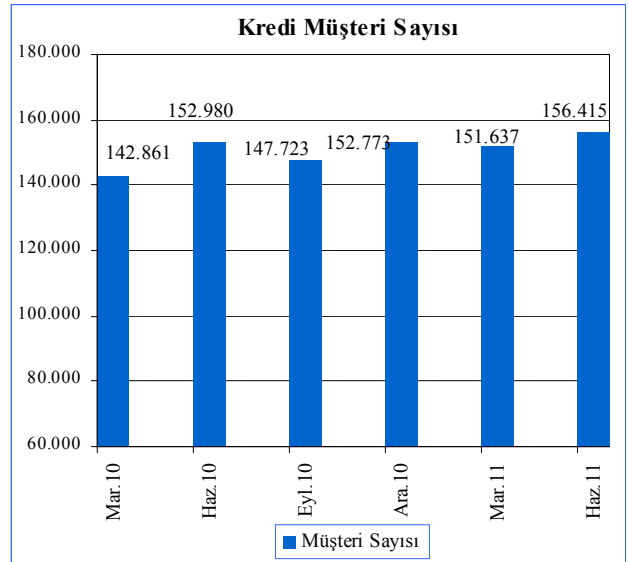

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün kredi müşteri sayısı 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 4.778 kişi artarak 151.637 kişiden 156.415 kişiye ulaşmıştır.

Sektörün kredi müşteri sayısı bir yıllık dönemde ise (Haziran 2010 - 2011) 3.435 kişi artmıştır.

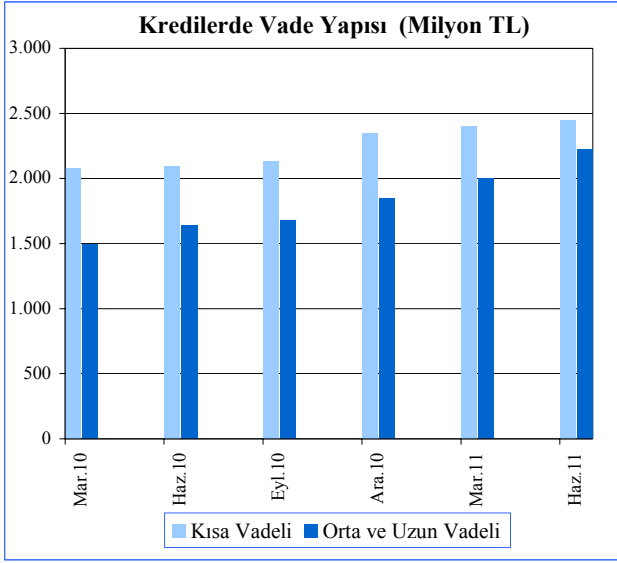
Grafik 5.7

Kaynak: KKTCCMB

2011 ikinci çeyreği itibarıyla, kısa vadeli krediler bir önceki döneme göre 44,4 milyon TL artarak 2.401,3 milyon TL'den 2.445,7 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu dönemde orta ve uzun vadeli krediler yüzde 11,07 oranında artarak 2.002,9 milyon TL'den 2.224,7 milyon TL'ye yükselmiştir. Kısa vadeli krediler Haziran 2010-2011 döneminde yüzde 16,85, orta ve uzun vadeli krediler yüzde 35,37 oranında genişlemiştir.

Grafik 5.8

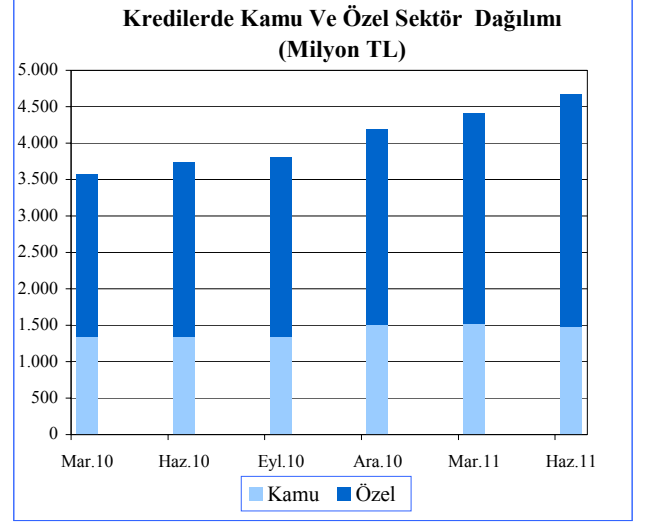
Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörü toplam kredilerinin Haziran 2011 itibarıyla, yüzde 68,28'si özel sektör, yüzde 31,72'si ise kamu kredilerinden oluşmaktadır. İlgili dönemde kamu kesimine kullanılan krediler bir önceki çeyreğe göre 35,0 milyon TL azalarak 1.516,5 milyon TL'den 1.481,5 milyon TL'ye gerilemiştir. Özel kesime kullanılan krediler ise 301,2 milyon TL artarak 2.887,8 milyon TL'den 3.189,0 milyon TL'ye yükselmiştir.

Kamu kesimine verilen krediler Haziran 2010-2011 döneminde 142,0 milyon TL, özel kesime kullanılan kredilerde ise 792,0 milyon TL artış olmuştur. İlgili dönemde oransal artışlara bakıldığında, kamu kesimine ait kredilerdeki artış hızı yüzde 10,60, özel kesime

kullanılan kredilerin artış hızı ise yüzde 33,04'dür.

Grafik 5.9

Kaynak: KKTCMB

Mevduatlar

2011 yılının ikinci çeyreğinde pasif toplamı içindeki payı 0,89 puanlık azalışla yüzde 84,13'e gerileyen mevduat bankacılık sektörünün temel fon kaynağı olmaya devam etmektedir. Toplam mevduat bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,98 oranında artarak, Haziran 2011 itibarıyla, 7.658,4 milyon TL düzeyine ulaşmıştır. Sektörün mevduat toplamı bir yıllık dönemde ise 944,5 milyon TL artış göstermiştir. Bu artış yüzde 14,07'ye denk gelmektedir.

Mevduatın türlerine göre gelişimi incelendiğinde, en büyük payın geçmiş dönemlerde olduğu gibi Haziran 2011 itibarıyla, 5.839,0 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 76,24'lük payla tasarruf mevduatında yoğunlaştığı gözlenmektedir. Bunu sırasıyla 834,0 milyon TL ve yüzde 10,89'luk payla ticari mevduat, 531,8 milyon TL ve yüzde 6,94'lük payla resmi mevduat izlemektedir. Yıllık bazda (Haziran 2010 - 2011) tasarruf mevduatı yüzde 13,97, ticari mevduat yüzde 11,93 ve resmi mevduat yüzde 2,66 oranında artmıştır.

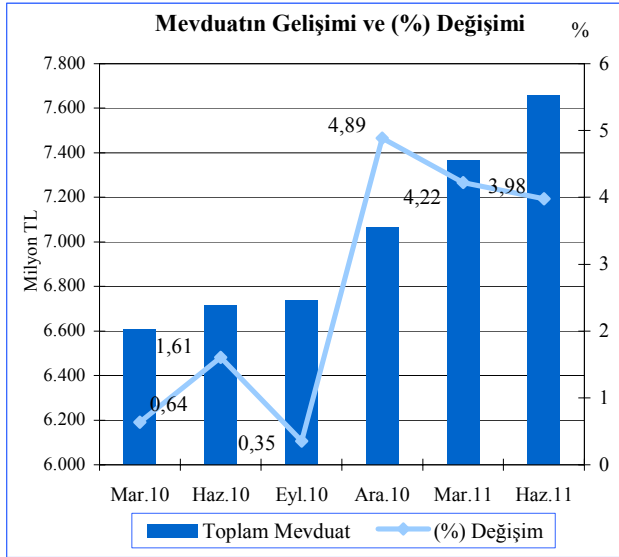
Tablo 5.7

Milyon TL	Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi					
	2010				2011	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	Haziran
Resmi	630,9	518,0	579,1	638,8	583,3	531,8
Ticari	638,2	745,1	693,6	679,6	781,4	834,0
Tasarruf	5.022,7	5.123,1	5.147,9	5.332,1	5.585,1	5.839,0
Diğer	195,8	174,4	178,5	192,3	197,4	219,6
Bankalararası	120,2	153,3	138,5	224,1	218,1	234,0
Toplam Mevduat	6.607,8	6.713,9	6.737,6	7.066,9	7.365,3	7.658,4

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörü toplam mevduatı grafikten de (Grafik 5.10) görüldüğü üzere 2010 yılının tüm çeyrek dönemlerinde artmış ve en yüksek artış yüzde 4,89 oranla yılın son çeyreğinde yaşanmıştır. Sektör toplam mevduatı 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,98 oranında artmıştır.

Grafik 5.10

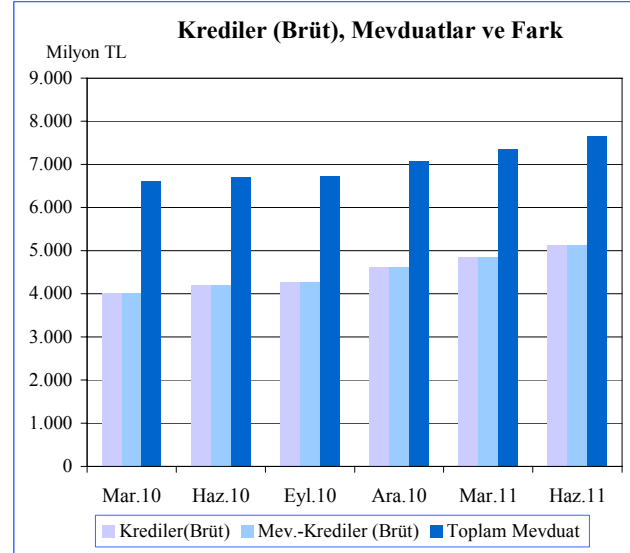

Kaynak: KKTCMB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasındaki fark miktar yönünden karşılaştırıldığı zaman, 2011 yılı birinci çeyrek sonunda 2.514,8 milyon TL olan fark, ikinci çeyrek sonunda 26,1 milyon TL artarak 2.540,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Toplam mevduat ve brüt krediler arasındaki fark bir yıllık dönemde 16,4 milyon TL artış göstermiştir.

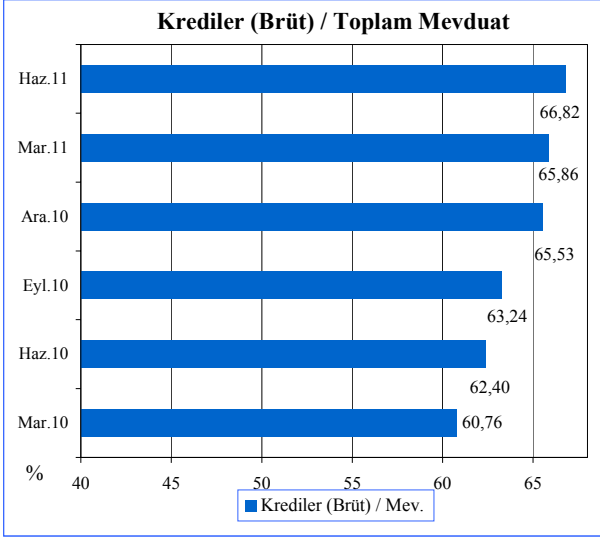
Grafik 5.11

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan kredilerin toplam mevduata oranı, 2011 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,96 puan artarak yüzde 66,82 oranında gerçekleşmiştir. Kredilerin toplam mevduata oranı yıllık bazda (Haziran 2010 - 2011) 4,42 puan artmıştır.

Grafik 5.12

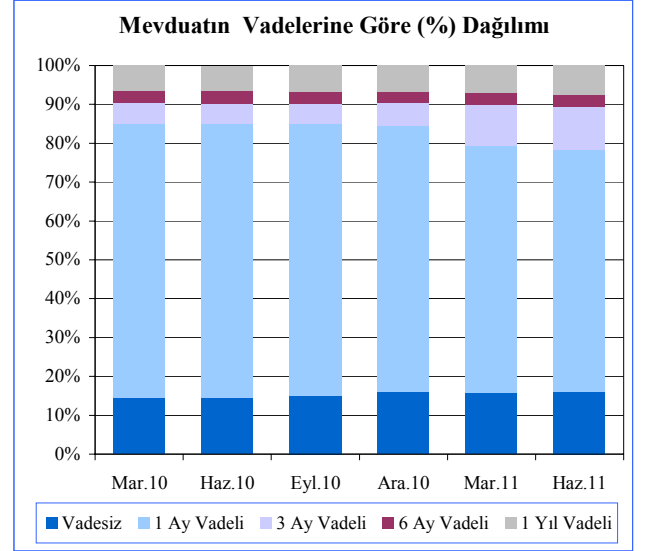

Kaynak: KKTCMB

Sektör mevduatının vade yoğunluğunun önceki dönemlerde olduğu gibi, 2011 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 1,61 puan azalmasına rağmen yüzde 61,96'lık oranla bir ay vadeli mevduatta olduğu görülmektedir. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 16,26 oranla vadesiz mevduat, yüzde 11,13 oranla üç ay vadeli mevduat, bir yıl vadeli mevduat yüzde 7,70 oranla ve yüzde 2,95'lik oranla 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Yıllık bazda (Haziran 2010 - 2011) vadesiz mevduat, üç ay vadeli mevduat, ve bir yıl vadeli mevduatın toplam mevduat içindeki payı sırasıyla 1,74, 6,14, ve 1,24 puan artmasına karşın bir ay vadeli mevduat ile altı ay vadeli mevduat payı ise 8,63 ve 2,95 puan azalmıştır.

Grafik 5.13

Kaynak: KKTCMB

Özkaynaklar

Bankacılık sektörünün özkaynakları 2011 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 11,49 oranında artarak 1.012,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. İncelenen dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 62,6 milyon TL, yedek akçeleri 11,7 milyon TL artmıştır. Sektörün dönem karı Haziran 2011 sonunda 98,0 milyon TL düzeyindedir.

Sektör özkaynak toplamı Haziran 2010 - Haziran 2011 döneminde 144,1 milyon TL artmıştır. Bu dönemde ödenmiş sermaye 67,9 milyon TL, yedek akçeler 25,7 milyon TL'lik artış göstermiştir.

Tablo 5.8

Milyon TL	Özkaynakların Gelişimi					
	2010				2011	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Ödenmiş Sermaye	528,6	562,3	562,5	567,4	567,6	630,2
Yedek Akçeler	101,8	107,6	107,6	107,8	121,6	133,3
Sabit Kıymet Yeniden Değ.eme Fonu	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	3,8	3,8	3,8	3,8	4,2	5,0
Dönem Karı (Zararı)	52,2	104,0	141,0	170,6	42,4	98,0
Geçmiş Yıllar Karı (Zararı)	129,3	86,9	86,9	82,3	168,6	142,2
Toplam	819,2	868,1	905,3	935,4	907,9	1.012,2

Kaynak: KKTCMB

Para Arzı

Haziran 2011 itibarıyla en dar tanımlı para arzı M1, 2011 yılının birinci çeyreğine göre yüzde 7,96 oranında artarak 1.328,0 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. M1, yıllık bazda (Haziran 2010 - 2011) yüzde 17,85 (201,1 Milyon TL) oranında artmıştır.

Tablo 5.9

Yıllar	Para Arzı Verileri (Milyon TL)						
	Devre	M1	Yüzde Değişim (%)	M2	Yüzde Değişim (%)	M3	Yüzde Değişim (%)
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.141,1	27,01	6.182,2	16,78	6.831,1	15,75
2010	I	1.142,7	0,14	6.213,2	0,50	6.870,3	0,57
	II	1.126,9	-1,38	6.404,1	3,07	6.951,8	1,19
	III	1.159,7	2,91	6.385,2	-0,30	6.997,6	0,66
	IV	1.151,1	-0,73	6.569,7	2,89	7.269,9	3,89
2011	I	1.230,1	6,86	6.942,3	5,67	7.563,9	4,04
	II	1.328,0	7,96	7.289,1	5,00	7.870,0	4,05

Kaynak: KKTCMB

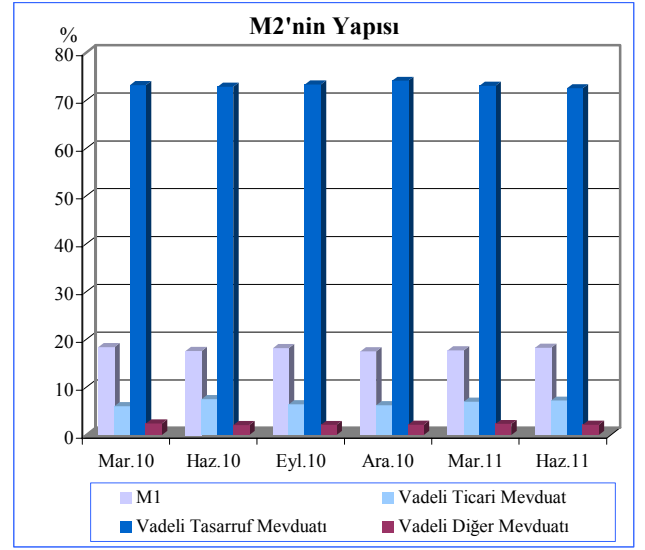
M2 tanımlı para arzı, Haziran 2011 sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,00 oranında artarak 7.289,1 milyon TL düzeyine yükselmiştir. M2, bir yıllık dönemde ise yüzde 13,82 oranında artış göstermiştir.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 4,05 oranında artarak 7.870,0 milyon TL'ye ulaşmıştır. Yıllık bazda (Haziran 2010 - 2011) M3'te meydana gelen büyüme yüzde 13,21'dir.

M2 para arzının yapısına bakıldığında, en büyük payın önceki dönemlerde olduğu gibi, Haziran 2011 itibarıyla yüzde 72,49 oranla vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla yüzde 18,22'lik payla M1, yüzde 7,18'lik payla vadeli ticari mevduat ve yüzde 2,11 oranla vadeli diğer mevduat izlemektedir.

M2'nin yapısı içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı bir yıllık dönemde Haziran 2010 - 2011) 0,36 puan azalarak yüzde 72,49'a gerilemiştir. İlgili dönemde M2'nin diğer alt bileşenleri incelendiğinde, M1 yüzde 17,60'dan yüzde 18,22'ye artmasına karşın, vadeli ticari mevduat yüzde 7,50'den yüzde 7,18'e vadeli tasarruf mevduatı ise yüzde 72,85'den yüzde 72,49'a gerilemiştir.

Grafik 5.14

Kaynak: KKTCMB

6. FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

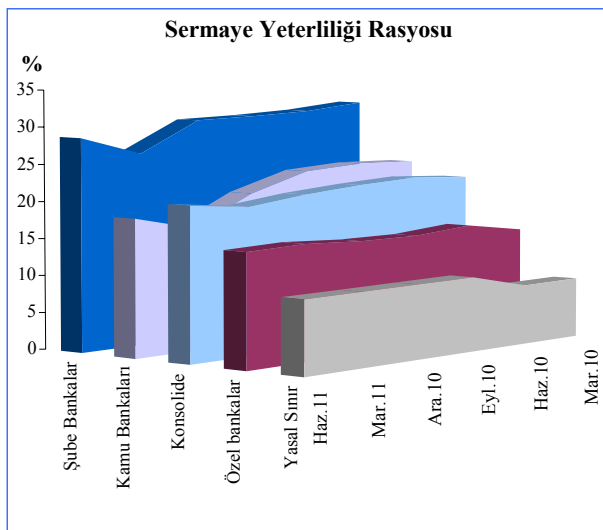
Sermaye Yeterliliği

(SYSR) Temmuz 2010 itibarı ile 2 puan artırılmış ve yüzde 10 olarak uygulanmaya başlanmıştır. Sektörün Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu, Haziran 2011 sonunda bir önceki çeyreğe göre 0,93 puan artarak yasal sınırın oldukça üzerinde yüzde 20,86 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllık bazda (Haziran 2010 - 2011) ise SYSR 0,90 puan azalarak yüzde 21,76'dan yüzde 20,86'ya gerilemiştir.

SYSR, banka grupları bazında incelendiği zaman Haziran 2011 itibarıyla, kamu bankalar yüzde 18,59, özel bankalar 15,42 ve şube bankalar 28,82 oranında gerçekleşmiştir. Bu oranlar Mart 2011 döneminde sırasıyla yüzde 16,55, yüzde 15,60 ve yüzde 26,11 seviyesinde gerçekleşmiştir.

SYRS'de bir yıllık dönemde (Haziran 2010-2011) kamu bankaları grubunda 4,69, özel bankaları grubunda 0,17, şube bankalar grubunda 1,49 puan azalma olduğu gözlenmiştir.

Grafik 6.1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 6.1'deki sektörün risk ağırlıklı varlıklarına bakıldığı zaman Haziran 2011 itibarıyla, tüm risk gruplarında artış gözlenmektedir. Yüzde 0, yüzde 20, yüzde 50 ve yüzde 100 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıkların artış oranı sırasıyla yüzde 4,40, yüzde 7,44, yüzde 20,40 ve yüzde 18,06'dır. En çok artış yüzde 50 ve yüzde 100'lük risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıklarda olmuştur. Piyasa ve operasyonel risk toplamı ise, bir önceki çeyreğe göre 96,9 bin TL artarak 1.270,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 6.1

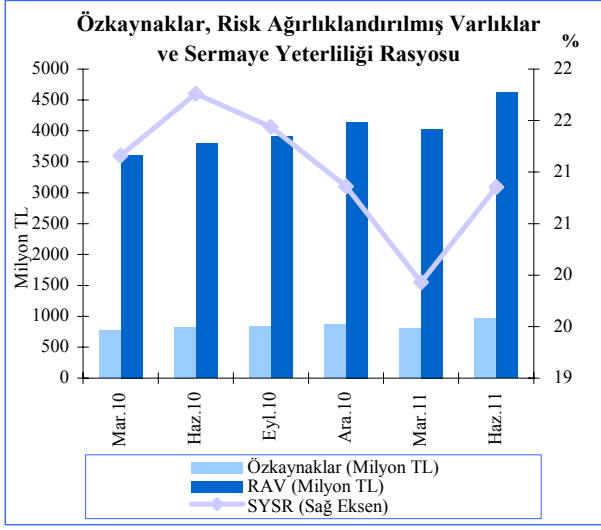
Risk Ağırlıklı Varlıklar			
Milyon TL	Aralık 2010	Mart 2011	Yüzde Değişim (%)
% 0	4.584,1	4.785,6	4,40
% 20	1.441,5	1.548,8	7,44
% 50	1.151,6	1.386,5	20,40
% 100	1.987,7	2.346,7	18,06
Piyasa Riski + Operasyonel Riski	1.173,9	1.270,8	8,26

Kaynak: KKTCCMB

Grafik 6.2'de görüldüğü üzere 2011 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre SYSR'de, risk ağırlıklı varlıklarda ve özkaynaklarda sırasıyla yüzde 4,67, 14,78 ve 20,07 oranında artış gerçekleşmiştir. Buna göre Mart 2011 sonunda 4.025,6 milyon olan risk ağırlıklı varlıklar toplamı, Haziran 2011 sonunda 4.620,5 milyon TL, ilgili dönemde özkaynaklar 802,3 milyon TL'den 963,7 milyon TL seviyesine yükselmiştir.

Sektörün risk ağırlıklı varlıkları bir yıllık dönemde (Haziran 2010-2011) 823,4 milyon TL, özkaynaklar kaleminde ise 137,5 milyon TL artmıştır.

Grafik 6.2

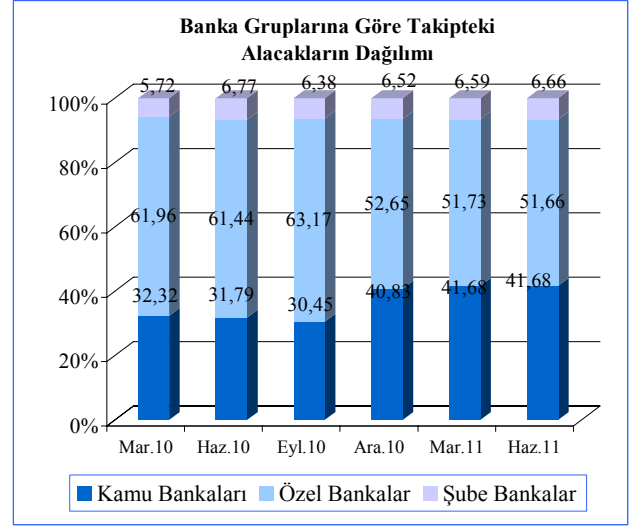

Not: Özkaynaklar, KKTC Bankalar Yasası, Madde 33 Altındaki Tebliğ'in 3. maddesine istinaden hesaplanmıştır.
Kaynak: KKTCCMB

Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Sektörün Mart 2011 sonunda 446,3 milyon TL olan toplam tahsili gecikmiş alacakları, Haziran 2011 sonu itibarıyla yüzde 0,13 artarak 446,9 milyon TL seviyesine yükselmiştir. TGA banka gruplarına göre incelendiğinde, özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payında azalış, şube bankaların payında ise artış olduğu görülmektedir. Aynı dönemde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı seviyesini korumuştur. Buna göre özel bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 51,73 oranından yüzde 51,66'ya gerilemiştir. Şube bankaların tahsili gecikmiş alacaklar içindeki payı ise yüzde 6,59'dan yüzde 6,66'ya yükselmiştir. Bir yıllık dönemde (Haziran 2010-2011) özel bankaların sektör içindeki TGA payı yüzde 61,44'den yüzde 51,66'ya, şube bankalarının payı ise yüzde 6,77'den yüzde 6,66'ya gerilerken, kamu bankalarının payı ise 31,79'dan yüzde 41,68'e yükselmiştir.

Grafik 6.3

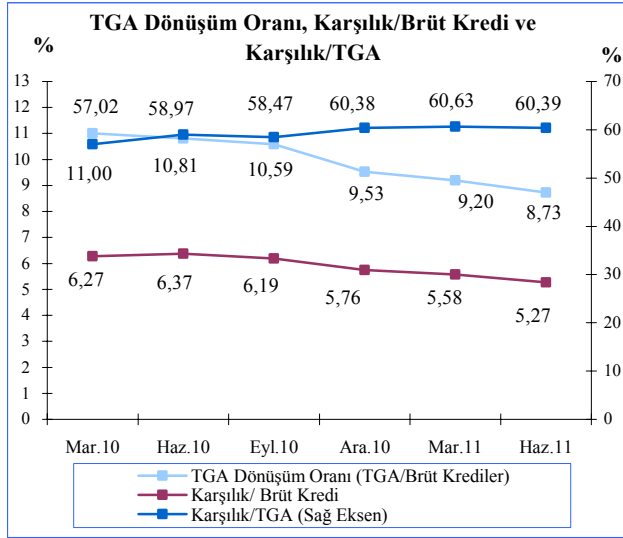
Kaynak: KKTCCMB

Mart 2011 sonunda yüzde 9,20 olan TGA dönüşüm oranı, Haziran 2011 sonunda 0,47 puan azalarak yüzde 8,73 olarak gerçekleşmiştir. Haziran 2010'da yüzde 10,81 olan takibe dönüşüm oranı bir yıllık dönem içinde 2,08 puan gerilemiştir.

TGA için ayrılan karşılıklar oranı, Mart 2011 itibarıyla yüzde 60,63 iken, Haziran 2011'de ise 0,24 puan azalarak yüzde 60,39'a gerilemiştir. Bir yıllık dönemde ise TGA için ayrılan karşılıklar oranı 1,42 puan artmıştır.

2011 yılı birinci çeyreğinde yüzde 5,58 olan karşılıklar toplamının brüt kredilere oranı 2011 yılı ikinci çeyreği sonunda 0,31 puan azalarak yüzde 5,27 seviyesine gerilemiştir. Karşılık / Brüt kredi oranı bir yıllık dönemde 1,10 puan gerilemiştir.

Grafik 6.4

Kaynak: KKTCCMB

Finansal Sağlamlık Göstergeleri

2011 yılı Haziran sonu itibarıyla seçilmiş finansal sağlamlık göstergeleri bir önceki çeyrek döneme göre incelendiğinde, brüt kredilerin mevduat ve toplam aktifler içindeki payı ile büyüme hızında artış olmuştur. Buna ek olarak sektörün SYSR oranında da bir önceki çeyrek döneme göre artış meydana gelmiştir. İlgili dönemde likit aktiflerin toplam aktiflere oranında, TGA'nın brüt krediler içindeki payında ve toplam mevduat hızında gerileme olmuştur.

2011 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2011 yılı birinci çeyrek sonuna göre 2,01 puan oranında gerileyerek yüzde 25,21 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 29,65 olarak gerçekleşmiştir.

Tahsili gecikmiş alacakların, brüt krediler içindeki payı Haziran 2011 sonunda bir önceki çeyreğine göre 0,52 puan azalarak yüzde 8,73 olarak gerçekleşmiştir. İlgili oran bir yıllık dönemde 2,08 puan azalmıştır.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren kredi/mevduat oranı bir önceki çeyreğe göre Haziran 2011 sonunda, 1,07 puan artarak yüzde 68,93 seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde mevduatlardaki büyüme hızı ise, Mart 2011 sonunda yüzde 4,22 iken Haziran 2011 sonunda yüzde 3,88'e gerilemiştir.

Kredilerin, sektör aktif toplamı içerisindeki payı, Mart 2011'de yüzde 56,00 iken, Haziran 2011'de 0,22 puan artarak yüzde 56,22 seviyesine yükselmiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde bu oran yüzde 51,78 olarak gerçekleşmiştir.

Kredilerdeki büyüme hızı Haziran 2011 sonunda bir önceki döneme göre 1,36 puan artarak 6,11 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2011 yılı birinci çeyreğinde 8,54 olarak gerçekleşen finansal kaldıraç oranı ikinci çeyrekte 0,55 puan azalarak 7,99 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 6.2

Finansal Sağlamlık Göstergeleri (%)

Açıklama	2010				2011	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Likit Aktifler/ Top. Aktifler	30,06	29,65	28,70	29,63	27,22	25,21
SYSR	21,16	21,76	21,44	20,86	19,93	20,86
TGA / Brüt Krediler	11,00	10,81	10,59	9,53	9,25	8,73
Brüt Krediler / Mevduat	60,76	62,40	63,24	65,53	67,86	68,93
Brüt Krediler/ Top. Aktifler	51,45	51,78	51,75	55,02	56,00	56,22
Kredilerdeki Büyüme Hızı	1,04	4,34	1,71	8,68	4,75	6,11
Mevduatlardaki Büyüme Hızı	0,64	1,61	0,35	4,89	4,22	3,88
Finansal Kaldıraç*	8,53	8,15	7,87	8,00	8,54	7,99

* Finansal Kaldıraç: Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar
Kaynak: KKTCCMB

2011 yılı birinci çeyrekte yüzde 1,92 olan sektör aktif karlılığı ikinci çeyrekte yüzde 1,80'e ve özkaynak karlılığı ise yüzde 17,43'den yüzde 16,30'a, net faiz marjı ise yüzde 3,90'dan yüzde 3,85'e gerilemiştir.

Tablo 6.3

Aktif ve Özkaynak Karlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları						
Açıklama	2010				2011	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.	Haz.
Aktif Karlılığı ¹	1,26	1,25	1,79	1,77	1,92	1,80
Özkaynak Karlılığı ²	12,28	11,90	16,72	16,19	17,43	16,30
Net Faiz Marjı ³	4,26	4,30	4,40	4,43	3,90	3,85

¹ Aktif Karlılığı: Net Kar / Toplam Aktif

² Özkaynak Karlılığı: Net Kar / Toplam Özkaynak

³ (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı+TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Kaynak: KKTCMB

Finansal Sağlık Endeksi

KKTC'de faaliyet gösteren bankaların oluşturduğu yapının finansal sağlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını bileşik bir göstergeye indirgeyerek izlenebilmesi amacı ve seçilmiş rasyoların kullanılması ile Finansal

Sağlık Endeksi oluşturulmuştur. Bu endeks, bankacılık sektöründeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtacak rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, karlılık, ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınmasıyla elde edilmiştir.

KKTC bankacılık sektörünün sağlığını, risklerini ve kırılganlıklarını ortaya koyabilmek üzere KKTC Merkez Bankası tarafından oluşturulan bu endeks sonuçları sektörün gidişatına bir yol gösterici olarak algılanmalıdır.

Bu gösterge, sektör ve KKTC ekonomisi ile ilgili yapılan analiz ve yorumlara ışık tutması amacıyla yayınlanmıştır. Oluşturulan bu endekse tek başına bakılarak sektörle ilgili olumlu ya da olumsuz yargı ve sonuçlara ulaşılması mümkün olmayacaktır.

Finansal Sağlık Endeksi'nin elde edilmesi için oluşturulan alt endekslere ulaşılırken rasyolar önceden belirlenen ağırlıklara göre kullanılmaktadır. Bu alt endeksler ve kullanılan rasyoların ağırlıkları aşağıdaki kutuda verilmektedir.

Kutu-1

Finansal Sağlık Endeksi Değişkenleri			
	Finansal Sağlık Göstergeleri	Endekse Etkinin Yönü	Ağırlık
Aktif Kalitesi	Brüt Takipteki Alacaklar / Brüt Kredi	Negatif	0,33
	Net Takipteki Alacaklar / Özkaynaklar	Negatif	0,33
	Duran Aktifler ¹ / Toplam Aktifler	Negatif	0,33
Likidite	Likit Aktif ² / Toplam Aktif	Pozitif	1,00
Karlılık	Net Kar / Toplam Aktif	Pozitif	0,50
	Net Kar / Özkaynaklar	Pozitif	0,50
Sermaye Yeterliliği	Serbest Sermaye ³ / Toplam Aktif	Pozitif	0,50
	SYSR	Pozitif	0,50

¹ Duran Aktifler; iştirak, bağlı ortaklık, elden çıkarılacak kıymetler, sabit kıymetler ve net takipteki alacaklar toplamından oluşmaktadır.

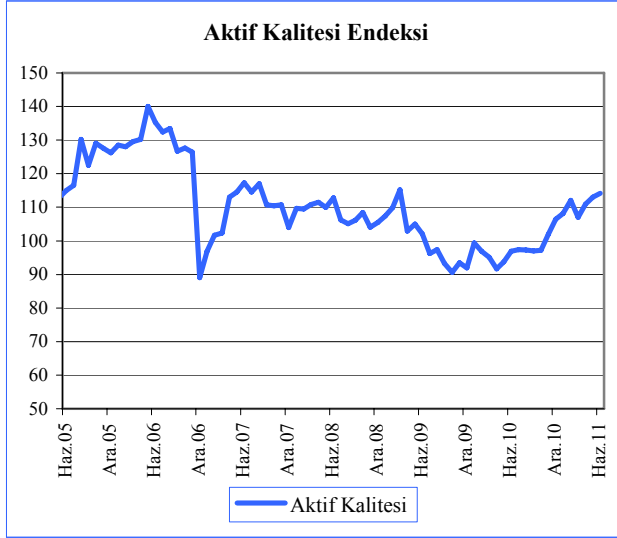
² Likit Aktifler; nakit değerler, Merkez Bankası, Piyasalar, bankalar ve ters repo işlemlerinden alacaklar toplamından oluşmaktadır.

³ Serbest sermaye, özkaynak tutarından duran aktiflerin çıkarılmasıyla hesaplanmaktadır.

Finansal sağlık endeksi oluşturulurken yukarıda (Kutu-1) verilen dört alt endeks kullanılmaktadır. Finansal Sağlık Endeksini oluşturan alt endeksler aşağıda sırası ile incelenmiştir.

Aktif Kalitesi Endeksi: 2010 yılı Mart ayından sonra artış trendine giren aktif kalitesi endeksi bu trendini 2011 yılında da devam ettirmiş ve Haziran 2011 itibarıyla 114,16 seviyesine ulaşmıştır.

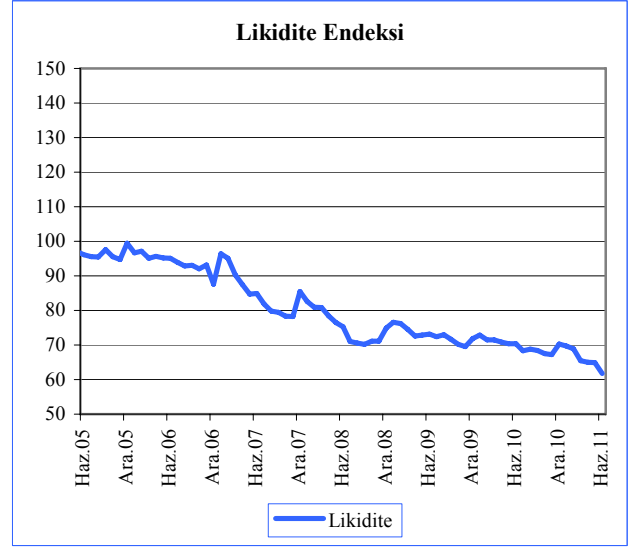
Grafik 6.5

Kaynak: KKTCMB

Likidite Endeksi: 2010 yılı içinde başlayan likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payında yaşanan gerileme trendi 2011 yılı içerisinde de devam etmiştir. Bu gerilemeye bağlı olarak likidite endeksi 2011 yılı Haziran ayı itibarıyla 61,79 seviyesine gerilemiştir. Bu rakam endeksin hesaplanmaya başladığı günden itibaren ulaştığı en düşük seviye olarak karşımıza çıkmaktadır.

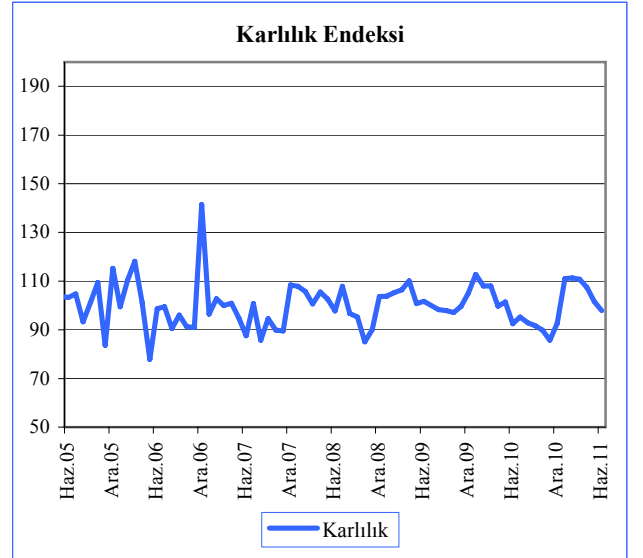
Grafik 6.6

Kaynak: KKTCMB

Karlılık Endeksi: Alt endeksler arasında en yüksek oynaklığa sahip karlılık alt endeksi 2010 yılı Aralık sonunda bulunduğu 92,68 seviyesinden, 2011 yılı ikinci çeyreği içinde 100 eşliğini aştıysa da, Haziran ayında 97,93 seviyesinde gerçekleşmiştir.

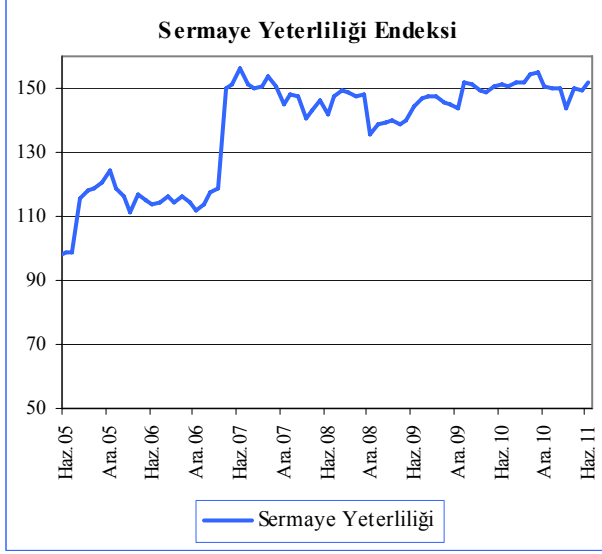
Grafik 6.7

Kaynak: KKTCMB

Sermaye Yeterliliği Endeksi: 2011 yılı ikinci çeyreği içinde serbest sermayenin toplam aktif içindeki payının ve sermaye yeterliliği standart rasyosunun artmasına bağlı olarak sermaye yeterliliği endeksi Mart 2011'e göre artış göstererek Haziran ayı itibarıyla 152,11 seviyesine ulaşmıştır.

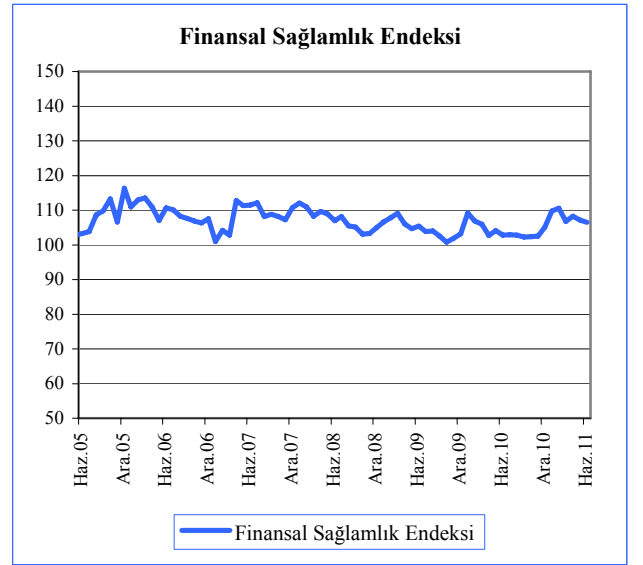
Grafik 6.8

Kaynak: KKTMB

Finansal Sağlamlık Endeksi: 2011 yılı ikinci çeyreği içinde bir önceki çeyreğe göre likidite ve karlılık alt endekslerinde yaşanan gerilemelere karşın aktif kalitesi ve sermaye yeterliliği alt endekslerinde artış yaşanması 2011 Mart ayı itibarıyla 106,78 seviyesinde gerçekleşen finansal sağlamlık endeksinin ikinci çeyrek sonunda çok az bir değişim göstererek 106,50 seviyesinde gerçekleşmesine sebep olmuştur.

Grafik 6.9

Kaynak: KKTMB

Ekonomik Kararlar

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası				
Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu, 41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca, KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Lirası ve yabancı Para mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı.	15.10.2010	788	25.10.2010	183
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1), 31 (1) (A), (B) ve (C) maddelerinde öngörülen sürelerle uygun olarak, kredi türlerine göre Türk Parası ve yabancı para reeskont ve avans işlemlerinde uygulanan yıllık faiz oranı değişiklik kararı.	24.12.2010	795	31.12.2010	220
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu, 41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca, KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Lirası ve yabancı para mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı	24.12.2010	796	31.12.2010	220

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti - Meclis

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Yasalar

Serbest Liman ve Bölge (Değişiklik) Yasası	02.05.2011	28	17.05.2011	79
Elektronik İmza (Değişiklik) Yasası	11.07.2011	43	12.08.2011	125
Uluslararası Bankacılık Birimleri (Değişiklik) Yasası	11.07.2011	44	25.07.2011	126
KKTC Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası	11.07.2011	45	25.07.2011	126

Yasa Tasarıları

Serbest Bölgeler Yasa Tasarısı

Uluslararası İşletme Şirketleri (Değişiklik) Yasa Tasarısı

Katma Değer Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti – Bakanlar Kurulu

Konu	Yasa Gücünde Kararname		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Kararnameler				
Kamu Görevlileri Yasası'nın hayat pahalılığı ödeneği hakkını düzenleyen 25. maddesinin uygulanmasının durdurulması hakkında Yasa Gücünde Kararname	24.01.2011	127	01.02.2011	20
Polis Örgütü Yasası'nda hayat pahalılığı alma hakkını düzenleyen 40. maddenin (1). fıkrasının uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname.	24.01.2011	128	01.02.2011	20
Emeklilik Yasası'nda hayat pahalılığı ödeneği hakkını düzenleyen 31. maddesinin uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname.	24.01.2011	129	01.02.2011	20
Öğretmenler Yasası'nda hayat pahalılığı alma hakkını düzenleyen 53. maddesinin (1). fıkrasının uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname	24.01.2011	130	01.02.2011	20
Güvenlik Kamu Görevlileri Yasası'nda hayat pahalılığı ödeneği hakkını düzenleyen 28. maddenin (1). fıkrasının uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname.	24.01.2011	131	01.02.2011	20
Sivil Savunma Teşkilatı Personel Yasası'nda hayat pahalılığı ödeneği hakkını düzenleyen 24. maddenin uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname.	24.01.2011	132	01.02.2011	20

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti – Bakanlar Kurulu

Konu	Yasa Gücünde Kararname		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Kararnameler

Sosyal Sigortalar Yasası'nda gelir ve aylıkların artırılmasını düzenleyen geçici 8. maddenin (4). fıkrasının uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname

24.01.2011

133

01.02.2011

20

Sosyal Güvenlik Yasası'nda aylık ve gelirlerin yükseltilmesini düzenleyen 110. maddenin uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname

24.01.2011

134

01.02.2011

20

Atatürk öğretmen akademisi kuruluş yasında hayat pahalılığı ödeneği hakkını düzenleyen 36. maddesinin uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname

24.01.2011

135

01.02.2011

20

Vakıflar Örgütü ve Din İşleri Dairesi Yasası'nda hayat pahalılığı ödeneği hakkını düzenleyen 51. maddenin uygulanmasının durdurulması hakkında yasa gücünde kararname

24.01.2011

136

01.02.2011

20

Kamu Sağlık Çalışanları Yasası'nda hayat pahalılığı ödeneği hakkını düzenleyen 23. maddenin (1). fıkrasının uygulanmasının durdurulması yasa gücünde kararname

24.01.2011

137

01.02.2011

20

İstatistik Tabloları

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa
1	KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Bilanço Kalemleri	46
2	KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları	47
3	KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler	48
4	KKTC Merkez Bankası Nezdindeki Mevduat	49
5	KKTC Merkez Bankası Döviz Kurları	50
6	Çapraz Kurlar - Yabancı Para / USD	51
7	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları	52
8	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduat Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları	53
9	Karşılıksız Çekler	54
10	Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri	55
11	Brüt Krediler Toplam - Sektörlere Göre	56
12	Brüt Krediler TP - Sektörlere Göre	57
13	Brüt Krediler YP - Sektörlere Göre	58
14	Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre	59
15	Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre	59
16	Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre	60
17	Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre	60
18	Mevduat (TP) - Türlerine Göre	61
19	Mevduat (YP) - Türlerine Göre	62
20	Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	63
21	Temel Ekonomik Ve Sosyal Göstergeler	64
22	Gayri Safi Hasılda Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla TL)	65
23	Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	66
24	Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)	66
25	Kaynaklar - Harcamalar Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	67
26	Yatırım Tasarruf Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	67
27	Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla TL)	68
28	Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	68
29	Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	69
30	Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	69
31	Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)	70
32	Ödemeler Dengesi (Milyon ABD \$)	70
33	Tüketici Fiyatları Endeksi Değişim Oranları (%)	71
34	KKTC ve TC Enflasyon Oranları (Tüfe Bazlı)	72
35	Tüketici Fiyatları Endeksi-Ana Harcama Gruplarının Önceki Döneme Göre Değişime Etkileri	72
36	Dış Ticaret Verileri	73
37	Asgari Ücret Gelişmeleri	74
38	Akaryakıt Satışı (Ton)	75
39	İstihdamda Olan Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine Göre)	76

<i>Tablo: 1</i>	KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)								
Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Mar. 2007	1.106.737.492	160.135.614	23.963.138	1.290.836.244	92.698.878	705.101.758	480.006.229	13.029.379	1.290.836.244
30 Haz. 2007	1.170.592.826	156.940.215	2.262.694	1.329.795.735	93.887.867	730.069.183	471.809.227	34.029.458	1.329.795.735
30 Eyl. 2007	1.188.408.616	150.818.990	1.595.634	1.340.823.240	95.197.181	711.854.757	467.935.778	65.835.524	1.340.823.240
31 Ara. 2007	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31 Mar. 2008	1.282.246.607	140.256.645	43.241.145	1.465.744.397	106.084.237	841.868.237	487.187.496	30.604.427	1.465.744.397
30 Haz. 2008	1.300.676.488	137.520.358	30.218.942	1.468.415.788	107.750.995	813.305.075	494.535.750	52.823.968	1.468.415.788
30 Eyl. 2008	1.282.530.142	105.289.335	62.810.899	1.450.630.376	108.762.390	766.779.304	497.875.397	77.213.285	1.450.630.376
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31 Mar. 2009	1.490.226.308	152.767.250	54.015.758	1.697.009.316	126.748.391	993.998.278	490.254.160	86.008.487	1.697.009.316
30 Haz. 2009	1.529.634.301	137.571.126	60.547.645	1.727.753.072	127.627.406	965.821.610	507.526.438	126.777.618	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	1.571.464.773	119.288.779	72.368.998	1.763.122.550	128.539.877	952.927.448	506.903.513	174.751.712	1.763.122.550
31 Ara. 2009	1.708.379.939	116.187.312	110.440.921	1.935.008.172	188.379.201	1.091.157.280	515.449.402	140.022.289	1.935.008.172
31 Mar. 2010	1.678.255.719	119.699.130	21.628.653	1.819.583.502	148.558.566	1.011.371.138	526.186.316	133.467.482	1.819.583.502
30 Haz. 2010	1.635.952.971	112.288.248	15.497.731	1.763.738.950	187.681.870	919.331.463	539.155.765	117.569.852	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	1.641.664.513	115.422.553	14.440.147	1.771.527.213	212.615.964	895.021.945	541.784.790	122.104.514	1.771.527.213
31 Ara.2010	1.719.425.324	131.174.051	23.642.145	1.874.241.520	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322

Kaynak: KKTOMB

Tablo: 2							
KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları (TL)							
Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurtdışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Mar 2007	54.158.180	753.894	279.668.388	306.569.873	106.288.557	359.298.600	1.106.737.492
30 Haz 2007	46.147.303	753.894	261.543.596	381.857.949	104.666.099	375.623.985	1.170.592.826
30 Eyl 2007	38.971.424	753.894	171.321.354	456.498.011	68.191.858	452.672.075	1.188.408.616
31 Ara 2007	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31 Mar.2008	49.692.127	818.402	163.908.586	409.460.240	124.147.560	534.219.692	1.282.246.607
30 Haz.2008	38.950.938	818.402	86.979.379	458.719.297	99.839.166	615.369.306	1.300.676.488
30 Eyl.2008	30.999.943	818.402	70.075.080	495.082.605	57.719.559	627.834.553	1.282.530.142
31 Ara.2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31 Mar.2009	41.253.227	1.102.232	332.627.571	530.370.417	3.765.687	581.107.174	1.490.226.308
30 Haz.2009	43.011.879	1.102.232	428.710.343	555.479.912	14.957.825	486.372.110	1.525.634.301
30 Eyl.2009	45.836.472	1.102.232	585.856.115	584.959.903	17.957.401	335.752.650	1.571.464.773
31 Ara.2009	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31 Mar.2010	35.746.477	1.382.809	816.091.494	661.463.000	11.451.199	152.120.740	1.678.255.719
30 Haz. 2010	32.604.567	1.382.809	876.887.621	667.933.901	12.187.983	44.956.090	1.635.952.971
30 Eyl. 2010	42.712.314	1.382.809	946.829.816	624.827.812	20.536.662	5.375.100	1.641.664.513
31 Ara.2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar.2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587

Kaynak: KKTOMB

<i>Tablo: 3</i>		KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)							
Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Eximbank İhracat	Toplam
31 Mar 2007			3.160.195				3.538.728		6.698.923
30 Haz 2007			2.501.258				3.261.500		5.762.758
30 Eyl 2007			2.279.516				3.013.985		5.293.501
31 Ara 2007			1.890.548				2.972.378		4.862.926
31 Mar 2008			1.574.710				3.191.250		4.765.960
30 Haz.2008			851.160				3.023.750		3.874.910
30 Eyl 2008			595.692				3.127.083		3.722.775
31 Ara 2008			436.943				3.896.969		4.333.912
31 Mar. 2009			3.024.120				4.220.000		7.244.120
30 Haz. 2009		1.677.527	3.497.163				3.863.397		9.038.087
30 Eyl 2009		466.648	4.416.690				7.520.845		12.404.183
31 Ara. 2009		778.149	4.393.957				3.839.328		9.011.434
31 Mart 2010			3.024.120				4.220.000		7.244.120
30 Haz. 2010		446.301	4.123.567				3.964.792		8.534.660
30 Eyl. 2010			2.485.038				3.690.421		6.175.459
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466		6.840.809
31 Mar.2011		607.245	1.305.250				3.883.051		5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096		7.000.701

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTOMB

Tarih	KKTC Merkez Bankası Nezdindeki Mevduat (TL)								Toplam
	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Mar 2007	1.522.118	34.748.497	422.115.712	245.738.035	229.129.876	250.876.353	176.244	801.152	1.185.107.987
30 Haz 2007	1.862.563	49.149.221	386.279.170	291.860.784	229.263.974	242.545.253	207.507	709.938	1.201.878.410
30 Eyl 2007	5.561.657	54.904.190	330.854.293	314.542.087	235.271.599	232.664.179	5.287.611	704.919	1.179.790.535
31 Ara 2007	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31 Mar 2008	12.533.727	44.457.446	440.235.263	343.550.475	253.796.881	233.390.615	555.477	535.849	1.329.055.733
30 Haz 2008	32.788.967	19.870.247	404.298.288	355.258.061	272.622.653	221.913.097	567.890	521.622	1.307.840.825
30 Eyl.2008	6.279.591	35.178.630	407.638.950	316.664.994	277.364.050	220.511.347	529.277	487.862	1.264.654.701
31 Ara.2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31 Mar.2009	35.902.683	18.179.795	599.797.649	339.120.108	281.252.635	209.001.525	515.521	482.522	1.484.252.438
30 Haz.2009	20.662.007	9.044.368	571.758.526	357.075.096	293.736.408	213.790.030	3.949.510	3.332.103	1.473.348.048
30 Eyl.2009	45.524.084	1.360.569	500.184.219	403.763.487	304.655.068	202.248.445	477.931	1.617.158	1.459.830.961
31 Ara.2009	34.510.076	6533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31 Mar.2010	16.472.825	9.533.869	527.840.556	451.805.563	320.942.960	205.243.356	4.462.363	1.255.962	1.537.557.454
30 Haz. 2010	19.988.523	9.737.065	447.434.785	439.488.488	325.324.703	213.831.062	1.929.970	752.632	1.457.817.228
30 Eyl. 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
30 Eyl. 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
31 Ara. 2010	39.262.620	5.426.546	490.397.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.595.654
31 Mar.2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801

Kaynak: KKTOMB

<i>Tablo: 5</i>		KKTC Merkez Bankası -Döviz Kurları							
Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO		KL	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2000		671.093	675.004	992.884	999.073	612.994	621.544	1.001.500	1.021.530
2001		1.439.567	1.446.510	2.081.497	2.092.377	1.268.115	1.274.231	2.105.000	2.210.250
2002		1.634.501	1.642.384	2.618.888	2.632.577	1.703.477	1.711.693	2.800.000	2.940.000
2003		1.395.835	1.402.567	2.476.610	2.489.556	1.745.072	1.753.489	2.880.000	3.024.000
2004		1.342.100	1.348.600	2.576.500	2.590.000	1.826.800	1.835.600	3.046.800	3.199.140
2005		1,3418	1,3483	2,3121	2,3242	1,5875	1,5952	2,6934	2,8281
2006		1,4056	1,4124	2,7569	2,7713	1,8515	1,8604	3,1067	3,262
2007		1,4221	1,4290	2,7941	2,8087	1,8432	1,8521	2,8256	2,9669
2008		1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511		
2009		1,5057	1,5130	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707		
2010		1,5460	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,0590		
2011	1	1,5833	1,5909	2,5157	2,5289	2,1716	2,1821		
	2	1,5905	1,5982	2,5602	2,5736	2,1948	2,2054		
	3	1,5483	1,5558	2,4845	2,4975	2,1816	2,1921		
	4	1,5141	1,5214	2,5222	2,5354	2,2496	2,2605		
	5	1,5939	1,6016	2,6248	2,6385	2,2769	2,2879		
	6	1,6302	1,6381	2,6111	2,6247	2,3492	2,3605		
	7								
	8								
	9								
	10								
	11								
	12								

Not: Kurlar ay sonu itibarıyla verilmiştir.

Kaynak: KKTOMB

Tablo: 6	Çapraz Kurlar			
	Yabancı Para / USD			
Yıllar	Aylar	£	€	KL
2000		1,4801	0,9208	1,5134
2001		1,4465	0,8809	1,5280
2002		1,6029	1,0422	1,7901
2003		1,7750	1,2502	2,1560
2004		1,9205	1,3611	2,3722
2005		1,7238	1,1831	2,0975
2006		1,9621	1,3172	2,3095
2007		1,9979	1,4683	2,5351
2008		1,4503	1,4156	
2009		1,5874	1,4347	
2010		1,5456	1,3254	
2011	1	1,5896	1,3716	
	2	1,6103	1,3799	
	3	1,6053	1,4090	
	4	1,6665	1,4858	
	5	1,6474	1,4285	
	6	1,6023	1,4410	
	7			
	8			
	9			
	10			
	11			
	12			

Not: Aysonu çarpaz kurlarıdır.

Kaynak: KKTCMB

Yürürlük Tarihi	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları							
	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	\$	€	£	Tarihi	Sayı	Tarihi	Sayı
31.07.2006	17,00	3,50	2,25	4,25	31.01.2006	577	10.02.2006	27
20.09.2007	16,75	3,50	2,25	4,25	26.05.2006	584	01.06.2006	98
26.10.2007	16,25	3,50	2,25	4,25	09.06.2006	586	15.06.2006	104
22.11.2007	15,75	3,50	2,25	4,25	29.06.2006	587	14.07.2006	119
14.12.2007	15,25	3,50	2,25	4,25	28.07.2006	590	31.07.2006	128
18.01.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	20.09.2007	613	08.10.2007	182
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	26.10.2007	618	06.11.2007	197
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	22.11.2007	621	04.12.2007	214
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	14.12.2007	626	19.12.2007	224
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	18.01.2008	631	24.01.2008	17
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	05.02.2008	635	19.02.2008	32
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	29.02.2008	640	13.03.2008	50
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	682	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	12,06	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220

Not: Vadesiz Türk Lirası ve vadesiz döviz mevduatına uygulanan faiz oranları 3 ay, 6 ay ve 1 yıl vadeli mevduat için de geçerlidir.
Kaynak: KKTCMB

Tablo: 8	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduat Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları									
	Yürürlük Tarihi	Para Cinsi					Yönetim Kurulu Karar Tarihi	Sayı No	Resmi Gazete Tarihi	Sayı No
		TL	\$	€	£	KL				
28.11.2001	12,00	1,00	1,00	2,50	0,00	05.10.2001	460	28.11.2001	124	
07.05.2002	12,00	0,50	0,50	1,50	0,00	30.04.2002	474	07.05.2002	50	
12.12.2002	12,00	0,35	0,50	1,25	0,00	29.11.2002	483	12.12.2002	121	
09.07.2003	12,00	0,25	0,50	1,25	0,00	02.07.2003	498	09.07.2003	79	
01.09.2004	12,00	0,50	0,50	1,75	0,00	25.08.2004	531	01.09.2004	127	
01.04.2005	10,00	0,75	0,50	1,75	0,00	29.03.2005	549	31.03.2005	47	
01.11.2005	10,00	1,25	0,75	2,00	0,00	27.10.2005	567	08.11.2005	197	
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	0,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27	
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	0,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119	
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	0,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197	
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	0,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214	
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	0,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224	
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	0,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17	
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	0,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32	
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	0,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50	
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	0,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59	
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	0,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113	
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	0,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113	
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	0,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153	
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	0,00	16.10.2008	674	22.10.2008	187	
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	0,00	13.11.2008	675	26.11.2008	207	
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	0,00	27.11.2008	680	16.12.2008	217	
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	0,00	19.12.2008	683	25.12.2008	223	
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	0,00	16.01.2009	692	23.01.2009	18	
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	0,00	20.02.2009	699	04.03.2009	47	
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	0,00	08.05.2009	719	18.05.2009	85	
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	0,00	17.07.2009	730	03.08.2009	133	
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	0,00	19.08.2009	735	15.09.2009	157	
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	0,00	16.10.2009	742	22.10.2009	182	
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	0,00	04.12.2009	750	15.12.2009	211	

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 9</i>	Karşılıksız Çekler
Tarih	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs Adedi)
31.01.2011	230
28.02.2011	229
31.03.2011	284
30.04.2011	240
30.05.2011	218
30.06.2011	295

Toplam

1.496

Kaynak: KKTCMB

Tablo:10											
Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özeti (TL)											
Tarih	Likit Aktifler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplam	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplam
31 Ara. 07	2.192,5	256,4	449,6	2.734,7	-139,8	450,7	5.944,1	4.937,3	439,2	567,6	5.944,1
31 Mar. 08	2.263,2	299,7	491,2	3.014,7	-146,0	567,4	6.490,2	5.433,7	476,7	579,8	6.490,2
30 Haz. 08	2.126,6	372,4	497,3	3.035,1	-147,4	741,1	6.625,1	5.429,0	587,0	609,1	6.625,1
30 Eyl. 08	1.951,5	421,3	497,6	3.050,5	-150,2	832,5	6.603,2	5.319,2	654,8	629,2	6.603,2
31 Ara. 08	2.159,5	400,6	520,0	3.431,1	-172,9	432,0	6.770,3	5.563,2	550,4	656,7	6.770,3
31 Mar. 09	2.276,2	531,8	489,1	3.516,5	-189,9	546,6	7.170,3	6.122,8	355,3	692,2	7.170,3
30 Haz. 09	2.339,4	571,9	507,3	3.647,7	-199,7	664,6	7.531,2	6.328,8	438,5	763,9	7.531,2
30 Eyl. 09	2.312,9	602,9	506,9	3.648,7	-205,8	762,0	7.627,6	6.321,4	514,3	791,9	7.627,6
31 Ara. 09	2.360,5	702,3	515,3	3.973,7	-253,3	449,5	7.748,0	6.565,9	391,4	790,7	7.748,0
31 Mar.10	2346,3	656,3	526,0	4.015,1	-251,9	512,8	7.804,6	6.607,8	377,6	819,2	7.804,6
30 Haz. 10	2.355,9	565,6	538,2	4.189,4	-267,0	562,2	7.944,3	6.713,9	362,3	868,1	7.944,3
30 Eyl. 10	2.304,4	547,2	539,9	4.260,8	-263,9	641,7	8.030,1	6.737,6	387,2	905,3	8.030,1
31 Ara. 10	2.494,0	500,2	556,7	4.630,6	-266,5	501,8	8.416,8	7.066,9	414,5	935,4	8.416,8
31 Mar. 11	2.357,9	611,8	592,2	4.850,5	-270,7	520,9	8.662,6	7.365,3	389,4	907,9	8.662,6
30 Haz.11	2.312,6	882,1	616,5	5.117,5	-269,9	443,9	9.102,7	7.658,3	432,1	1.012,3	9.102,7

Kaynak: KKTOMB

<i>Tablo:11</i>		Brüt Krediler (Toplam) - Sektörlere Göre (Milyon TL)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Kaynaklı Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	41,4	0,0	13,9	0,0	4,2	1.646,8	17,2	20,7	868,5	121,5	0,0	2,9	4,1	459,5	3.200,7
30 Haz. 2009	47,4	0,0	16,1	0,0	4,5	1.633,8	11,4	18,5	916,0	128,1	0,0	4,2	4,6	501,3	3.285,9
30 Eyl. 2009	45,2	1,0	14,8	0,0	5,4	1.680,2	10,5	17,5	926,3	129,6	0,0	7,4	5,6	413,1	3.256,6
31 Ara. 2009	46,1	2,3	15,6	0,0	6,5	1.847,0	16,4	16,4	989,2	131,1	0,0	6,3	1,9	439,5	3.518,3
31 Mar. 2010	44,1	1,6	14,6	0,0	6,7	1.858,7	21,6	16,4	1.054,5	124,7	0,0	7,6	1,7	421,0	3.573,2
30 Haz. 2010	46,5	1,7	15,0	0,0	6,0	1.966,9	20,2	16,1	1.151,6	133,7	0,0	6,1	1,7	371,0	3.736,5
30 Eyl. 2010	53,0	1,9	15,5	0,0	6,2	1.972,2	15,8	14,3	1.182,9	140,8	0,0	4,4	1,7	400,7	3.809,4
31 Ara.2010	59,3	4,4	16,8	0,0	6,5	2.202,1	19,3	14,9	1.273,7	146,2	0,0	5,7	1,0	439,4	4.189,3
31 Mar.2011	55,4	6,4	16,9	0,0	20,2	2.262,1	22,1	13,4	1.368,9	144,3	0,3	5,7	0,0	488,6	4.404,3
30 Haz.2011	62,9	10,4	17,5	0,0	26,2	2.354,2	17,2	12,8	1.515,2	156,1	0,3	5,7	1,1	490,9	4.670,5

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo:12</i>		Brüt Krediler (TP) - Sektörlere Göre (Milyon TL)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Kaynaklı Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	24,2	0	0,5	0	0,8	1.098,4	11,4	10,6	440,3	120,0	0	0	0	259,6	1.965,8
30 Haz. 2009	33,5	0	0,7	0	0,8	1.104,8	11,4	9,5	460,4	123,1	0	0	0	299,0	2.043,2
30 Eyl. 2009	34,4	0	0,2	0	0,7	1.152,2	10,5	9,0	472,7	127,9	0	0	0	286,0	2.093,6
31 Ara. 2009	35,0	0	0,2	0	0,5	1.288,8	16,4	8,6	509,1	130,3	0	0	0	320,0	2.308,9
31 Mar. 2010	30,5	0	0,2	0	0,5	1.304,8	21,6	8,8	580,8	124,2	0	0	0	306,4	2.377,8
30 Haz. 2010	32,9	0,2	0,3	0	0	1.376,1	20,1	8,5	668,6	133,2	0	0	0	251,5	2.491,4
30 Eyl. 2010	39,8	0,1	0,5	0	0	1.383,7	15,5	7,5	723,3	140,0	0	0	0	279,1	2.589,5
31 Ara. 2010	43,7	0,3	0,4	0	0	1.536,8	19,3	7,7	782,9	145,5	0	0	0	303,8	2.840,4
31 Mar.2011	41,7	0,3	0,4	0	13,2	1.546,7	22,1	6,8	866,5	143,5	0,3	0	0	351,4	2.992,9
30 Haz.2011	47,7	0,1	0,4	0	19,2	1.564,4	17,2	6,0	988,0	154,0	0,3	0	0	322,0	3.119,3

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo:13</i>		Brüt Krediler (YP) - Sektörlere Göre (Milyon TL)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Kaynaklı Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	17,1	0	13,4	0	3,4	548,4	5,8	10,2	428,2	1,5	0	3,0	4,1	199,8	1.234,9
30 Haz. 2009	13,9	0	15,4	0	3,7	528,9	0	9,0	455,5	5,0	0	4,2	4,6	202,5	1.242,7
30 Eyl. 2009	10,8	1,0	14,6	0	4,7	528,0	0	8,4	453,6	1,7	0	7,4	5,6	127,2	1.163,0
31 Ara. 2009	11,1	2,3	15,4	0	5,9	558,2	0	7,8	480,1	0,7	0	6,4	1,9	119,6	1.209,4
31 Mar. 2010	13,6	1,6	14,4	0	6,2	553,9	0	7,6	473,7	0,5	0	7,5	1,7	114,7	1.195,4
30 Haz. 2010	13,6	1,5	14,6	0	6,0	590,9	0	7,6	482,9	0,5	0	6,0	1,7	119,8	1.245,1
30 Eyl.2010	14,3	1,8	14,8	0	6,4	588,3	0	6,7	459,5	0,7	0	4,3	1,7	121,4	1.219,9
31 Ara.2010	15,5	4,1	16,4	0	6,5	665,5	0	6,7	490,9	0,8	0	5,7	1,0	135,8	1.348,9
31 Mar.2011	13,7	6,1	16,5	0	6,7	715,4	0	6,6	502,4	0,8	0	5,7	0	137,5	1.411,4
30 Haz.2011	15,2	10,2	17,1	0	7,0	789,8	0	6,8	527,0	2,1	0	5,7	1,2	169,1	1.551,2

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo:14</i>	Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (TL)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2007	686,7	3.423,1	292,8	91,0	443,8	4.937,4
31 Mar. 2008	683,6	3.877,9	297,4	97,9	476,9	5.433,7
30 Haz. 2008	664,9	3.921,4	283,0	114,4	445,4	5.429,1
30 Eyl. 2008	641,5	3.888,9	273,8	101,4	413,6	5.319,2
31 Ara. 2008	643,7	4.093,2	280,3	97,4	448,6	5.563,2
31 Mar. 2009	832,0	4.149,1	494,9	125,4	521,4	6.122,8
30 Haz. 2009	867,9	4.446,4	356,2	134,8	523,5	6.328,8
30 Eyl. 2009	894,9	4.425,1	367,0	127,7	506,7	6.321,4
31 Ara. 2009	976,2	4.543,6	424,1	135,3	486,7	6.565,9
31 Mar.2010	971,3	4.642,5	361,2	203,2	429,6	6.607,8
30 Haz. 2010	974,7	4.739,1	335,2	231,5	433,4	6.713,9
30 Eyl. 2010	1.007,6	4.719,0	342,3	209,0	459,7	6.737,6
31 Ara. 2010	1.136,6	4.838,5	416,9	196,3	478,6	7.066,9
31 Mar.2011	1.165,9	4.682,3	769,5	224,3	523,3	7.365,3
30 Haz.2011	1.245,0	4.745,0	852,4	226,2	589,7	7.658,3

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo:15</i>	Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2007	332,6	2.119,5	119,5	16,6	79,1	2.667,3
31 Mar. 2008	314,1	2.359,6	119,2	12,6	58,3	2.863,8
30 Haz. 2008	312,2	2.513,8	106,2	13,4	58,3	3.003,9
30.Eyl. 2008	299,4	2.479,1	104,7	17,6	61,2	2.962,0
31 Ara. 2008	294,8	2.676,0	130,0	18,6	64,4	3.183,8
31 Mar. 2009	380,9	2.656,3	329,8	39,6	112,5	3.519,1
30 Haz. 2009	397,8	2.959,3	178,7	45,7	106,8	3.688,3
30.Eyl. 2009	445,1	2.988,4	185,2	41,7	110,1	3.770,5
31 Ara. 2009	507,1	3.087,5	223,6	45,5	102,5	3.966,2
31 Mar.2010	465,4	3.179,3	173,8	109,0	57,5	3.985,0
30 Haz. 2010	470,2	3.213,2	176,6	116,4	58,3	4.034,7
30 Eyl. 2010	499,3	3.244,2	195,9	106,6	82,6	4.128,6
31 Ara. 2010	611,8	3.325,8	233,7	112,9	87,8	4.372,0
31 Mar.2011	593,7	3.260,6	520,9	130,4	92,4	4.598,0
30 Haz.2011	648,0	3.285,2	591,1	126,6	130,0	4.780,9

Kaynak: KKTCMB

Tablo:16	Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (TL)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2007	354,0	1.303,7	173,3	74,4	364,7	2.270,1
31 Mar. 2008	369,6	1.518,3	178,1	85,3	418,6	2.569,9
30 Haz. 2008	352,7	1.407,5	176,8	100,9	387,3	2.425,2
30 Eyl. 2008	342,0	1.409,7	169,2	83,7	352,6	2.357,2
31 Ara. 2008	348,9	1.417,2	150,3	78,9	384,1	2.379,4
31 Mar. 2009	451,0	1.492,8	165,0	85,9	409,0	2.603,7
30 Haz. 2009	470,1	1.487,1	177,4	89,1	416,8	2.640,5
30 Eyl. 2009	449,7	1.436,7	181,8	86,0	396,7	2.550,9
31 Ara. 2009	469,0	1.456,2	200,5	89,7	384,3	2.599,7
31 Mar.2010	505,7	1.463,2	187,3	94,2	372,2	2.622,8
30 Haz. 2010	504,4	1.525,9	158,5	115,1	375,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	508,3	1.474,9	146,4	102,4	377,0	2.609,0
31 Ara. 2010	524,9	1.512,8	183,0	83,5	390,7	2.694,9
31 Mar. 2011	572,3	1.421,7	248,5	93,8	431,0	2.767,3
30 Haz.2011	597,0	1.459,7	261,3	99,7	459,6	2.877,3

Kaynak: KKTCMB

Tablo:17	Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (TL)					
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2007	456,2	357,0	3.808,5	230,6	85,0	4.937,3
31 Mar. 2008	485,6	373,5	4.153,7	268,5	152,3	5.433,6
30 Haz. 2008	506,6	350,0	4.236,5	253,4	82,4	5.428,9
30 Eyl. 2008	503,0	336,4	4.160,7	257,4	61,6	5.319,1
31 Ara. 2008	572,9	321,2	4.367,0	252,3	49,7	5.563,1
31 Mar. 2009	565,3	516,9	4.723,5	179,2	137,9	6.122,8
30 Haz. 2009	582,0	528,1	4.905,2	181,4	132,1	6.328,8
30 Eyl. 2009	581,3	546,7	4.873,2	208,5	111,7	6.321,4
31 Ara. 2009	615,0	609,2	5.025,0	190,8	125,9	6.565,9
31 Mar.2010	630,9	638,2	5.022,7	195,8	120,2	6.607,8
30 Haz. 2010	518,0	745,1	5.123,1	174,4	153,3	6.713,9
30 Eyl. 2010	579,2	693,6	5.147,9	178,4	138,5	6.737,6
31 Ara 2010	638,9	679,6	5.332,1	192,2	224,1	7.066,9
31 Mar 2011	583,3	781,4	5.585,1	197,4	218,1	7.365,3
30 Haz.2011	531,8	834,0	5.839,0	219,5	234,0	7.658,3

Kaynak: KKTCMB

Tablo:18		Mevduat (TP) - Türlerine Göre (TL)				
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2007	366,8	154,5	1.933,6	171,7	40,6	2.667,2
31 Mar. 2008	385,6	169,9	2.073,8	181,5	53,0	2.863,8
30 Haz. 2008	400,7	163,8	2.207,8	190,6	40,9	3.003,8
30 Eyl. 2008	407,9	152,7	2.186,2	190,5	24,7	2.962,0
31 Ara. 2008	438,6	160,1	2.365,6	194,6	24,9	3.183,8
31 Mar. 2009	471,5	329,3	2.596,7	78,9	42,7	3.519,1
30 Haz. 2009	489,9	334,9	2.738,9	84,5	40,1	3.688,3
30 Eyl. 2009	491,1	334,1	2.779,8	108,9	56,6	3.770,5
31 Ara. 2009	515,1	399,8	2.900,3	110,2	40,7	3.966,2
31 Mar.2010	551,2	410,1	2.881,2	105,7	36,8	3.984,9
30 Haz. 2010	439,1	481,8	2.952,7	104,2	56,9	4.034,7
30 Eyl. 2010	509,2	431,2	3.038,5	107,9	41,8	4.128,6
31 Ara. 2010	573,2	428,7	3.157,8	122,9	89,4	4.372,0
31 Mar. 2011	518,6	504,4	3.392,8	122,9	59,3	4.598,0
30 Haz.2011	470,0	546,9	3.555,8	146,8	61,4	4.780,9

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo:19</i>	Mevduat (YP) - Türlerine Göre (TL)					
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2007	89,4	202,5	1.874,9	58,9	44,4	2.270,1
31 Mar. 2008	99,9	203,6	2.079,9	87,0	99,4	2.569,8
30 Haz. 2008	105,9	186,2	2.028,7	62,7	41,6	2.425,1
30 Eyl. 2008	95,1	183,7	1.974,5	66,8	37,0	2.357,1
31 Ara. 2008	134,3	161,1	2.001,5	57,6	24,8	2.379,3
31 Mar. 2009	93,8	187,6	2.126,8	100,2	95,3	2.603,7
30 Haz. 2009	92,1	193,2	2.166,2	96,8	92,2	2.640,5
30 Eyl. 2009	90,1	212,7	2.093,4	99,6	55,1	2.550,9
31 Ara. 2009	99,8	209,4	2.124,6	80,7	85,2	2.599,7
31 Mar.2010	79,8	228,1	2.141,4	90,0	83,6	2.622,9
30 Haz. 2010	78,8	263,2	2.170,4	70,3	96,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	69,8	262,4	2.109,4	70,4	96,6	2.609,0
31 Ara. 2010	65,6	250,9	2.174,4	69,4	134,6	2.694,9
31 Mar. 2011	64,7	277,0	2.192,3	74,5	158,8	2.767,3
30 Haz.2011	61,8	287,1	2.283,1	72,9	172,4	2.877,3

Kaynak: KKTOMB

<i>Tablo:20</i>	Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar
1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDİTWEST BANK LTD.
4	ARTAM BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	CONTİNENTAL BANK LTD.
7	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
8	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
9	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
10	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
11	TÜRK BANKASI LTD.
12	UNİVERSAL BANK LTD.
13	VİYA BANK LTD.
14	YAKINDOĞU BANK LTD.
15	YEŞİLADA BANK LTD.
16	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
17	HSBC BANK A.Ş.
18	T.GARANTİ BANKASI A.Ş.
19	T.HALK BANKASI A.Ş.
20	T.İŞ BANKASI A.Ş.
21	T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.
22	ING BANK A.Ş.
23	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTCMB

Tablo:21	Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler											
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	1.547.793,0	35.178.971,7	651.380.055,0	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.520.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.191.521.818,8
GSMH (1977 Fiyatlarıyla TL)	6.977,4	7.457,8	9.037,9	8.545,9	9.133,1	10.177,1	11.739,6	13.327,0	15.090,7	15.310,8	14.797,2	13.862,9 ^(T)
GSMH (Milyon \$)	591,0	755,7	1.039,9	908,8	941,4	1.283,7	1.765,2	2.327,8	2.845,2	3.598,8	3.657,7 ^(T)	n.a
Reel Büyüme Hızı (%)	5,7	2,6	-0,6	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-6,3 ^(T)
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	9.026.664,0	193.969.948,0	3.118.351.900,0	5.068.513.682,0	6.645.260.285,0	8.837.624.376,0	11.559.833.937,0	14.271,0	17.063,0	19.165,0	18.275,0 ^(T)	n.a
Fert Başına GSMH (\$)	3.447,0	4.167,0	4.978,0	4.303,0	4.409,0	5.949,0	8.095,0	10.567,0	11.837,0	14.765,0	16.158,0	13.354,0 ^(T)
Enflasyon Oranı (%)	69,4	72,2	53,2	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7
Bütçe Açığı (Milyon \$) (1)	31,9	83,7	136,7	146,1	225,1	176,9	104,2	185,3	287,3	221,2	369,6	n.a
Banka Mev. (Mil. \$) (2)	277,6	499,8	802,7	805,4	1.153,5	1.785,9	2.355,8	2.707,4	3.330,4	4.239,2	3.678,6	n.a
Döviz Rezervi (Milyon \$)	183,7	417,8	631,9	722,6	941,6	1.222,6	1.544,6	1.597,6	2.030,9	2.072,1	1.802,6	n.a
İhracat (Milyon \$)	65,5	67,3	50,4	34,6	45,4	50,8	62,0	68,1	68,1	83,7	83,6	71,1
İthalat (Milyon \$)	381,5	366,1	424,9	272,0	309,6	477,8	853,1	1.255,5	1.376,2	1.539,2	1.680,7	1.246,1
Dış Ticaret Dengesi (Mil. \$)	-316,0	-298,8	-374,5	-237,4	-264,2	-427,0	-791,1	-1.187,4	-1.308,1	-1.455,5	-1.597,1	-1.175
İhracat / İthalat (%)	17,2	18,4	11,9	12,7	14,7	10,6	7,3	5,4	4,9	5,4	4,98	5,70
Gelen Turist Sayısı	300.810,0	385.759,0	432.953,0	365.097,0	425.556,0	469.867,0	599.012,0	652.779,0	715.749,0	791.036	808.682	800.376
Türkiye	243.269,0	298.026,0	347.712,0	277.739,0	316.193,0	340.083,0	434.744,0	488.023,0	572.633,0	634.580	650.405	638.700
Diğer	57.541,0	87.733,0	85.241,0	87.358,0	109.363,0	129.784,0	164.268,0	164.756,0	143.116,0	156.456	158.277	161.676
Net Turizm Geliri (Milyon \$)	224,8	218,9	198,3	93,7	114,1	178,8	288,3	328,8	303,2	381,0	383,7	n.a
İstihdam (3)	71.525,0	76.454,0	89.327,0	90.366,0	93.114,0	98.860,0	86.914,0	85.583,0	91.815,0	89.787	91.223	91.550
İşsiz Sayısı (3)	849,0	752,0	1.166,0	1.500,0	1.535,0	1.375,0	9.678,0	7.665,0	9.552,0	9.361	9.881	12.941
İşsizlik Oranı (%) (3)	1,2	1,0	1,3	1,6	1,6	1,4	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4
Nüfus	171.469,0	181.363,0	208.886,0	211.191,0	213.491,0	215.790,0	218.066,0	220.289,0	257.513,0	268.011,0	274.426	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	16,9	4,1	2,4	n.a
Nüfus Yoğunluğu	52,9	55,9	64,4	65,1	65,9	66,6	67,3	68,0	79,4	82,7	84,7	n.a
Sağlık Giderleri / GSMH (%)	2,3	2,7	3,0	2,3	2,8	3,3	3,0	2,0	3,4	3,9	3,5	n.a
Sağlık Giderleri / Bütçe (%)	6,8	6,9	5,9	5,6	5,0	6,1	6,0	6,0	7,2	8,6	7,6	n.a
Yıllık Ort. 1 ABD\$=TL	2.619,0	46.554,5	626.397,7	1.177.869,6	1.507.052,0	1.485.591,9	1.428.057,9	1.3505	1.4415	1,2980	1,2835	n.a

1) Dış yardımlar dahil değildir.

2) Türk Lirası mevduatları ile döviz mevduatları (Tevdiatları) içermektedir.

3) DPÖ-2006 Yılından itibaren 30 Nisan 2006 yılında gerçekleştirilen Genel Nüfus ve Konut Sayımı sonuçlarına göre hesaplanan yıl ortası de-jure nüfus kullanılmaktadır.

(T) Gerçekleşme Tahmini

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi.

Tablo:22	Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla TL)										
Sektörler	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009^T
1. Tarım	3.530.103,8	44.740.397,7	78.627.217,0	125.668.938,8	176.365.031,8	222.993.161,4	214.199.034,4	249.446.249,5	288.151.830,1	259.154.100,9	328.074.313,8
2. Sanayi	4.520.394,6	68.385.932,1	121.736.377,0	157.576.560,4	191.426.017,9	231.046.611,0	281.023.837,1	377.504.439,0	430.808.660,4	542.766.477,2	513.173.082,0
3. İnşaat	1.291.235,6	28.934.272,9	38.923.294,0	62.012.967,1	93.301.912,1	106.808.649,0	164.910.647,6	314.785.285,7	364.429.418,0	362.216.034,6	332.555.697,9
4. Ticaret-Turizm	6.454.946,9	104.703.253,7	165.151.924,5	215.553.627,8	300.879.734,5	391.227.279,3	541.407.692,0	617.508.618,1	630.286.930,1	721.709.047,4	658.123.543,8
5. Ulaştırma-Haberleşme	3.006.231,4	84.621.650,4	133.453.268,5	185.264.817,9	221.109.706,3	257.580.209,2	328.773.502,2	437.242.766,0	533.409.559,0	614.527.377,1	631.111.611,8
6. Mali Müesseseler	3.879.119,3	41.620.313,4	92.762.971,3	89.952.347,0	115.256.266,8	187.245.581,7	195.523.141,4	259.316.015,9	309.354.672,4	357.835.272,5	388.225.290,2
7. Konut Sahipliği	634.713,2	15.787.564,6	28.508.816,3	41.431.859,9	50.851.059,5	61.591.937,3	70.261.205,2	117.722.525,7	144.191.222,9	175.938.464,6	203.177.710,6
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	1.884.287,4	52.134.500,2	133.995.824,5	138.860.124,0	152.767.569,2	225.376.845,3	307.873.501,9	441.919.623,1	493.519.363,3	525.208.660,7	554.786.099,4
9. Kamu Hizmetleri	7.155.640,7	155.998.145,8	199.156.534,7	277.867.134,2	404.604.239,3	510.392.550,4	628.119.921,8	808.000.153,1	1.003.489.892,8	1.103.967.143,1	1.166.295.896,3
10. İthalat Vergileri	2.360.943,6	53.038.365,4	76.836.146,0	113.513.407,6	170.842.157,1	262.481.261,1	338.288.483,0	364.654.029,4	406.650.516,8	416.585.101,4	376.923.073,0
11. GSYİH	34.717.616,5	649.964.396,2	1.069.152.373,8	1.407.701.784,7	1.877.403.694,5	2.456.744.085,7	3.070.380.966,6	3.988.099.705,5	4.604.292.065,9	5.079.907.679,4	5.152.446.318,8
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	461.355,2	1.415.658,8	1.272.099,2	11.001.478,9	29.667.269,5	64.062.661,7	73.318.645,0	113.287.485,0	66.963.820,0	48.426.455,0	39.075.500,0
GSMH	35.178.971,7	651.380.055,0	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.520.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.191.521.818,8
Fert Başına GSMH (\$)	4.167	4.978	4.303	4.409	5.949	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.354
Nüfus	181.363	208.886	211.191	213.491	215.790	218.066	220.289	257.513	268.011	274.436	n.a

Fert başına GSMH'daki ani düşüş 1996 Genel Nüfus Sayımı sonucuna göre değişen nüfus bazından kaynaklanmıştır.

(T) Gerçekleşme Tahmini

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ

Tablo:23	Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)										
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Toplam Kaynaklar	1.590.612,2	35.751.592,2	671.925.898,6	1.090.566.043,0	1.398.132.003,8	1.878.250.481,9	2.540.942.363,1	3.516.842.761,6	4.394.876.590,5	4.996.275.085,9	5.629.284.184,4
2. Toplam Yatırımlar	260.301,0	4.826.688,7	112.472.551,5	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9
3. Toplam Tüketim	1.330.311,2	30.924.903,5	559.453.347,1	933.279.663,9	1.173.695.177,6	1.548.978.015,3	2.031.107.625,8	2.830.831.454,8	3.376.832.349,5	3.907.085.275,0	4.580.141.996,5
4. Kamu Harcanabilir Geliri	405.931,0	4.966.148,4	131.222.483,7	130.312.005,8	108.227.350,2	324.355.696,0	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1
5. Özel Harcanabilir Gelir	1.141.862,0	30.212.823,3	520.157.571,3	940.112.467,2	1.310.475.913,4	1.582.715.268,0	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3
Özel Tasarruf Oranı (%)	14,2	24,4	26,9	25,6	35,1	32,4	31,5	19,4	28,6	29,0	20,1
6. Toplam Yurtiçi Tasarruflar	217.481,8	4.254.068,2	91.926.707,9	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9

Kaynak: DPÖ

Tablo:24	Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)															
	Sektörler	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Tarım	-9,8	2,4	8,9	-31,0	5,9	29,2	-13,2	16,1	18,9	7,3	8,5	2,8	-3,2	0,4	-18,2	8,8
2. Sanayi	3,8	5,1	-1,9	3,6	1,2	2,4	4,0	-6,5	5,0	7,7	10,6	6,4	20,0	-0,9	-10,3	-6,5
3. İnşaat	1,0	-21,5	3,1	23,7	7,3	2,0	18,7	-20,4	15,9	30,8	5,3	18,9	68,1	4,2	-8,0	-21,0
4. Ticaret-Turizm	10,5	10,7	-10,6	5,9	10,1	7,4	-5,4	-15,5	13,9	12,5	25,5	20,8	9,5	-2,7	-2,1	-16,2
5. Ulaştırma-Haberleşme	5,0	6,6	5,5	9,4	4,0	7,0	6,7	-0,5	3,7	4,2	8,8	14,2	-0,7	-3,6	2,2	4,3
6. Mali Müesseseler	7,8	13,2	3,5	13,8	8,8	8,4	-6,8	-18,0	-10,1	6,7	-0,3	4,2	8,9	6,3	9,6	1,9
7. Konut Sahipliği	2,1	1,9	1,6	2,8	2,8	2,5	2,2	3,1	2,0	2,4	2,4	3,4	20,1	4,6	2,7	3,7
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	10,0	2,1	84,8	26,5	3,6	15,5	-10,7	14,3	0,9	5,7	26,0	19,1	12,5	6,6	4,3	1,9
9. Kamu Hizmetleri	4,1	-2,2	2,6	0,6	3,5	2,3	3,1	-1,5	-0,5	4,1	5,2	6,8	2,4	8,2	1,2	-1,1
10. İthalat Vergileri	57,5	19,9	4,9	15,9	5,1	6,7	3,4	-19,6	6,7	36,9	46,8	29,7	-0,6	12,3	-0,8	-10,3
11. GSYİH	6,4	3,0	3,8	4,3	5,2	7,5	..	-5,4	6,2	10,6	14,2	13,8	12,7	2,8	-2,9	-6,1
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	-52,2	-21,3	-63,5	-36,1	269,3	-8,8	-74,4	-48,2	594,1	123,5	88,5	7,4	34,1	-47,3	-36,4	-25,3
GSMH	5,7	2,6	2,9	4,1	6,0	7,4	-0,6	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-6,3

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

Tablo:25	Kaynaklar - Harcamalar Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)										
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Toplam Kaynaklar	1.590.612,2	35.751.592,2	671.925.898,6	1.090.566.043,0	1.398.132.003,8	1.878.250.481,9	2.540.942.363,1	3.516.842.761,6	4.394.876.590,5	4.996.275.085,9	5.629.284.184,4
2. Toplam Yatırımlar	260.301,0	4.826.688,7	112.472.551,5	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9
3. Toplam Tüketim	1.330.311,2	30.924.903,5	559.453.347,1	933.279.663,9	1.173.695.177,6	1.548.978.015,3	2.031.107.625,8	2.830.831.454,8	3.376.832.349,5	3.907.085.275,0	4.580.141.996,5
4. Toplam Yurtiçi Tasarruflar	217.481,8	4.254.068,2	91.926.707,9	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9

Kaynak: DPÖ

Tablo:26	Yatırım Tasarruf Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)										
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Toplam Yatırımlar	260.301,0	4.826.688,7	112.472.551,5	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9
1.1. Sabit Sermaye Yat.	236.220,0	4.247.018,7	102.823.019,5	140.749.578,3	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2
1.2. Stok Değişimleri	24.081,0	579.670,0	9.649.532,0	16.536.800,8	25.205.219,4	23.069.109,9	43.234.076,3	40.551.250,4	51.384.926,1	24.907.602,8	-13.560.206,3
2. Toplam Tasarruflar	260.301,0	4.826.688,7	112.472.551,5	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9
2.1. Yurtiçi Tas.	217.481,8	4.254.068,2	91.926.707,9	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9
2.2. Dış Tas.	42.819,2	572.620,5	20.545.843,6	20.141.570,0	-20.571.259,8	-28.820.482,1	20.135.615,7	373.143.150,0	293.489.400,0	325.019.200,0	500.950.050,0

Kaynak: DPÖ

Tablo:27	Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla TL)										
	Sektörler	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Tarım	16.266,1	291.465,0	6.287.369,1	11.273.995,9	15.876.418,2	19.505.376,0	25.067.329,5	30.288.995,7	37.031.696,5	25.096.397,8	33.118.594,9
2. Sanayi	29.880,2	424.680,0	13.592.581,5	15.288.051,7	22.529.433,0	40.640.073,2	70.693.090,7	84.573.998,0	154.480.514,6	188.370.607,1	199.708.263,8
3. İnşaat	7.281,6	86.069,4	2.065.985,6	2.544.432,3	4.327.423,0	8.909.608,5	21.259.857	43.258.675,4	34.687.310,1	20.913.624,0	14.016.685,2
4. Ticaret-Turizm	1.7135,1	426.138,0	8.500.384,0	11.290.015,6	19.239.532,6	35.370.682,2	55.650.643,9	68.847.433,3	90.649.789,0	101.226.532,6	82.215.951,7
5. Ulaştırma-Haberleşme	65.352,6	842.923,0	15.590.051,2	14.193.791,5	29.705.307,4	44.707.365,5	63.636.784,3	86.087.316,9	125.687.146,5	71.995.694,2	97.322.396,4
6. Mali Müesseseler	315,9	46.561,4	980.516,9	1.193.000,5	1.371.729,5	1.953.076,3	7.523.937	9.103.826,6	10.069.587,4	11.418.664,9	14.893.304,4
7. Konut Sahipliği	76.299,5	1.649.636,0	26.985.759,6	58.768.951,8	66.347.993,9	91.113.091,2	121.390.563,7	204.215.564,9	353.405.768,1	466.969.956,7	480.192.774,8
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	7.118,4	121.667,0	6.896.702,1	5.518.412,4	7.999.201,9	12.718.481,6	22.014.944,9	25.959.956,5	49.092.282,6	88.371.762,0	78.727.130,8
9. Kamu Hizmetleri	16.570,6	357.879,0	21.923.669,5	20.678.926,6	31.834.567,3	51.285.602,2	79.363.510,0	93.124.289,1	37.031.696,5	89.918.968,8	62.507.292,3
Toplam	236.220,0	4.247.019,0	102.823.019,5	140.749.578,3	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2

Kaynak: DPÖ

Tablo:28	Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)										
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Kamu Gelirleri	573.648,1	10.753.633,8	242.932.294,8	396.701.251,1	525.661.550,6	772.834.745,1	1.023.173.117,8	1.253.787.499,2	1.524.019.743,1	1.739.498.572,7	2.050.350.210,5
2. Transferler	167.717,1	5.787.485,4	137.670.634,1	264.734.268,3	450.263.752,6	494.826.495,5	594.650.637,6	692.099.945,0	768.021.456,6	834.788.680,2	944.710.702,4
3. Kamu Harcanabilir Geliri	405.931,0	4.966.148,4	105.261.660,7	131.966.982,8	75.397.798,0	278.008.249,6	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1
4. Kamu Cari Giderleri	350.359,4	8.078.733,9	178.984.668,9	233.532.591,0	322.959.794,0	478.793.537,1	597.959.676,7	749.134.768,6	988.884.634,8	1.231.306.843,6	1.366.456.132,8
5. Kamu Tasarrufu	55.571,6	-3.112.585,5	-73.723.008,2	-101.565.608,2	-247.561.996,0	-200.785.287,5	-169.437.196,5	-187.447.214,4	-232.886.348,3	-326.596.951,2	-260.816.624,7
6. Kamu Yatırımı	102.328,4	1.275.418,4	44.290.236,6	47.900.944,5	78.583.801,2	106.416.004,5	147.760.223,3	181.099.777,0	315.787.586,7	255.504.843,5	281.025.335,4
7. Kamu Finansman Gereği	46.756,8	4.388.003,9	118.013.244,8	149.466.552,7	326.145.797,2	307.201.292,0	317.197.419,8	368.546.991,4	548.673.935,0	582.101.794,7	541.841.960,1

Kaynak: DPÖ

Tablo:29	Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)										
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Özel Harcanabilir Gelir	1.141.862,0	30.212.823,3	546.118.394,3	938.457.490,2	1.343.305.465,6	1.629.062.714,4	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3
2. Özel Tüketim	979.951,8	22.846.169,6	380.468.678,2	699.747.072,9	850.735.383,6	1.070.184.478,2	1.433.147.949,1	2.081.696.686,2	2.387.947.714,7	2.675.778.431,4	3.213.685.863,7
3. Özel Tasarruf	161.910,2	7.366.653,7	165.649.716,1	238.710.417,3	492.570.082,0	558.878.236,2	659.136.318,1	500.315.371,2	957.441.189,3	1.090.767.562,1	809.008.762,6
4. Özel Yatırım	157.972,6	3.551.270,3	68.182.314,9	109.385.434,6	145.853.025,0	222.856.462,1	362.074.514,0	504.911.529,8	702.256.654,3	833.684.967,4	768.116.852,5
5. Kamu Kesimine İkras	3.937,6	3.815.383,4	97.467.401,2	129.324.982,7	346.717.057,0	336.021.774,1	297.061.804,1	-4.596.158,6	255.184.535,0	257.082.594,7	40.891.910,1

Kaynak: DPÖ

Tablo:30	Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)										
	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I. Bütçe Gelirleri	441.214,0	9.758.343,6	246.610.362,1	320.490.269,9	462.215.751,1	764.430.180,2	1.113.058.470,5	1.249.910.179,1	1.509.540.794,2	1.912.021.359,7	1.928.800.834,9
1. Yerel Gelirler	390.329,1	8.463.386,0	182.290.670,1	261.902.473,9	349.495.497,3	600.616.770,8	937.103.669,8	1.042.305.418,6	1.215.615.338,9	1.628.462.492,5	1.634.990.825,2
2. Dış Yardımlar	50.884,9	1.294.957,6	64.319.692,0	58.587.796,0	112.720.253,8	163.813.409,4	175.954.800,7	207.604.760,5	293.925.455,2	283.558.867,2	293.810.009,7
II. Bütçe Giderleri	524.749,0	13.655.393,2	332.228.068,4	492.609.666,7	801.470.483,8	1.027.199.638,9	1.261.834.304,7	1.500.220.978,1	1.923.710.074,6	2.125.063.562,9	2.364.729.328,4
1. Cari Giderler	247.636,2	6.263.359,4	129.126.690,9	162.283.573,5	220.646.137,4	334.498.045,2	436.157.692,2	571.203.866,0	742.526.703,9	932.560.258,6	1.024.958.715,7
2. Transferler	182.573,9	5.794.161,5	142.693.624,5	261.048.321,4	455.145.454,4	506.948.350,6	617.197.819,0	700.234.763,2	784.546.989,9	844.881.606,6	974.597.265,7
3. Savunma	20.140,0	747.500,0	24.275.000,0	34.870.000,0	54.000.000,0	68.918.000,0	78.000.000,0	80.145.649,0	118.843.456,0	120.047.875,5	146.813.407,4
4. Yatırımlar	74.398,9	850.372,3	36.132.753,0	34.407.771,8	71.678.892,0	116.835.243,1	130.478.793,4	148.636.700,0	277.792.924,8	227.573.822,2	218.359.939,6
III. Finansman Dengesi	-83.535,0	-3.897.049,6	-85.617.706,3	-172.119.396,8	-339.254.732,7	-262.769.458,7	-148.775.834,2	-250.310.799,0	-414.169.280,4	-287.087.316,2	-474.386.821,0
GSMH	1.547.793,0	35.178.971,7	651.380.055,0	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.250.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4

Kaynak: DPÖ

Tablo:31	Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)																		
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I. Bütçe Gelirleri	28,5	28,0	25,5	28,6	32,4	27,7	34,2	37,5	35,0	35,4	37,9	29,9	32,6	40,1	44,7	39,8	36,8	40,9	37,6
1. Yerel Gelirleri	25,2	23,0	21,7	24,3	28,6	24,1	24,4	29,2	26,9	27,8	28,0	24,5	24,6	31,5	37,7	33,2	29,6	34,9	31,9
2. Dış Yardımlar ve Krediler	3,3	5,0	3,7	4,3	3,8	3,7	9,8	8,3	8,1	7,6	9,9	5,5	8,0	8,6	7,1	6,6	7,2	6,1	5,7
II. Bütçe Giderleri	33,9	39,2	33,9	36,1	37,8	38,8	38,3	42,6	45,3	47,2	51,0	46,0	56,5	53,9	50,7	47,7	46,9	45,5	46,1
1. Cari Giderler	16,0	17,6	16,2	16,7	18,3	17,8	16,8	17,3	16,9	18,7	19,8	15,2	15,6	17,5	17,5	18,2	18,1	20,0	20,0
2. Transferler	11,8	14,6	12,3	13,0	13,9	16,5	15,5	16,5	17,6	18,2	21,9	24,4	32,1	26,6	24,8	22,3	19,1	18,1	19,0
3. Savunma	1,3	2,1	2,1	1,8	1,9	2,1	2,0	3,7	4,7	5,5	3,7	3,3	3,8	3,6	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9
4. Yatırımlar	4,8	4,9	3,3	4,5	3,7	2,4	4,1	5,2	6,1	4,8	5,5	3,2	5,1	6,1	5,2	4,7	6,8	4,9	4,3
III. Bütçe Dengesi	-5,4	-11,2	-8,5	-7,5	-5,3	-11,1	-4,1	-5,1	-10,3	-11,8	-13,1	-16,1	-23,9	-13,7	-6,0	-7,9	-10,1	-4,6	-8,5

Kaynak: DPÖ

Tablo:32	Ödemeler Dengesi (Milyon ABD \$)																
	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
1. Cari İşlemler Dengesi	-16,4	-12,3	-2,0	-41,0	-103,1	-90,3	-32,8	-17,1	13,7	19,4	-14,1	-276,3	-203,6	-250,4	-390,3		
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	25,2	76,5	99,4	54,9	194,4	132,1	46,7	143,0	216,7	225,5	254,7	283,2	390,9	335,0	410,5		
3. Rezerv Hareketleri (-Artış,+Azalış)	-6,5	-66,1	-95,9	0,9	-112,3	-32,1	22,5	-90,7	-219	-281	-322	-53	-433,3	-41,2	269,5		
4. Net Hata ve Noksan	-2,3	1,9	-1,5	-14,8	21	-9,7	-36,4	-35,2	-11,4	36,1	81,4	46,1	246,0	-43,4	-289,7		
Ortalama ABD \$ Kuru (1\$=TL)	2.618,98	46.554,51	82.150,5	154.893,3	262.384,34	422.312,6	626.397,67	1.177.869,6	1.507.052	1.485.591,9	1.428.057,9	1,3505	1,4415	1,2980	1,2835		

Not: (1) 16 Temmuz 1997 tarih ve 38/97 sayılı yeni Para ve Kambiyo Yasası ile resmi döviz işlemlerinin durdurulmasına bağlı olarak Bedelsiz Dışalım kalemi 1997 yılından itibaren kaldırılmıştır

Kaynak: DPÖ

Aylar	Bir Önceki Yılım Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Değişim Oranları (%)																			
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ocak	7,4	4,9	4,8	9,5	6,7	5,2	4,6	4,9	4,3	2,6	1,8	3,4	0,7	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39
Şubat	18,3	12,1	14,4	17,0	13,7	14,0	13,1	9,5	10,7	5,9	3,9	6,0	0,3	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10
Mart	22,3	17,9	39,6	25,9	18,6	24,2	19,0	15,5	16,6	13,3	6,2	7,9	1,8	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88
Nisan	25,6	20,5	66,8	27,4	22,9	29,1	24,4	18,9	19,8	30,7	7,3	9,8	2,4	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85
Mayıs	28,1	22,4	109,4	29,6	30,6	32,8	29,2	21,0	21,0	34,5	7,3	12,9	4,6	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46
Haziran	30,5	25,3	116,4	31,6	36,6	34,3	32,8	23,8	25,3	39,2	8,2	9,0	4,2	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95
Temmuz	34,6	31,5	126,6	40,7	48,1	39,7	36,7	26,3	32,2	43,3	11,4	6,9	4,2	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02
Ağustos	39,1	37,8	149,3	50,6	60,8	50,8	43,9	34,1	38,9	50,8	15,2	7,1	6,5	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49
Eylül	44,2	40,5	166,1	60,1	67,0	56,6	53,0	42,9	42,9	59,7	16,9	9,1	8,4	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	
Ekim	50,1	44,0	179,1	63,8	73,5	64,5	56,1	47,5	46,4	69,1	20,7	10,9	10,3	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	
Kasım	55,9	50,9	192,9	67,2	79,9	73,6	61,1	50,2	49,2	71,9	21,9	11,7	10,9	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	
Aralık	63,4	61,2	215,0	72,2	87,5	81,7	66,5	55,3	53,2	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	

Kaynak: DPÖ

Yıllar	KKTC ve TC Enflasyon Oranları (Tüfe Bazlı)				
	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4
1997	81,7	99,1	2011		

Kaynak: DPÖ, TCMB

Ana Gruplar	Tüketici Fiyatları Endeksi (2008=100 Temel Yılı)											
	Ana Harcama Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişime Etkileri											
	2011											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-0,12	0,23	0,41	0,05	0,48	-1,07	0,22	0,76				
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	0,51	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,01				
3. Giyim ve Ayakkabı	-0,57	-0,78	0,22	0,79	0,08	0,12	-0,17	-0,55				
4. Konut, Su, Elek., Gaz ve Diğer Yakıtlar	0,21	0,06	0,01	0,00	0,09	0,04	0,05	0,52				
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hiz.	0,05	0,05	0,00	0,03	0,04	0,03	0,05	0,07				
6. Sağlık	0,00	0,04	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,03				
7. Ulaştırma	1,37	0,90	1,02	0,10	0,51	0,21	0,62	1,14				
8. Haberleşme	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,01	0,01	0,00	0,02				
9. Eğlence ve Kültür	-0,03	0,00	0,00	0,00	0,05	0,07	0,01	-0,02				
10. Eğitim	0,07	0,11	0,04	-0,04	0,07	0,07	0,07	0,21				
11. Lokanta ve Oteller	-0,07	0,03	0,02	0,00	0,15	0,01	0,06	0,04				
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	-0,03	0,06	0,02	0,03	0,05	0,02	0,09	0,08				
Genel	1,39	0,70	1,74	0,93	1,54	-0,49	1,01	2,31				

Kaynak: DPÖ

Tablo:36		Dış Ticaret Verileri									
		İthalat									
Yıllar	TL					ABD \$					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	
2008	501.088.754	624.482.535	563.407.445	468.616.269	2.157.595.003	416.410.736	493.958.065	466.306.980	304.325.700	1.681.001.481	
2009	438.024.101	552.705.543	458.850.624	611.200.300	2.060.780.568	264.295.035	351.549.174	306.193.341	410.676.147	1.332.713.697	
2010	507.501.650	629.679.825	542.675.742		1.679.857.217	336.593.924	409.324.517	357.762.307		1.103.680.748	
TC. ve 3. Ülkelerden İthalat (ABD \$)											
Yıllar	TC					3. Ülkeler					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	
2008	289.027.195	351.877.476	321.555.426	210.365.379	1.172.825.476	127.383.541	142.080.589	144.751.554	93.960.321	508.176.005	
2009	180.920.250	235.067.106	224.882.844	286.698.875	927.569.075	83.374.785	116.482.068	81.310.497	123.977.272	405.144.622	
2010	239.015.325	274.076.447	246.695.664		759.787.436	97.578.599	135.248.070	111.066.643		343.893.312	
TC. ve 3. Ülkelerin Toplam İthalat İçindeki Payları (%)											
Yıllar	TC					3. Ülkeler					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	
2008	69,4	71,2	69,0	69,1	69,8	30,6	28,8	31,0	30,9	30,2	
2009	68,5	66,9	73,4	69,8	69,6	31,5	33,1	26,6	30,2	30,4	
2010	71,0	67,0	69,0		68,8	29,0	33,0	31,0		31,2	
Dış Ticaret Verileri											
İhracat											
Yıllar	TL					ABD \$					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	
2008	27.645.374	36.355.083	16.695.812	13.787.176	94.483.445	22.996.974	28.689.183	13.840.210	8.979.779	74.506.146	
2009	27.656.327	37.221.103	17.469.999	18.463.496	100.810.925	16.716.425	23.719.786	11.697.695	12.439.377	64.573.283	
2010	37.049.231	50.776.376	25.140.136		112.967.743	24.504.621	33.486.496	16.683.653		74.674.770	
TC. ve 3. Ülkelerden İhracat (ABD \$)											
Yıllar	TC					3. Ülkeler					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	
2008	12.799.068	15.861.092	8.722.531	4.379.544	41.762.235	10.197.906	12.828.091	5.117.679	4.600.235	32.743.911	
2009	8.672.343	14.103.733	6.786.978	8.919.752	38.482.806	8.044.082	9.616.053	4.910.717	3.519.625	26.090.477	
2010	11.017.726	14.464.339	10.474.122		35.956.187	13.486.895	19.022.157	6.209.531		38.715.583	
TC. ve 3. Ülkelerin Toplam İhracat İçindeki Payları (%)											
Yıllar	TC					3. Ülkeler					
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	
2008	55,7	55,3	63,0	48,8	56,0	44,3	44,7	37,0	51,2	44,0	
2009	52,0	59,5	58,0	71,7	59,6	48,0	40,5	42,0	28,3	40,4	
2010	45,0	43,2	42,7		48,2	55,0	56,8	37,3		51,8	

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo:37		Asgari Ücret Gelişmeleri	
Yıllar	Asgari Ücret (TL / YTL)	Uygulama Tarihi	
1978	2.780	30.08.1978	
1979	4.333	18.07.1979	
1980	8.660	04.04.1980	
1981	13.000	19.06.1981	
1982	22.000	10.06.1982	
1983	24.270	08.07.1983	
1984	30.300	21.02.1984	
1985	46.000	01.01.1985	
1986	75.000	01.01.1986	
1987	90.000	01.01.1987	
1988	121.000	01.01.1988	
1989	205.001	01.01.1989	
1990	340.500	01.01.1990	
1991	520.000	01.01.1991	
1992	806.000	01.01.1992	
1993	1.373.000	01.01.1993	
1994	3.000.000	01.01.1994	
	5.000.000	01.08.1994	
1995	9.420.000	01.01.1995	
	11.590.000	01.09.1995	
1996	14.800.000	01.01.1996	
	23.000.000	01.01.1997	
1997	33.800.000	01.09.1997	
	50.250.000	01.01.1998	
1998	67.000.000	01.09.1998	
	85.000.000	01.01.1999	
1999	103.000.000	01.01.1999	
	137.000.000	01.01.2000	
2000	160.000.000	01.07.2000	
	200.000.000	01.01.2001	
2001	240.000.000	01.08.2001	
	320.000.000	01.01.2002	
2002	380.000.000	01.10.2002	
	440.000.000	01.01.2003	
2003	500.000.000	01.08.2003	
	550.000.000	01.03.2004	
2004	627.000.000	01.07.2004	
2005	720 (YTL)	01.06.2005	
	780 (YTL)	01.01.2006	
2006	860 (YTL)	01.08.2006	
	950 (YTL)	01.02.2007	
2007	1.060 (YTL)	01.01.2008	
2008	1.190 (YTL)	01.09.2008	
2009	1.237	01.10.2009	
2011	1.300	01.01.2011	

Kaynak: DPÖ

Tablo:38	Akaryakıt Satışı (Ton)																
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Benzin (Süper+Kurşunsuz)	36.467	41.116	42.122	43.490	44.499	49.338	51.742	51.995	48.492	45.385	44.214	46.537	51.187	55.714	59.877	67.049	71.538
2. Gazyağı	1.756	1.604	1.541	1.372	1.153	1.166	1.162	1.136	1.600	778	789	861	946	814	1.025	1.717	1.093
3. Motorin (Avro dizel dahil)	53.903	51.741	50.792	54.737	55.642	62.392	75.868	92.478	81.460	78.536	84.247	94.032	118.224	155.573	148.023	130.225	125.921
4. Fuel-Oil (1)	2.359	2.034	3.065	2.654	2.000	1.393	1.802	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Jet A-1	8.299	12.339	12.131	13.658	15.749	12.995	7.958	13.445	16.788	13.266	11.598	11.291	12.371	15.196	21.409	23.923	22.656
6. LPG	7.154	8.529	8.913	10.553	11.293	13.060	13.618	14.405	15.196	12.989	12.843	13.716	16.475	16.541	17.784	19.064	18.607
7. Madeni Yağ	516	426	440	204	271	324	488	476	286	370	562	693	916	1.068	1.269	895	599
Toplam	110.454	117.789	119.004	126.668	130.607	140.668	152.638	174.001	163.822	151.324	154.253	167.130	200.119	244.906	249.387	242.873	240.414

(1) Elektrik Kurumu'nun ihtiyacı için 2004 yılında 138,050 mton ve 2005 yılında 176,964 mton olarak ithal edilen miktar belirtilmemiştir

Kaynak: K.T.Petrolleri Ltd. Şti., Altınbaş Petrol Ltd. Şti., DPÖ

Tablo:39	İstihdamda Olan Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre)											
	2004		2005		2006		2007		2008		2009	
	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%
1. Tarım, Ormancılık, Avcılık ve Balıkçılık	7.278	8,4	4.681	5,5	4.378	4,8	3.170	3,5	3.171	3,5	4.432	4,8
2. Madencilik ve Taşocakçılığı	114	0,1	144	0,2	113	0,1	115	0,1	113	0,1	106	0,1
3. İmalat Sanayi	9.490	10,9	8.440	9,9	8.006	8,7	7.679	8,5	7.171	7,9	7.312	8,0
4. Elektrik, Gaz, Su	607	0,7	641	0,7	644	0,7	1.103	1,2	860	0,9	952	1,0
5. İnşaat ve Bayındırlık İşleri	8.079	9,3	8.375	9,8	9.590	10,4	9.664	10,8	10.491	11,5	9.204	10,1
6. Toptan ve Perakende Ticaret	14.130	16,3	14.563	17,0	16.757	18,3	17.340	19,3	16.123	17,7	15.609	17,0
7. Lokanta ve Oteller	5.039	5,8	4.942	5,8	5.755	6,3	5.493	6,1	5.941	6,5	7.316	8,0
8. Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	5.289	6,1	5.378	6,3	5.250	5,7	5.017	5,6	6.082	6,7	4.872	5,3
9. Mali Aracı Kuruluşlar	3.403	3,9	3.044	3,5	3.541	3,9	3.142	3,5	3.638	4,0	3.777	4,1
10. Gayrimenkul Kiralama	3.595	4,1	4.261	5,0	3.319	3,6	4.120	4,6	3.004	3,3	4.180	4,6
11. Kamu Yönetimi	13.309	15,3	14.346	16,8	14.969	16,3	14.344	16,0	14.854	16,3	15.417	16,8
12. Eğitim Hizmetleri	8.576	9,9	9.120	10,6	9.743	10,6	9.479	10,6	9.715	10,6	10.182	11,1
13. Sağlık İşleri	2.545	2,9	2.470	2,9	2.931	3,2	3.013	3,4	2.907	3,2	2.533	2,8
14. Diğer Toplumsal Hizmetler	5.460	6,3	5.178	6,0	6.821	7,4	6.108	6,8	7.151	7,8	5.658	6,2
Toplam	86.914	100	85.583	100	91.815	100	89.787	100	91.223	100	91.550	100

Kaynak: DPÖ

Notlar

Para Arzı

En geniş anlamıyla ‘Para Arzı’; bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye veya zaman içerisinde farklılık gösterse de ‘para arzı’ likidite derecelerine göre M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCMB’deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCMB’deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten’de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları ‘KKTC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı’ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Banka

Şirketler Yasası ve **39/2001 sayılı ‘KKTC Bankalar Yasası’** altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTC’de faaliyet gösteren toplam 23 tane mevduat bankası bulunmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 23 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler bankaların KKTC Merkez Bankası’na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar ‘Geçici’ olarak kabul edilmektedir.

Dönüşüm Metodu

Bülten’de yabancı para miktarının Türk Lirası karşılıkları hesaplanırken Banka’mızın gösterge niteliğinde belirlediği günlük döviz kurları kullanılmaktadır. Söz konusu dönüşürme, ilgili yabancı para birimine ait ‘Döviz Alış Kuru’ kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Bültenin Kapsadığı Dönem

Bülten’de bankacılıkla ilgili veriler Ocak 2011 - Mart 2011 dönemini kapsamakta ve veri grubu da genellikle aylık ve üç aylık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler aynı zamanda Banka’mızın resmi internet sitesinde (www.kktcmerkezbankasi.org) yayınlanmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Yukarıda da belirtildiği gibi, bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız bu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk kabul etmemektedir. Ayrıca Banka’mız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten’de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

Bülten, 06.09.2011 tarihi itibarıyla KKTC Merkez Bankası Gözetim Bölümü’nden alınmış olan verilere göre hazırlanmış olup bu tarihten sonraki güncellemeler Bülten’in kapsamı dışındadır.

Bu Bülten, Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü tarafından hazırlanmış olup, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu onayı ile yayımlanmıştır.